

UVOD	3
1 KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM / JAVNA SLUŽBA.....	6
1 RESNA GLASBA, OPERA.....	6
1. 1 SIMFONIČNA GLASBA.....	6
1. 2 GLASBENO-SCENSKA DELA	13
1. 3 VOKALNA GLASBA.....	15
1. 4 KOMORNA GLASBA	16
1. 5 SODOBNA GLASBA	20
2 DRUGA GLASBA.....	22
2. 1 GLASBE SVETA	23
2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI	24
2. 3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI.....	29
GLEDALIŠČE IN PLES.....	31
3 GLEDALIŠČE	32
3.1 GLEDALIŠKE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI.....	32
3.2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSКИH SKUPIN	34
3. 3 GOSTOVANJA IZ TUJINE	36
4 PLES.....	37
4. 1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI.....	37
4. 2 FOLKLORA	39
4. 3 PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	40
4. 4 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE.....	40
4. 5 DRUGE PLESNE PRIREDITVE.....	42
5 FILMSKI PROGRAM	42
5.1 FILMSKI FESTIVALI	43
5.2 FILMSKI CIKLI.....	45
5. 3 SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI ALI DISTRIBUTERJI.....	46
6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM	47
6. 1 KULTURNA VZGOJA	48
6. 2 USTVARJALNOST MLADIH	57
6. 3 HUMANIZEM.....	58
7 RAZSTAVNI PROGRAM.....	65
7. 1 LIKOVNA UMETNOST.....	66
7. 2 KULTURNA ZGODOVINA – ARHEOLOGIJA	67
7. 3 ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE	68
7. 4 FOTOGRAFIJA.....	69
7. 5 DRUGI PROJEKTI.....	73
II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE IN DRUGE DEJAVNOSTI NA TRGU	75
III. FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2014.....	77

UVOD

Iz sklepa o ustanovitvi Cankarjevega doma, ki ga je Vlada RS sprejela na seji 11. 12. 2013:

»CD je osrednji slovenski kulturni center, ustanovljen za izvajanje kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti.

S svojim programom zagotavlja pogoje za razvoj in predstavljanje različnih umetniških praks, spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti, bogatenje kulturnega življenja, spodbujanje humanističnih in družbenih vrednot ter medkulturnega sodelovanja. Svoje poslanstvo uresničuje prek lastne produkcije in postprodukcije ter sodelovanja z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami, stanovskimi združenji, pravnimi osebami zasebnega prava in samozaposlenimi ustvarjalci, ki delujejo na področju kulture.

Z delovanjem pomembno prispeva k dostopnosti kulture najširšemu krogu obiskovalcev iz Slovenije in tujine, s programsko usmerjenostjo v svet pa utrjuje mednarodno sodelovanje.«

Zakonske podlage za delovanje Cankarjevega doma v letu 2014

1. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom, kulturni in kongresni center
2. Zakon in spremembe Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK)
3. Zakon o javnih financah
4. Zakon in spremembe Zakona za uravnoteženje javnih financ – ZUJF
5. Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015 (ZIPRS 1415)
6. Predlog in Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014–17 (ReNPK14-17)
7. Zakon o preglednosti finančnih tokov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti
8. Poziv št. 6110-91/2013/2 direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2014
9. Navodila za določanje višine sredstev za financiranje javne službe v javnih zavodih, javnih skladih in javnih agencijah na področju kulture iz državnega proračuna.
10. Odločba Ministrstva za kulturo št. 6110-229/2013/3

7. oktobra 2013 je Cankarjev dom¹ prejel poziv Ministrstva za kulturo² k oddaji predloga programa in finančnega načrta za leto 2014. MK je v neposrednem pozivu predstavilo osnovne projekcije pri pripravi proračuna za leto 2014, ki jih je sprejela Vlada RS in se nanašajo na poslovanje posrednih proračunskih uporabnikov, med katere sodi Cankarjev dom. Poleg ukrepov, ki zahtevajo *»zmanjševanje števila zaposlenih in restriktivno kadrovska politiko«*, predlagajo *»reorganizacijo dela in delovnih procesov, spremembo strukture delovnih mest ter varčevalno ravnanje pri zmanjševanju stroškov dela«*. Priporočajo tudi *»prihranek stroškov delovanja skozi določitev minimalnih pogojev za delovanje javnih služb v naslednjih treh letih in organizacijsko racionalizacijo«*.

24. decembra 2013 smo prejeli Odločbo MK št. 6110-229/2013/3, s katero MK zagotavlja Cankarjevemu domu za leto 2014 iz državnega proračuna sredstva v višini 5,049.508 EUR. V

¹ v nadaljevanju tudi CD

² v nadaljevanju MK

znesku ni zajeto sofinanciranje zahtevkov, povezanih z izplačili odpravnin ob upokojitvah, solidarnostne pomoči ... Odločba ne vključuje nobenih sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme. Prav tako ni zagotovljeno sofinanciranje obveznosti do zaposlenih iz naslova odprave tretje četrtine plačnih nesorazmerij.

V tridesetih dneh po prejemu odločbe (najpozneje 24. januarja 2014) je generalni direktor dolžan Ministrstvu predložiti v soglasje z odločbo potrjen program in finančni načrt za leto 2014.

Dolgoročni in letni cilji poslovanja

CD bo s svojimi programi spodbujal in oblikoval pogoje za razvoj kulture, umetnosti, izobraževanja, znanosti ter zagotavljal:

- načrtovanje, organizacijo in izvedbo raznovrstnih in kakovostnih kulturno-umetniških programov,
- podporo in asistenco umetnikom in drugim izvajalcem ter dobre pogoje za njihovo delo,
- raznovrsten in širok spekter programov in dejavnosti za preživljanje prostega časa posameznikov in organiziranih skupin,
- socialno okolje in prostore za druženje posameznikov in skupin,
- kulturno vzgojo, izobraževanje in usposabljanje posameznikov in skupin,
- pretok znanja in novih idej,
- delavnice, organizacijo in izvedbo kongresov in drugih prireditev, ki prispevajo k razvoju znanosti in prepoznavnosti Slovenije v tujini,
- informacijsko točko o dogajanju na področju kulture in kongresne dejavnosti v Ljubljani.

Izhodišča pri načrtovanju, cilji poslovanja

1. Program za leto 2014 je nastajal v letu vse hujših finančnih in kadrovskih omejitev. Res je, da se ni občutno zmanjšala višina sredstev, ki jih Ministrstvo za kulturo namenja za neposredne stroške programa. Se pa je za 440.102 EUR glede na leto 2012 v skupnem znesku zmanjšalo sofinanciranje Cankarjevega doma, kar je imelo za posledico predvsem radikalno zmanjšanje kadrovskega potenciala, ki uresničuje program. V letu 2014 bo treba zmanjšati število zaposlenih še za enega ali dva sodelavca in pospešeno iskati notranje rezerve, da morda še zmanjšamo splošne stroške delovanja.
2. Usodnejše sta na širino kulturno-umetniškega načrtovanja v letu 2014 vplivala zmanjševanje pokroviteljskih sredstev in zastajanje prihodkov od prodaje vstopnic. Medtem ko je bilo leta 2013 še mogoče pridobiti pokrovitelja za januarsko veliko operno produkcijo, za leto 2014 to ni bilo več mogoče. Nič manj ni zaskrbljujoče sporočilo sistema Mercator, d.d., da se v letu 2014 umika iz generalnega pokroviteljstva zlatega abonmaja.
3. Leta 2014 se bo v programskem smislu nadaljevala v drugi polovici leta 2013 začeta načrtna predstavitev vidnih kulturno-umetniških dosežkov ansamblov in uveljavljenih umetnikov iz štajerske (prestolnice). Največji dogodek v tem okviru predstavlja sodelovanje med SNG Maribor in CD pri koprodukcijski uprizoritvi opere Aida, ki je

ob koncu leta že doživela uspešno premiero, v januarju pa bo petkrat uprizorjena v Gallusovi dvorani.

4. Med glasbenimi dogodki zavzema osrednji položaj poustvaritev po številu nastopajočih ene največjih sodobnih simfoničnih pesnitev Pesmi z gradu Gurre skladatelja Arnolda Schönberga. Na dveh koncertih v Gallusovi dvorani bodo združili moči Slovenska filharmonija, Simfonični orkester RTV ter pevski zbori SF, AG in oba slovenska operna zbora. Dirigent bo Marko Letonja.
5. Glede na zastavljene programske cilje pa tudi po številu prireditev bo CD v letu 2014 s številnimi zunanjimi sodelavci nadaljeval obširen, vsebinsko zanimiv in glede na starostne stopnje strukturiran program kulturne vzgoje. Število obiskovalcev je ob sodelovanju šol in vrtcev vsako leto nekoliko višje in tako naj bi bilo tudi v letu 2014.
6. Glede na predstavljeni program je mogoče potrditi, da Cankarjev dom poglobljeno sodeluje z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami, združenji, društvi in samozaposlenimi umetniki, kar je eden njegovih ključnih ciljev delovanja. Načrtujemo, da bo uprizorjenih 300 koprodukcijskih predstav s ponovitvami.
7. Zaradi finančnih omejitev podobno kot lani tudi v letu 2014 ni načrtovan Festival oddaljene kulture. Festival bo ne glede na aktualne finančne težave ostal v Strategiji CD za obdobje 2014–18. Za izvedbo festivala v letu 2015 potekajo uvodni pogovori z ministrstvom za kulturo Gruzije.

Za leto 2014 načrtujemo kakovosten in raznovrsten program kljub omejitvam v predpisih in v priporočilih MK ter s skromnejšimi finančnimi viri kot v prejšnjih letih. Programsko in finančno načrtovanje programa je bilo zelo težko in v negotovih razmerah glede virov financiranja. Ob zmanjšanem sofinanciranju stroškov ter brez sredstev MK za investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme je v letu 2013 delež prodanih vstopnic (glede na število v prodaji) ostal na ravni iz leta 2012 (pribl. 3 % je nižji kot v letu 2011), zato smo previdno načrtovali prihodke od prodanih vstopnic za leto 2014. Med težavami dejavnosti CD na trgu pa izpostavljamo vse bolj intenzivno trženje javnih zavodov iz kulture na tem področju ter upadanje števila družabnih prireditev in proslav ter števila udeležencev na kongresnih in drugih prireditvah v sklopu dejavnosti na trgu.

1 KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM / JAVNA SLUŽBA

1 RESNA GLASBA, OPERA

Program resne glasbe in opere Cankarjevega doma sooblikujejo redna partnerstva z osrednjimi slovenskimi glasbenimi institucijami, bogatijo ga koprodukcijska sodelovanja z javnimi zavodi, domačimi društvi in nevladnimi organizacijami, v okviru lastnega programa pa ponuja paleto vrhunskih mednarodnih izvajalcev.

Naša redna programska partnerja sta Orkester Slovenske filharmonije in Simfonični orkester RTV Slovenija, ki predstavljata v Gallusovi dvorani osrednjo abonmajske dejavnosti in nekatere izvenabonmajske koncerte. V sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije in Glasbeno mladino ljubljansko ter orkestroma Slovenske filharmonije in RTV Slovenija pripravljamo več nizov vodenih simfoničnih matinej za otroke in mladino. Vse od začetkov sta redna partnerja tudi Akademsko folklorna skupina Franceta Marolta in Akademski pevski zbor Toneta Tomšiča, ki pripravljata v okviru našega programa pomladne letne koncerte. Redno sodelujemo tudi z Akademijo za glasbo v Ljubljani in njenim študentom ponujamo možnost predstavitve v Gallusovi dvorani. V koprodukcijski navezi s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija pripravljamo *Božični koncert* ter vrsto koncertov za izven. Letos izjemoma ne predstavljamo novoletnega koncerta Orkestra Slovenske filharmonije. V okviru programa glasbeno-scenskih del predstavljamo koprodukcijsko postavitev *Aide* s SNG Maribor, lotevamo se tudi prve slovenske izvedbe monumentalnega dela *Pesmi z gradu Gurre* Arnolda Schönberga, ki bo v obsežnem izvajalskem korpusu združila poustvarjalne moči vseh nacionalnih glasbenih hiš. Zvrst baročne opere je v programu zastopana z novo produkcijo Slovenskega komornega glasbenega gledališča. Oblikovali bomo tudi niz partnerskih prireditev, ki jih razvijamo v sodelovanju z Inštitutom za raiskovanje zvočnih umetnosti in njihovim osrednjim festivalom elektronske glasbe Earzoom.

Lasten gostovalni program simfonične in komorne glasbe Cankarjev dom predstavlja v zlatem in srebrnem abonmajskem ciklu, ki sta osrednja gostovalna programa vrhunskih mednarodnih orkestrov, dirigentov, solistov in komornih skupin. Nadaljujemo tudi niz koncertov na simfoničnih orglah Gallusove dvorane, pa produkcijo in predstavljanje sodobnih skladateljskih iskanj v ciklu nove glasbe Predihano.

Pri izbiri umetnikov in ansamblov so poglavitno vodilo kakovost, programska osmišljenost gostujočih umetnikov in vsebin, skrbno pa jih izbiramo tudi glede na percepcijsko ustrežanje in dopolnjevanje širše slike domačega strokovnega, pedagoškega in ljubiteljskega okolja.

1.1 SIMFONIČNA GLASBA

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije

Modri abonma I in II

Oranžni abonma I in II

Orkester Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani izvaja osrednjo koncertno dejavnost s štirimi abonmajskimi cikli: po devet koncertov Oranžnega in Modrega abonmaja s ponovitvama. Skupaj pripravi torej 36 koncertov na leto, ustaljena koncertna dneva sta četrtek in petek, saj je urnik vezan na čim ustrežnejši tedenski raspored dela orkestra in gostujočih dirigentov. V Gallusovi dvorani vadijo dan pred koncertom, na dan koncerta imajo dopoldansko generalko. Oblikovanje sporedov je v izključni pristojnosti umetniškega oziroma programskega vodstva Orkestra Slovenske filharmonije, ki zasnuje in ovrednoti program koncertov samostojno ter ga predstavi v ločeni prijavi. Cankarjev dom v prijavi programa dela

za leto 2014 tako naniza le datume, ki so rezervirani za abonmajske koncerte Orkestra Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani. Pri izvedbi programa abonmajskih koncertov orkestra torej sodelujemo s terminskim koordiniranjem in zagotavljanjem tehnične izvedbe, dajemo podporo pri promociji koncertov ter izvajamo prodajo izvenabonmajskih vstopnic. Vse petkove koncerte neposredno prenaša Radio Slovenija, izbrane dogodke pa posname tudi Televizija Slovenija.

Datumi koncertov Orkestra Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani:

30. in 31. januar 2014
27. in 28. februar 2014
6. in 7. marec 2014
27. in 28. marec 2014
3. in 4. april 2014
17. in 18. april 2014
8. in 9. maj 2014
22. in 23. maj 2014
29. in 30. maj 2014
5. in 6. junij 2014
18. in 19. september 2014
2. in 3. oktober 2014
16. in 17. oktober 2014
23. in 24. oktober 2014
6. in 7. november 2014
13. in 14. november 2014
27. in 28. november 2014
11. in 12. december 2014

Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija – Kromatika

Gallusova dvorana je tudi koncerto prizorišče Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, ki tu predstavlja svojo abonmajsko sezono Kromatika. V letu 2014 šteje devet koncertov, orkester pa bo pripravil tudi nekaj koncertov za izven. Vse koncerte tega cikla orkester posname in posreduje v programih Radia in televizije Slovenija. Umetniški vodja orkestra je Maja Marija Kojc, glavni dirigent En Shao. Pri oblikovanju sporedov so samostojni, pri oblikovanju pa upoštevajo tudi sugestije drugih programov osrednje nacionalne RTV hiše (glasbeno uredništvo programa Ars in drugi). V pristojnosti vodstva Glasbene produkcije RTV je tudi izbira gostujočih dirigentov in solistov.

Datumi in programi koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani:

Kromatika 5 / Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Solist: Blaž Šparovec, klarinet

Sodeluje: Orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Program:

Slavko Osterc, Passacaglia in Koral

Carl Nielsen, Koncert za klarinet in orkester

Richard Strauss, Tako je govoril Zaratustra

20. februarja 2014, *Gallusova dvorana*

Kromatika 6 / Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Solisti: Benjamin Ziervogel, violina; Katja Krajnik Kralj, viola; Igor Mitrović, violončelo

Program:

Georg F. Händel, Glasba za kraljevi ognjemet v D-duru, HWV 351

Pavel Mihelčič, Concerto grosso, novo delo

Johann S. Bach, Brandenburški koncert št. 3 v G-duru, BWV 1048

Zoltan Kodály, Koncert za orkester

20. marca 2014, *Gallusova dvorana*

Kromatika 7 / Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Tibor Bogányi

Solist: Bence Bogányi, fagot

Program:

Jean Sibelius, Finlandia

Kalevi Aho, Koncert za fagot in orkester

Bela Bartók, Koncert za orkester

24. aprila 2014, *Gallusova dvorana*

Kromatika 8 / Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Solistka: Karmen Pečar, violončelo

Program:

Uroš Krek, Mouvements concertants

Edward Elgar, Koncert za violončelo in orkester

Witold Lutosławski, Koncert za orkester

15. maja 2014, *Gallusova dvorana*

Kromatika 9 / Jazz Party

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Darko Butorac

Solistka: Lisa Smirnova, klavir

Program:

Duke Ellington, Suita Hrestač (Čajkovski/Ellington/Strayhorn, priredba J. Tyzik)

Friedrich Gulda, Concerto for Myself (kadenca – improvizacija na teme iz baleta Hrestač)

Dmitrij Šostakovič, Jazz Suita št. 2

George Gershwin, Rapsodija v modrem

9. junija 2014, *Gallusova dvorana*

Datumi koncertov v jesenskem delu leta 2013:

25. september 2014

9. oktober 2014

20. november 2014

4. december 2014

Zlati abonma

Cankarjev dom že vrsto let simfonično ponudbo domačih izvajalcev dopolnjuje s programom svetovnih gostujočih simfoničnih orkestrrov. Izbiramo in predstavljamo jih v okviru lastnega programa; v naslednjem letu nameravamo predstaviti šest koncertov. Vodilo izbire programa simfoničnih orkestrrov so odličnost izvajalske ravni tako orkestra, dirigenta kot morebitnega solista, vsebinska osmišljenost in tehtnost sporedov, cenovna dostopnost ter terminska ustreznost. Ob razmahnjeni koncertni ponudbi domačih orkestrrov je mednarodni cikel tista programska stalnica, ki skrbi za predstavljanje referenčnih mednarodnih poustvarjalcev v našem glasbenem prostoru. Prizadevamo si izbrati ugledne in glasbeno prodorne orkestre ter vrhunška, interpretativno navdihujoča dirigentska imena z zanimivimi solisti, ne zanemarjamo pa niti geografskega načela in predstavljamo kar najbolj različno simfonično tradicijo.

Češka filharmonija

Česká filharmonie

Dirigent: Jiří Bělohlávek

Solist: Nikolaj Luganski, klavir

Program:

Sergej Rahmaninov, Koncert za klavir in orkester št. 2 v c-molu, op. 18

Antonín Dvořák, Simfonija št. 9 v e-molu, op. 95, »Iz novega sveta«

Orkester je eden od stebrov češke glasbene kulture, z njim so v zgodovini sodelovali številni ugledni dirigenti. Med njimi je tudi Václav Talich, pomemben sodelavec pri postavljanju slovenske simfonične tradicije na začetku minulega stoletja, pa Kubelík, Ančerl, Neumann ter številni skladatelji in izjemni glasbeniki.

Jiří Bělohlávek se je lani po več kot dveh desetletjih znova vrnil na položaj glavnega dirigenta Češke filharmonije. Njegovo umetniško pot odlikujejo gostovanja pri svetovno znanih orkestrih, kot so Berlinski filharmoniki, Clevelandski simfonični orkester, orkester Gewandhaus. Je tudi glavni dirigent Simfoničnega orkestra BBC (od leta 2006) ter od 2012 glavni gostujoči dirigent Rotterdamske filharmonije. Ruski pianist Nikolaj Luganski je izjemen predstavnik ruske pianistične sole in večkratni nagrajenec številnih mednarodnih tekmovanj.

12. februarja 2014, *Gallusova dvorana*

Filharmonični orkester iz Strasbourga

Orchestre philharmonique de Strasbourg

Dirigent: Marko Letonja

Solist: Kit Armstrong, klavir

Program: Hector Berlioz, Rimski karneval, uvertura, op. 9

Frédéric Chopin, Koncert za klavir in orkester št. 1 v e-molu, op. 11

Ludwig van Beethoven, Simfonija št. 7 v A-duru, op. 92

Filharmonični orkester iz Strasbourga je bil ustanovljen 1855, mednarodna obzorja so mu odpirali izjemni dirigenti, kot so Klemperer, Pfitzner, Bour. Od leta 2012 pa je glavni dirigent orkestra Marko Letonja. Orkester letno pripravi trideset simfoničnih koncertov, tesno pa je vpet v delovanje nacionalne Renske opere kot domicilen sestav. Orkester vse od ustanovitve naprej posebno pozornost posveča gostovanju dirigentov skladateljev. Program odkriva vpogled v izročilo in mojstrstvo izbranih glasbenikov: Berlioz je bil eden prvih gostujočih dirigentov skladateljev prav tega orkestra, interpretacija Chopina je mlademu pianistu Kitu Armstrongu odprla pot do mojstra Brendla, z Beethovnom slovenski dirigent odkriva glasbeno dediščino srednjeevropskega prostora, iz katerega izhaja.

26. februarja 2014, *Gallusova dvorana*

Filharmonični orkester BBC

BBC Philharmonic

Dirigent: Juanjo Mena

Solist: Martin Grubinger, tolkala

Program:

HK Gruber, *Rough Music*, za tolkala in orkester

Keiko Abe, *Prism Rhapsody*, za marimbo in orkester

Anton Bruckner, Simfonija št. 6 v A-duru, WAB 106

Filharmonični orkester BBC je bil ustanovljen leta 1934, danes deluje v novem medijskem središču v Salford Quaysu. Koncertno sezono nadaljuje v koncertni hiši v Manchestru, redno pa tudi snema pri založbi Chandos. Pohvali se lahko z dobro izbiro dirigentov, ki tehtno prispevajo k oblikovanju programa. V sezoni 2011/12 je za izvrstnim Nosedo glavni dirigent postal Španec Juanjo Mena. Vodenje BBC-jevega orkestra je sprejel z bogatimi mednarodnimi izkušnjami; odlikujeta ga širokopoteznost vizije in hkrati izbrana pozornost za zvočne detajle pri poustvarjanju glasbe. Avstrijski tolkalist Martin Grubinger, ki je zaslovel leta 2006 po tolkalskem maratonu na Dunaju, je že večkrat očaral našo publiko. Danes je cenjen solist številnih svetovnih orkestrrov. Seznam del, ki so mu jih posvetili skladatelji, je vedno bogatejši, za izjemne poustvaritve pa je prejel že vrsto nagrad. Veliko znanja in virtuozne spretnosti na marimbi zahteva koncertantno delo japonske skladateljice Keiko Abe iz leta 1996, avstrijski skladatelj HK Gruber pa se je s svojim delom želel osredotočiti predvsem na moč demagoškega vodje – tolkalca.

21. marca 2014, *Gallusova dvorana*

Orkester iz Cadaquésa

Orquestra de Cadaqués

Dirigent: Jaime Martín

Solist: Miloš Karadaglić, kitara

Program:

Enrique Granados, *Goyescas*, suita za orkester, op. 11 (prir. J. Rueda)

Joaquín Rodrigo, *Aranjueški koncert* za kitaro in orkester

Maurice Ravel, *Moja mati gos*, balet

Cenjeni dirigent sir Neville Marriner, ki je stalni gostujoči dirigent Orkestra iz Cadaquésa, je ansambel označil kot prepričljivo kombinacijo sredozemskega izvora in svetovljanskega duha. Ustanovljen je bil leta 1988 kot rezidenčni festivalski ansambel, za njegovo pripravljenost pa danes skrbi vrsta odličnih dirigentov (Jaime Martín, Gianandrea Nosedo, umetniški vodja Llorenç Caballero). Že od ustanovitve naprej orkester opozarja na svojo prodornost z novimi pobudami, med katerimi je Mednarodno tekmovanje dirigentov, sodelovanje s sodobnimi skladatelji ter koncerti z glasbeniki drugih usmeritev. Jaime Martín se je najprej uveljavil kot flautist, od leta 2007 pot uveljavljenega glasbenika nadaljuje kot dirigent. Od oktobra 2010 je glavni dirigent Orkestra iz Cadaquésa, od 2012 je glavni dirigent švedskega Simfoničnega orkestra Gävle, od 2013 pa tudi umetniški vodja Festivala v Santanderu. Kitarista Miloša Karadaglića, rojenega leta 1983 v Črni gori, strokovna javnost označuje za muzikalno in tehnično zelo obdarjenega kitarista. Že med šolanjem na londonski Kraljevi akademiji za glasbo je postal nagrajenec številnih prestižnih tekmovanj. Nastopil bo v najbolj priljubljenem koncertantem delu za kitaro, *Aranjueškem koncertu* Joaquina Rodriga. Spored sredozemske zasnove bo ob glasbi Ravela in Granadosa ponudil možnost za izris orkestrske plastičnosti in barvitosti.

8. maja 2014, *Gallusova dvorana*

Simfonični orkester Čajkovskega Moskva

Boljšoj simfoničeskii orkestr im. P. I. Čajkovskogo

Dirigent: Vladimir Fedosejev

Program in morebitni solist bosta znana pozneje.

Orkester, ki je sicer tudi radijski orkester Moskovskega radia, mednarodno velja za enega najboljših ruskih orkestrov. Ustanovljen je bil leta 1930 kot uradni orkester sovjetske radijske zveze. Med glavnimi dirigenti, ki so oblikovali prepoznavnost, so Aleksander Orlov, Nikolaj Glovanov, Aleksander Gauk in Genadij Roždestvenski. Nasledil ga je Vladimir Fedosejev, ki je oblikoval orkestrovo veliko mednarodno prepoznavnost. Na razvoj orkestra so z leti vplivali številni skladatelji, gostujoči dirigenti in solisti, med njimi so Stokovski, Mravinski, Cluytens, Zecchi ter solisti Gilels, Bašmet, Tretjakov, Kremer, Majski in drugi. Orkester je krstno izvedel dela Šostakoviča, Hačaturjana, Mjaskovskega, Prokofeja, Gliera, Sviridova in Gubajduline.

24. septembra 2014, *Gallusova dvorana*

Koncert gostujočega orkestra iz sprotne ponudbe

Dirigent, program in solist bodo znani pozneje.

november 2014, *Gallusova dvorana*

Simfonični koncerti za mladino

Simfonične matineeje za otroke in mladino že vrsto let bogatijo redno abonmajske dejavnosti obeh orkestrov ter razpirajo njihovo delovanje v smeri koncertne vzgoje in večjega povezovanja z generacijami prihodnjih poslušalcev. Matineeje so stalnica v ponudbi našega kulturnovzgojega programa in predstavljajo generacijam slovenskih šolarjev prvo koncertno srečanje s simfoničnim orkestrom. Skušajo jim privzgojiti ljubezen do neposrednega koncertnega doživetja ter s tematsko oblikovanimi dogodki privlačno približati zakladnico svetovne simfonične glasbe. Vodenе matineeje pripravljamo v sodelovanju z organizacijama Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske, ki poskrbita za vodeni del programa ter oblikujeta slikovne, video, igrane in plesne dopolnilne vsebine. Glasbeni delež prispevata Orkester Slovenske filharmonije in Simfonični orkester RTV Slovenija, Cankarjev dom pa daje tehnično podporo, izvedbo in dogovorjeni delež promocije.

Simfonične matineeje Orkestra Slovenska filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije

Simfonični koncerti Glasbene mladine Slovenije so razdeljeni na tematske sklope štirih enournih matinej. V prvem delu sezone bomo ponovili uspešnico, ki razgrinja široko uporabo ljudskih tem v umetni glasbi, namenjena pa je učencem druge in tretje triade osnovne šole. Drugi sklop matinej se naslanja na priljubljeno mladinsko delo *Peter in volk* Sergeja Prokofjeva, namenjena pa je predšolskim otrokom in učencem prve triade osnovne šole.

Marko skače, Ljudske teme v slovenski simfonični glasbi

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigentka: Martina Batič

Povezovalac - igralec: Brane Grubar

Program:

Aldo Kumar, Istralja 2000

Alojz Srebotnjak, Slovenski ljudski plesi

Jani Golob, Slovenska rapsodija

18. in 19. marca 2014, *Gallusova dvorana*, 4 matineeje

Peter obišče orkester

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Simon Dvoršak

Povezovalac - igralec: Tadej Pišek

Program:

Sergej Prokofjev, Peter in volk

Peter Iljič Čajkovski, Poloneza iz opere Jevgenij Onjegin

Program je namenjen učencem I. triade osnovne sole in predšolskim otrokom od 4. leta naprej.

13. in 14. maja 2014, *Gallusova dvorana*, 4 matineeje

Jesenski termini simfoničnih matineeje GMS:

18. in 19. novembra 2014, *Gallusova dvorana*, 4 matineeje

2. in 3. decembra 2014, *Gallusova dvorana*, 4 matineeje

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

Vsako šolsko leto pripravi Glasbena mladina ljubljanska po dve novi matineeji za mladino v sodelovanju s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in z Orkestrom Slovenske filharmonije. V letu 2014 bodo vsebinsko namenjene študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda naprej, ki veljajo za najzahtevnejšo publiko. Oba sklopa novih matineejev se tokrat posvečata temi ljubezni in strasti v glasbi.

Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija, Appassionato! – Strast v glasbi

Dirigent: Steven Loy

Povezovalca: Tanja Dimitrievska in Dejan Pevčević

Program:

W. A. Mozart, Simfonija št. 35, »Haffnerjeva« v D-duru, 1. stavek

H. Berlioz, Fantastična simfonija, 1. stavek

R. Wagner, Preludij k operi Tristan in Izolda

W. A. Mozart, Simfonija št. 35, »Haffnerjeva« v D-duru, 1. stavek

Namenjeno študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda naprej.

4. marca 2014, *Gallusova dvorana*, 2 matineeji

Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije, Ljubezen je v zraku

Glasbeno- gledališki lutkovni spektakel v sodelovanju s Slovensko filharmonijo in Lutkovnim gledališčem Ljubljana

Režija: Jaka Ivanc

Nastopata: Martina Mavrič Lazar in Iztok Lužar

Program:

S. Prokofjev, Romeo in Julija, op. 64 (izbor iz suit)

William Shakespeare / Andrej Jaklič: Romeo & Julija, odlomki iz lutkovne predstave za najstnike v urbanem jeziku s komičnimi vložki in obveznim pretresljivim koncem

Namenjeno študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda naprej.

8. aprila 2014, *Gallusova dvorana*, 2 matineeji

Drugi simfonični koncerti

Simfonični orkester RTV Slovenija in Duo Silence

Dirigent: Tomislav Fačini

Po odmevnem koncertu novembra 2012 v Linhartovi dvorani se Duo Silence vrača na veliki oder Gallusove dvorane s projektom, ki bo vsebinsko nadaljevanje glasbene zgodbe, kot jo je razgrnil album *Musical Accompaniment for the End of the World* (Glasbena spremljava za konec časa). Tudi tokrat bo glasbeni delež dopolnjevala interaktivna instalacija, ki bo na projekcijskem platnu vizualno komentirala glasbeno dogajanje na odru.

27. januarja 2014, *Gallusova dvorana*

Koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo v Ljubljani

Dirigent, solisti in program bodo določeni pozneje.

Vsako leto spomladi se v Gallusovi dvorani predstavi simfonični orkester, ki v okviru rednega študija na ljubljanski Akademiji za glasbo in pod taktirko priznanega mednarodnega dirigenta predstavlja prve kakovostne simfonične izzive študentom godalnega, trobilnega, pihalnega in tolkalnega oddelka. Koncert se arhivno snema in predvaja neposredno v medmrežju.

23. aprila 2014, *Gallusova dvorana*

S Simfoniki v filmski svet

Simfonični orkester RTV Slovenija je s sezono 2013/14 začel snovati programski niz, ki bo predstavljal tematsko zaokrožene večere filmske glasbe.

Jeseni 2014, *Gallusova dvorana*

Božični koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent in program bodo določeni pozneje.

Priložnostni koncertni dogodek, ki programski enoti Glasbene produkcije nacionalne radijske hiše vsako leto ponudi priložnost za nekonvencionalen programski pogled na ustaljene formule prazničnih koncertov. RTV Slovenija koncert snema in predvaja v okviru svojega prazničnega radijskega in televizijskega programa.

21. decembra 2014, *Gallusova dvorana*

1. 2 GLASBENO-SCENSKA DELA

Giuseppe Verdi: Aida, velika opera v štirih dejanjih

Opera in Balet SNG Maribor

Dirigent: Francesco Rosi

Režiser: Pier Francesco Mestrini

Scenograf: Alfredo Troisi

Kostumograf: Luca Dall'Alpi

Oblikovanje luči: Pascal Mérat

Koprodukcija: SNG Maribor in Cankarjev dom

Izvedba v italijanščini s slovenskimi nadnapisi.

Premiera v Mariboru 29. novembra 2013.

Priljubljeno veliko opero o ljubezni med zmagovalnim egipčanskim poveljnikom in zasluženo etiopsko princeso je Giuseppe Verdi napisal na vrhuncu ustvarjalnih moči. Prepričljivo glasbeno dramo poganja ljubezenski trikotnik Radamesa in Aide s kraljevo hčerko Amneris, ki je mojstru ponudil navdih za nesmrtni prizore iz starega Egipta, v katerih so mojstrsko naslikana nasprotujoča si čustva intimne in domovinske zvestobe, prepovedane strasti, hrepenenja in kljubovanja. Od čarnih plesov sužnjev in zmagovalne koračnice do

intimne moči ljubezenskih izpovedi in pretresljivega finala: muzikalna drama Verdijeve *Aide* se je za vedno vpisala med najbolj prepričljive celote glasbenega gledališča.

Režiser Pier Francesco Maestrini je na zahtevnih svetovnih odrih ustvaril več kot sedemdeset opernih režij v sodelovanju z umetniki mednarodnega slovesa, od baročnega do verističnega pa vse do sodobnega repertoarja. Med njegovimi dosežki je niz inovativnih opernih predstav, v katerih je eksperimentiral z nenavadnimi odrskimi rešitvami ali presenetljivimi vizualnimi koncepti. V opernem svetu se giblje z lahkoto in domačnostjo, saj je kot sin opernega režiserja in pianistke doživljal čarnost glasbenega gledališča že v najnežnejših letih. Tudi zgodba o Aidi in Radamesu ga spremlja že vse življenje, zato se je želi tokrat lotiti v bolj prvinskem povednem tonu in izpostaviti njeno skorajda barbarsko osnovnost v nasprotju s postavitvami običajnih staroegipčanskih ikonografij. Tako sta se scenograf Alfredo Troisi in kostumograf Luca Dall'Alpi naslonila na imaginarij naravnih lepot, ki poudarjajo puščavsko primarnost dežele ob Nilu, veličastnost njenih skalnih pobočij in topel barvni razpon zemeljskih tonov.

Od 11. do 21. januarja 2014, *Gallusova dvorana*, 5 predstav

Niccolò Piccinni: La Cecchina ali **Nikogaršnja hči**, komična opera

Slovensko komorno glasbeno gledališče

Libreto: Carlo Goldoni

Režija: Yulia Roschina

Dirigent: Simon Dvoršak

Zasedba:

Cecchina: Mojca Bitenc / Dunja Tinauer

Markiz Della Conchiglia: Klemen Torkar / Domen Anžlovar

Markiza Lucinda: Ana Dežman / Štefica Stipančević

Vitez Armidoro: Katja Konvalinka / Zala Hodnik

Mengotto: Domen Križaj / Timotej Siter

Sandrina: Tina Debevec / Eva Černe

Paoluccia: Nuška Drašček - Rojko / Inez Osina

Tagliaferro: Klemen Adamlje / Darko Vidic

Korepetitorici: Mojca Lavrenčič, Anita Kralj

Delo, ki je neapeljskega skladatelja Piccinnija na povabilo kraljice Marie Antoinette povzdignilo med glasbene zvezde Pariza, pomeni vrhunec komične opere. Bilo je tako priljubljeno, da so navdušenci po njem poimenovali svoje vile in modne trgovine.

Libreto Carla Goldonija je romantična zgodba o bogatem markizu, ki se zaljubi v ljubko služabnico Cecchino in s tem pretrese aristokratski svet, v katerem vladajo stroga pravila, kdo je zanje primeren in kdo ne. Markiz in Cecchina postaneta ujetnika družbenih norm in videti je, da se njuna ljubezen ne bo srečno končala. Vse kaže, da se tudi markizova sestra ne bo mogla poročiti s plemičem Armidorom, ki je zgrožen nad markizovim neprimernim vedenjem. Ustvarjalci predstave bodo pri sodobnem branju zgodbe pregledali predsodke, ki v današnji družbi razločujejo prave od napačnih.

Koprodukcija: Slovensko komorno glasbeno gledališče, Cankarjev dom, Akademija za glasbo v Ljubljani, SNG Opera in balet Ljubljana

9. in 10. januarja 2014, *Linhartova dvorana*

Arnold Schönberg: Pesmi z gradu Gurre, za soliste, zbor in orkester (1900–11)

Orkester Slovenske filharmonije

Simfonični orkester RTV Slovenija

Slovenski komorni zbor

Zbor SNG Maribor

Zbor SNG Ljubljana

Pevski oddelek Akademije za glasbo v Ljubljani

Dirigent: Marko Letonja

Zborovodja: Martina Batič

Priprava zborov: Martina Batič, Željka Ulčnik Remic, Zsuzsa Budavari Novak, Pia Brodnik

Solistična zasedba bo znana pozneje.

Pesmi z gradu Gurre (Gurre-Lieder) je velikopotezna, zvočno masivna kantata, ki jo je Arnold Schönberg (1874–1951) zložil na pesmi danskega novelista Jensa Petra Jacobsena. Gurre je bil grad na Danskem, prizorišče srednjeveške ljubezenske tragedije, kot jo obuja danska narodna legenda o ljubezni danskega kralja Valdemarja Atterdaga (1320–75) do ljubimke Tove, in njen kruti umor po naročilu Valdemarjeve ljubosumne žene kraljice Helvig. Razkošno, visoko ekspresivno delo je nastajalo od leta 1903, končna različica nosi letnico 1911 in tako sodi v zgodnji Schönbergov opus. Glasbeni delež je prežet z močnim poznoromantičnim izrazom in je nastal pod vplivom Richarda Wagnerja, pa tudi Gustava Mahlerja, ki ga je Schönberg spoznal v času pisanja osnutkov. Skladba zahteva ogromen izvajalski sistem; najbrž na slovenskih odrih še ni bila izvedena ravno zaradi velikega organizacijskega in finančnega zalogaja ter umetniške zahtevnosti. Izvedba predvideva pet vokalnih solistov, pripovedovalca, mešani in moški zbor 180 pevcev ter orkestrski delež 145 glasbenikov. Koncert bo posnela RTV Slovenija.

23. in 24. oktobra 2014, *Gallusova dvorana*

Giacomo Puccini: Triptih (enodejanke *Plašč*, *Sestra Angelika*, *Gianni Schicchi*)

Opera in Balet SNG Maribor

Dirigent: Claudio Maria Micheli, Simon Robinson

Režija: Paul-Émile Fourny

Puccinijev *Triptih* sestavljajo tri operne zgodbe: *Plašč* (*Il tabarro*), *Sestra Angelika* (*Suor Angelica*) in *Gianni Schicchi*, ki so lahko izvedene samostojno; povezuje jih glasbenodramaturško načelo kontrasta in medsebojnega dopolnjevanja. Prvi del *Triptiha* je Giacomo Puccini napisal že leta 1916, toda na dopolnitev svoje tripartitne mojstrovine je moral počakati vse do srečanja z libretistom Gioacchinom Forzanom, ki je prispeval libreto za *Sestro Angeliko*, v kateri nastopajo izključno ženski liki, ter za veristično »glasbeno komedijo« *Gianni Schicchi*, ki ga številni opevajo kot drugi vrh Puccinijevega opusa, po uspehu opere *La bohème*. Postavitev *Triptiha* v SNG Maribor je strokovna kritika ocenila kot eno najboljših opernih uprizoritev na naših odrih v zadnjih letih.

Odlikuje jo kompaktna, tekoča in živa izvedba, skladna v svojih glasbenogledaliških komponentah.

Koprodukcija: SNG Maribor, Opéra-Théâtre Metz in Grand Théâtre de Tours

21. aprila 2014, *Gallusova dvorana*

1. 3 VOKALNA GLASBA

APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani

Letni koncert

Dirigent: Sebastjan Vrhovnik

Program bo oblikovan pozneje.

Nadaljujemo dolgoletno sodelovanje z Akademskim pevskim zborom Toneta Tomšiča, ki v okviru našega programa pripravlja svoj redni letni recital pod taktirko umetniškega vodje in dirigenta Sebastjana Vrhovnika. Program navadno oblikujejo z velikim poslušom za tematsko zaokroženost, že nekaj let v okviru tega koncerta predstavijo tudi prve izvedbe zborovskih skladb mlajše generacije slovenskih skladateljev.

25. maja 2014, *Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine*

1. 4 KOMORNA GLASBA

Srebrni abonma

Osrednji komornoglasbeni cikel Cankarjevega doma je namenjen predstavljanju vrhunskih mednarodnih mojstrov v dvorani Slovenske filharmonije oziroma Gallusovi dvorani. Oblikujemo ga v paleti čim širše inštrumentalne in slogovne raznovrstnosti, s pozornostjo do predstavljanja različnih skladateljskih estetik in razgrinjanjem zgodovinskega bogastva komornega žanra. Naša usmeritev pri oblikovanju Srebrnega abonmaja ostaja izbira vrhunskega klasičnega repertoarja in prepričljivih poustvarjalcev.

Julien Beaudiment, flavta, **Marie-Pierre Langlamet**, harfa

Program:

Johann S. Bach, Sonata v g-molu za flavto in harfo, BWV 1020 (izvirnik za fl. in čembalo)

Wolfgang A. Mozart, Sonata v e-molu, KV 304 (izvirnik za violino in klavir)

Gabriel Fauré, Uspavanka, Siciliana, Fantazija

Claude Debussy, Na barki, iz Male suite za klavir štiriročno (prir.); Sirinks, za flavto;

Marcel Tournier, Jutro, za harfo

Maurice Ravel, Habanera

Manuel de Falla, Izbor iz cikla Sedmih popularnih španskih pesmi (prir.)

Astor Piazzolla, Melodija (prir.); Café 1930; Nočni klub 1960 iz Zgodovine tanga (prir.)

Julien Beaudiment je briljanten predstavnik francoske flautistične šole. Že pri dvaindvajsetih je postal prvi flautist Lyonskega simfoničnega orkestra, z letošnjo sezono pa je prvi flautist Losangeleških filharmonikov. Kot solist je nastopil na številnih uglednih svetovnih festivalih in koncertnih ciklih, med njimi na Festivalu v Rheingau, Mostly Mozart v Londonu, Festivalu v Varni ter v koncertnih ciklih v Tokiu, Seulu, Pekingu in drugod.

Francoska harfistka Marie-Pierre Langlamet je večkratna nagrajenka mednarodnih tekmovanj, med drugimi je prejela prvo nagrado na Concert Artists Guild v New Yorku 1989 in na harfističnem tekmovanju v Izraelu 1992. Bila je prva harfistka orkestra Metropolitanske opere v New Yorku, leta 1993 se je pridružila Berlinskim filharmonikom. Za vrhunske umetniške dosežke je dobila priznanje Evropskega sveta Juventus in francosko odlikovanje vitezije kulture 2009. Poučuje na Karajanovi akademiji in Visoki šoli za umetnost v Berlinu.

Gostovanje pripravljamo v sodelovanju s Konservatorijem za glasbo v Ljubljani, kjer bosta umetnika bosta pripravila tudi mojstrski tečaj za dijake in študente.

5. februarja 2014, *Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine*

Beneški baročni orkester / *Venice Baroque Orchestra*

Giuliano Carmignola, violina

Program:

Antonio Vivaldi, Koncert v A-duru za godala in b.c., RV 158

Antonio Vivaldi, Sinfonia v d-molu za godala in b.c., RV 127

Jean-Marie Leclair, Koncert v F-duru za violino, godala in b.c., op. 7, št. 4

Jean-Marie Leclair, Koncert v C-duru za violino, godala in b.c., op. 7, št. 3

Georg F. Händel, Concerto grosso v G-duru za godala in b.c., op. 6, št. 1, HWV 319

Antonio Vivaldi, Koncert v e-molu za violino, godala in b.c., RV 273

Antonio Vivaldi, Koncert v C-duru, za violino, godala in b.c., RV 191

Italijanski Beneški baročni orkester je leta 1997 ustanovil organist, čembalist, raziskovalec in dirigent Andrea Marcon, ki sodi med najuglednejše poustvarjalce stare glasbe. Orgle in čembalo je študiral na šoli Cantorum v Baslu, kjer zdaj tudi poučuje. Specializirani beneški ansambel uživa mednarodni ugled na številnih koncertih z vrhunskimi solisti in gostovanjih

po vsem svetu, posebno pozornost pa namenja raziskovanju glasbe 17. in 18. stoletja. Giuliano Carmignola, aristokrat med violinisti, kakor so ga poimenovali v reviji *Gramophone*, navdušuje z repertoarjem od baroka do sodobnosti, posebno ljubezen pa neguje do Vivaldijevih koncertov, ki jih je premierno posnel prav z ansamblom Venice Baroque. Za zbirko virtuosnih Tartinijevih in Locatellijevih posnetkov je Carmignola prejel nagrado *echo* Nemčiji in *diapason d'or* v Franciji.

26. marca 2014, *Gallusova dvorana*

Luka Juhart, akordeon, **Patrick Demenga**, violončelo, **Thomas Demenga**, violončelo

Program:

Johann S. Bach, Sonata št. 3 za violo da gamba in čembalo v g-molu, BWV 1029 (prir. za violončelo in akordeon T. Demenga)

Toshio Hosokawa, V globini časa, za violončelo in akordeon

Thomas Demenga, Solo za dva, za dva violončela

Niccolò Paganini/Thomas Demenga, 24. capriccio za dva violončela in akordeon

Luka Juhart je eden najprodornejših mladih slovenskih glasbenikov, saj redno koncertira kot solist ali član uveljavljenih ansamblov na svetovno znanih festivalih (BBC Proms, Klangspuren, Transit Festival, Donaueschingen). S posebno pozornostjo se posveča sodobni glasbi in je krstil številna dela slovenskih skladateljev, uspešno pa sodeluje tudi s tujimi. Violončelist Patrick Demenga je po študiju kmalu našel pot do izjemnih glasbenih osebnosti, s katerimi raziskuje in poustvarja vedno dobro izbrano glasbeno literaturo. Redno sodeluje s Heinzom Holligerjem, zanj pa sta pisala še I. Yun in G. Schedl. Ustvarjalno sodelovanje ga veže na mednarodno priznane orkestre, kot so Camerata Bern, Lozanski komorni orkester, Kremerata Baltica in drugi. Thomas Demenga je solist, skladatelj in učitelj. Označujejo ga kot enega najizvirnejših violončelistov in glasbenikov našega časa. Posebno pozornost posveča novi glasbi, uspešen je tudi kot improvizator. Njegovo ustvarjalno delo je kmalu vzbudilo mednarodno pozornost in leta 1991 je kot prvi švicarski skladatelj postal zmagovalec mednarodne skladateljske tribune Rostrum s skladbo *Solo per due*. V Davosu je bil leta 2000 imenovan za rezidenčnega skladatelja festivala, 2003 pa je bil izbrani solist Luzernskega festivala.

9. aprila 2014, *Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine*

Godalni kvartet Belcea

Izvajalci: Corina Belcea-Fisher, violina; Axel Schacher, violina; Krzysztof Chorzelski, viola; Antoine Lederlin, violončelo; Rossana Rossignoli, klarinet

Program:

Anton Webern, Počasni stavek, za godalni kvartet, M 79

Franz Schubert, Godalni kvartet št. 13 v a-molu, D 804, »Rozamunda«

Johannes Brahms, Kvintet za klarinet in godala v h-molu, op. 115

Godalni kvartet Belcea sodi med vodilne tovrstne zasedbe nove generacije. Ustanovili so ga diplomanti Kraljeve akademije za glasbo v Londonu leta 1994, na svojo odličnost pa je mladi ansambel opozoril z zmagami na tekmovanjih godalnih kvartetov v francoskem Bordeauxu in na Japonskem ter postal prvi izbrani kvartet v ciklu Mlade generacije BBC. Godalni kvartet gostuje v najprestižnejših koncertnih dvoranh sveta in hkrati navdušuje z izjemnimi posnetki (nagrada Gramophone za najboljši debi 2001, priznanje *echo klassik* za najboljšo komorno skupino leta 2008, nagrada *midem* v Cannesu za posnetke Brittna, številne nominacije revije *Gramophone* za posnetke Faureja, Schuberta). Redno sodeluje z izvrstnimi glasbeniki, posebno pozornost pa namenja vsebinski zasnovi koncertnih programov, med katerimi izstopata literaturi Beethovna in Schuberta. Rossana Rossignoli je od leta 2008 soloklarinetistka Simfoničnega orkestra v Baslu, redno koncertira z veronskimi filharmoniki. Vedno bolj se

uveljavlja kot odlična komorna glasbenica in velja za briljantno predstavnico nove generacije italijanskih glasbenikov.

20. maja 2014, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Yuja Wang, klavir

Program bo objavljen pozneje.

Jesenski del sezone bo odprla 26-letna pianistka Yuja Wang, ki velja za pravi pianistični fenomen in je priznana kot ena najpomembnejših svetovnih umetnic svoje generacije. Kritika ceni njeno neprekosljivo tehnično nadarjenost, obvladovanje najtežjega pianističnega repertoarja, širino glasbenega vpogleda in svežino interpretacije. Je dobitnica nešteti najzahtevnejših nagrad: bila je mlada glasbenica leta 2009 revije *Gramophone*, dobila je nagrado *echo classic* za zgoščenko *Transformation*. Njen uspeh je kljub mladosti že nekaj let na vrhuncu, saj nastopa kot solistka z najboljšimi orkestri ter je redna gostja festivalov in najpomembnejših koncertnih dvoran svetovnih glasbenih prestolnic.

8. oktobra 2014, Gallusova dvorana

Koncert mednarodnega solista ali zasedbe iz sprotne ponudbe

Izvajalci in program dobo znani kasneje

November 2014, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Mladi mladim

V okviru koncertne ponudbe društva Glasbena mladina ljubljanska že vrsto let koproducijsko sodelujemo pri izvedbi komornega cikla Mladi mladim. Koncept cikla ponuja predstavitev mladih glasbenikov, solopevcev, organistov in skladateljev. V letu 2014 bomo pripravili šest koncertov v Klubu Cankarjevega doma, Osterčevi dvorani Slovenske filharmonije in Gallusovi dvorani. Konec oktobra je navadno rezerviran za avtorski večer mladih skladateljev, novembra predstavljamo nagrajence Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov (TEMSIG), decembra pevski, aprila pa orgelski recital.

Izvajalce in skladatelje izbiramo na podlagi obsežnega pomladnega razpisa, ki ga pripravi in izvede za vse svoje cikle Glasbena mladina ljubljanska. Koncertanti in izbrana skladatelja oblikujejo vsak polovico koncerta, obvezen oziroma zaželen del sporeda je skladba slovenskega avtorja. Vse recitale snema Radio Slovenija.

Neža Torkar, harmonika in **Duo A2**, izvajalca: Ajda Antolovič, saksofon; Andraž Likar, tolkala

15. januarja 2014, Klub CD

Urška Rihtaršič, harfa in **Trio Exduetre**, izvajalci: Ana Dežman, sopran; Eva Mittendorfer, flavta; Nadja Knez, harmonika

12. marca 2014, Klub CD

Karmen Zidar Kos, orgle, **Luka Gojkošek**, orgle

2. aprila 2014, Gallusova dvorana

22. oktobra 2014, Klub CD (Skladateljski večer)

19. novembra 2014, Dvorana Slavka Osterca, SF (nagrajenci TEMSIG)

3. decembra 2014, Dvorana Slavka Osterca, SF (Pevski večer)

Drugi komorni koncerti

Tomaž Petrač, klavir

Program:

Wolfgang A. Mozart, Sonata v F-duru, KV 332

Ludwig van Beethoven, Sonata v G-duru, op. 31, št. 1

Vilko Ukmar, Nocturno romantique

Johannes Brahms, Variacije na Paganinijevo temo, op. 35, I. in II. zvezek

Tomaž Petrač je bil v minulih sezonah na naših koncertnih odrih navzoč predvsem kot solist simfoničnih koncertov ali komorni partner, samostojni recital pa bo razprl najzahtevnejšo razsežnost njegovega pianizma. Izhaja iz razreda Dubravke Tomšič, mojstrski razred je opravil pri slovitom mojstru Rudolfu Buchbinderju, danes znanje predaja na ljubljanski Akademiji za glasbo. Njegova velika ljubezen je tudi komorna igra, ki se ji posveča v različnih komornih zasedbah: v duu z bratom violončelistom Andrejem Petračem, v triu Camerata Emonica, s flavtistoma Moshejem Aronom Epsteinom, Karolino Šantl Zupan in drugimi. Kritiki mu pripisujejo izjemno poznavanje inštrumenta ter velja za pianista preglednega oblikovanja in razmišljujoče muzikalnosti.

5. marca 2014, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Duo Claripiano

Dušan Sodja, klarinet, in Tatjana Kaučič, klavir

Program:

Robert Schumann, Pet skladb v ljudskem slogu, za violončelo in klavir, op. 102 (prir. za klarinet in klavir)

Camille Saint-Saëns: Sonata za klarinet in klavir, op. 167

Claude Debussy, Prva rapsodija za klarinet in klavir

Črt Sojar-Voglar, nova skladba

Joseph Horowitz, Sonatina za klarinet in klavir

Koncert bo zaznamoval dvajsetletnico delovanja dua, ki v našem prostoru deluje vse od leta 1994. Oba umetnika sta diplomirala na ljubljanski Akademiji za glasbo in magistrirala na Univerzi Mozarteum v Salzburgu. Koncertna pot ju je nato vodila od Los Angelesa, Stockholma, Edinburga, Salzburga, Prage, Ljubljane do Beograda in Erevana. Izmed gostovanj so najodmevnejši Festival Fringe v Edinburgu, ljubljanski Poletni festival, festival Koroško poletje, Akademija za komorno glasbo v Montepulcianu in Mednarodni glasbeni festival v Erevanu (Armenija). Prijateljevanje s slovenskimi skladatelji je spodbudilo nastanek številnih skladb za klarinet in klavir (Petrić, Ramovš, Šivic, Matičič, Lebič, Firšt, Rančigaj, Šavli, Šuklar). Skupaj sta posnela tri albume: *Legende* (2000) s skladbami klasikov 20. stoletja, za katerega sta v reviji BBC Music Magazine prejela odlične kritike; *Srečanja* (2004) z deli slovenskih skladateljev; 2012 je v založbi Slovenske filharmonije izšla zgoščenka *Romantic Claripiano* s sonatami Saint-Saënsa, Schumanna in Brahmsa.

4. junija 2014, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Komorni koncert domačega izvajalca

Program in izvajalce bodo določeni pozneje.

Jeseni 2014, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Cikel orgelskih koncertov

Nathan J. Laube, orgle

Program bo objavljen pozneje.

Kljub mladosti je ameriški organist že zastavil odmevno koncertno pot v Ameriki in Evropi, od jeseni 2013 pa tudi uči na Eastmanovi šoli za glasbo v Rochestru, New York. Briljanten organist se zelo izvirno loteva svojih programov, na katere vključuje dela širokega zgodovinskega razpona in lastne virtuozne transkripcije orkestrskih del. V Ljubljani bo pripravil tudi mojstrski tečaj za mlade organiste.

18. marca 2014, *Gallusova dvorana*

Thierry Escaich, orgle

Program bo objavljen pozneje.

Francoski organist, improvizator in mednarodno priznan skladatelj je izvirna osebnost na mednarodnem koncertnem prizorišču. Velja za najboljšega sodobnega francoskega orgelskega improvizatorja. Kot organist deluje v pariški cerkvi St-Etienne-du-Mont in je profesor na tamkajšnjem konservatoriju.

14. maja 2014, *Gallusova dvorana*

Renata Bauer, orgle

Program bo objavljen pozneje.

Recital priznane organistke in izredne profesorice orgelskega oddelka na Akademiji za glasbo v Ljubljani, ki se je s samostojnimi koncerti predstavila v Angliji, Švici, na Norveškem, Nizozemskem ter na orgelskih festivalih na Češkem, Hrvaškem, Slovaškem, v Švici in Italiji.

jesen 2014, *Gallusova dvorana*

Javni nastop študentov orgel Akademije za glasbo

Program in nastopajoči bodo objavljeni pozneje.

Orgelski razred ljubljanske Akademije za glasbo v Gallusovi dvorani redno pripravlja javni nastop najbolj uspešnih študentov.

21. maja 2014, *Gallusova dvorana*

1. 5 SODOBNA GLASBA

Cikel Predihano

JACK Quartet

Izvajalci: John Pickford Richards, violina; Ari Streisfeld, violina; Christopher Otto, viola; Kevin McFarland, violončelo

Program:

Rodericus (okoli 1400), Angelorum psalata, priredba Christopher Otto

Ruth Crawford Seeger (1901–53), Godalni kvartet

Julian Anderson (1967), Godalni kvartet št. 1, »Light Music«

Brian Ferneyhough (1943), Exordium

Horatiu Radulescu (1942–2008), Godalni kvartet št. 5, »Before the Universe was Born«

Ameriški godalni kvartet že vrsto let sodi med najvidnejše poustvarjalce glasbe našega časa in je redni gost najpomembnejših specializiranih festivalov. Spored koncerta bo intonirala priredba latinske balade *Angelorum psalata* minstrele Roderika, ameriški modernizem zastopa skladateljica Ruth Crawford Seeger z odmevnim godalnim kvartetom iz leta 1931. Ferneyhougova skladba *Exordium* je posvetilo ameriškemu modernistu Elliotu Carterju. Angleški skladatelj Julian Anderson je navdih iskal v spektralnosti Griseyja in Muraila ter slogovno napoveduje dela romunskega skladatelja Horatiuja Radulescuja, ki je razvijal spektralne tehnike in strukture na drugačnih osnovah od svojih francoskih sodobnikov.

21. januarja 2014, *Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine*

Neofonía I

Dirigent: Steven Loy

Solista: Nina Prešiček, klavir; Aleš Klančar, trobenta

Program:

György Ligeti (1923–2006)

Koncert za klavir

Komorni koncert

Mrtvaški misteriji

György Ligeti sodi med osrednje osebnosti avantgardne glasbe druge polovice minulega stoletja. Strokovna javnost ga ob Stockhausnu, Beriu, Boulezu in Cageu uvršča med izvirne in vplivne skladatelje obdobja, ki ga je v Evropi zaznamoval Berlinski zid, v globalnem svetu pa razvoj nove tehnologije, nesluten pretok informacij in novi koncepti na področju umetnosti, med katerimi je prav glasba v navezavi s tehnologijo postavljala temelje nove estetike.

Spored odkriva pomembna mejnika v Ligetijevi ustvarjalnosti – izvirno »anti-anti opero« *Le Grand Macabre* in klavirski koncert. Skladba *Mysteries of the Macabre* (Mrtvaški misteriji) je priredba treh arij za sopran iz opere *Le Grand Macabre* E. Howartha. Komorni koncert je pričevalec poznih šestdesetih let, napoved jasnejših linij po obdobju mikropolifonije.

15. aprila 2014, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Neofonía II

Program:

György Ligeti (1923–2006)

Unsuk Chin (1961)

Conlon Nancarrow (1912)

Uroš Rojko (1954), Stone Wind (krstna izvedba)

Ustvarjanje Györgyja Ligetija je vezivo koncertnega večera, ki ga usmerja skladateljsko nadaljevanje mlajše generacije, ki je v njem videla ustvarjalca glasbenega jezika z ironično distanco do stare tonalnosti in mojstra nove zvokovne usmeritve. Med letoma 1973 in 1989 je bil Ligeti profesor kompozicije na Visoki šoli za glasbo v Hamburgu in med njegovimi študenti sta bila tudi južnokorejska skladateljica Unsuk Chin in slovenski skladatelj Uroš Rojko, oba diplomanta Freiburške univerze v razredu Klause Huberja. Ameriškega skladatelja Conclona Nancarrowa, izvirnega predstavnika glasbene avantgarde, je zanimala predvsem uporaba inštrumentov kot mehaničnih naprav, kar mu je omogočilo izvajanje kompleksne poliritmije in izjemnih tempov.

18. maja 2014, Klub Cankarjevega doma

Večer sodobnega slovenskega samospeva

Barbara Jernejčič Fürst, mezzosopran

Gaiva Bandzinaitė, klavir

Program:

Jakob Jež (1928), Prelivi

Vinko Globokar (1934), Second Thoughts

Jakob Jež, Deset samospevov s klavirjem, izbor

Jakob Jež, Tri pesmi

Jakob Jež, Štiri Menartove pesmi

Lojze Lebič (1934), Štiri Kocbekove pesmi

Barbara Jernejčič Fürst je ena vodilnih interpretk sodobne glasbe pri nas, kar dokazuje tudi zadnja plošča *Dotiki*, na kateri so dela za glas solo slovenskih in tujih skladateljev. Študirala je na Visoki šoli za glasbo v Gradcu ter se izpopolnjevala v Opernem studiu v Gentu in na Steansovem inštitutu za mlade umetnike v Chicagu. Redno sodeluje z litovsko pianistko

Gaivo Bandzinaitė, ki jo je zanimanje za nemški samospev po diplomi na Visoki šoli za glasbo v Vilniusu pripeljalo v Salzburg, kjer je bilo zanjo odločilno tudi srečanje z L. Sukis in R. Lampsatis. V Salzburgu vse od leta 1995 deluje kot pianistka-spremljevalka na Univerzi Mozarteum. Korepetirala je na mojstrskih tečajih pri E. Schwarzkopf, L. Sukis, B. Zakotnik, B. Fassbender, R. Piernay, K. Widmerju in drugih. Koncert je dar skladateljem slovenskega samospeva ob njihovih obletnicah.

Jeseni 2014, *Klub CD*

Festival Earzoom v CD

V sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje zvočnih umetnosti (IRZU) predstavljamo koncert elektronske glasbe v okviru Festivala zvočnih umetnosti Earzoom, ki bo šesto jesen zapored predstavil serijo koncertov, delavnic in predavanj. Osnovna zamisel festivala je združevanje in navezovanje dialoga med posameznimi vejami sodobnih zvočnih umetnosti, pa tudi izboljšanje informiranosti domačih ustvarjalcev sodobne elektronske glasbe.

18. oktobra 2014, *Štihoa dvorana*

2 DRUGA GLASBA

Od uvedbe Cankarjevih torkov leta 2008 je program druge glasbe CD sestavljen iz treh programskih stebrov, to so Glasbe sveta, Jazz in mejne zvrsti ter Popularna glasba in drugi projekti, ki vsebinsko tako izstopajo, da jih ni mogoče uvrstiti v prva stebra.

Nedvomno je Jazz festival Ljubljana še vedno osrednji programski sklop, čeprav je treba poudariti, da gre za festival, ki ima med sorodnimi v Evropi enega najnižjih proračunov in je v zadnjih letih občutno manjši kot ob njegovi 50-letnici, ko smo festival osvežili tako, da smo uvedli celodnevno dogajanje in nočne koncerte v Klubu CD. Kljub temu ta koncept ohranjamo in ga skušamo organizacijsko nadgrajevati. V štirih festivalskih dneh bosta dva večera tudi v Križankah. Program festivala je zasnovan tako, da bomo obdržali ravnovesje med popularnim jazzom in prihajajočimi generacijami (tudi slovenskimi) z dodatkom fokusa, ki bo tokrat temeljil na klavirju in državi Norveški kot enem najplodnejših bazenov jazzovskih praks v Evropi.

Program Cankarjevih torkov, ki nadomešča celoletni abonma Cankarjev jazz, bo leta 2014 ohranil podoben koncept kot v 2013 z jazzovskimi koncerti, ki bodo večinoma prvi in tretji torek, z letom 2014 pa se vračamo k ponudbi, ki bo potekala več mesecev s posamičnimi premori (praviloma zadnji torek v mesecu in poleti). Delež domačih izvajalcev, ki smo ga tudi na pobudo strokovne komisije povečali v letu 2012, bo še opaznejši, saj vidni slovenski ustvarjalci pripravljajo projekte, ki jih bodo premierno predstavili prav v sklopu Cankarjevih torkov (Same babe, Najoua, Igor Matković, Kaja Draksler, Janez Dovč & Brina Vogeltnik, Samo Šalamon, Milko Lazar, Cene Resnik ...). En koncert Cankarjevih torkov bomo organizirali v sodelovanju s festivalom Mesto žensk.

Bogat prispevek h kakovosti programa pričakujemo tudi od radijske produkcije s tremi koncerti Big Banda RTV Slovenija.

Glede na načrtovani obisk bo najmočnejši del mednarodnega programa druge glasbe zavzel abonma Glasbe sveta, ki bo v letu 2014 ponudil tri velike koncerte v Gallusovi dvorani, med drugimi tudi Angelique Kidjo. Program kot vedno posega po glasbi z vseh celin, tokrat iz Amerike, Afrike, Azije, Evrope. Še vedno je del programa Glasb sveta koproducentsko

sodelovanje z zavodom Druga godba pri izvedbi dveh koncertov mednarodnega festivala Druga godba v Klubu CD.

Program domače popularne glasbe sloni na dveh koncertih Vlada Kreslina in treh koncertih Perpetuum Jazzile ter še nekaterih drugih izvajalcev, ki bodo nastopili v Gallusovi in Linhartovi dvorani. Nepogrešljiv del tega programskega stebra je tudi festival šansonov *La vie en rose* v produkciji Café teatra.

V sklopu ponudbe popularne glasbe načrtujemo tudi koncert brazilskega glasbenika Caetana Velosa, kar bo eden od vrhuncev glasbene ponudbe v Sloveniji v letu 2014.

2. 1 GLASBE SVETA

Program sestavljata abonma Glasbe sveta s petimi koncertnimi večeri (dva spomladi, trije jeseni) in koproducentsko sodelovanje z Zavodom Druga godba pri izvedbi dveh koncertov v Klubu CD v sklopu 30. mednarodnega festivala Druga godba.

Abonma Glasbe sveta v letu 2014 združuje svojo deseto in enajsto sezono. Z njegovo uvedbo leta 2004 je Cankarjev dom zgradil enega svojih programskih stebrov, saj sta ga občinstvo in tudi strokovna kritika zelo dobro sprejela. Večkrat so bili odzivi navdušujoči, dvorane pa povsem polne. Program abonmaja se je navezoval tudi na festival Oddaljenih kultur, ki se v letu 2014 vrača z Gruzijo.

Program skuša vsako leto prikazati aktualno dogajanje iz glasb sveta, ki ga v Evropi predstavljajo glasbeni sejmi Womex – World Music Expo, Babel Med (Marseille) in MediMex (Bari) ter tudi pri spajanju različnih zvrsti, med katerimi imajo prevladujočo vlogo vpogled ali navezave z ljudsko glasbeno zapuščino. Tako spremljamo uspešne poti največjih lokalnih glasbenih zvezdnikov, ki so prodrli tudi na zahodno glasbeno prizorišče, občasno pa predstavimo zgodovinsko pomembne glasbene osebnosti, ki še nikoli niso nastopile v Sloveniji. V deseti sezoni je takšen primer pevka Angélique Kidjo.

ABONMA GLASBE SVETA

ANGÉLIQUE KIDJO, Benin

Živa legenda afriške glasbe se bo v Sloveniji prvič predstavila na velikem odru, čeprav je Ljubljano že obiskala kot zelo dejavna ambasadorica Unicefa. Izdala je številne albume in prejela tudi grammyja. *Time Magazine* jo je razglasil za prvo divo Afrike, *The Guardian* pa uvrstil med sto najbolj navdihujočih žensk na svetu. Na koncertu v Ljubljani bo predstavila svoj novi album in stare uspešnice.

»Angélique Kidjo ima prekrasen glas in silno, prevzemajočo energijo. Že na začetku koncerta je vse pripravila k plesu, prišla je med občinstvo in potem na oder povabila toliko poslušalcev, kolikor jih je lahko sprejel.« (*The Evening Standard*, London)

1. marca 2014, Gallusova dvorana

CARMINHO, Portugalska

Carminho, glas; Luis Guerreiro, portugalska kitara; Diogo Clemente, akustična kitara; Marino de Freitas, akustična bas kitara

Popularnost fada ne pojenja. Potem ko je planet začarala Mariza, se je povpraševanje po tej melanholični urbani glasbeni zvrsti še povečalo. Pred štirimi leti je tako v trenutku zaslovela takrat 25-letna pevka Carminho. Njen prvenec je doživel platinasto priznanje in pot iz Portugalske je bila na stežaj odprta. Tako je Carminho ob Marizi in Anni Mouri v nekaj letih

postala najpopularnejša pevka nove generacije in njen drugi album *Alma* je le še utrdil njeno pot v svet ter jo pripeljal tudi v Ljubljano.

17. aprila 2014, *Linhartova dvorana*

SODELOVANJE med Drugo godbo in CD

Načrtujemo izvedbo dveh koncertov.

31. maja 2014, *Klub CD*

KONCERTI IZ SPROTNE PONUDBE

25. septembra, 24. oktobra 2014, *Linhartova dvorana*

15. novembra 2014, *Gallusova dvorana*

2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Program sestavljajo trije sklopi: Cankarjevi torki (22), 55. jazz festival Ljubljana in trije koncerti Big Banda RTV Slovenija.

CANKARJEVI TORKI

Cankarjevi torki v Klubu CD s programsko svežino in nenehnim dogajanjem zapolnjujejo in nadgrajujejo glasbeno ponudbo v Ljubljani in predstavljajo jedro programa druge glasbe.

Konceptualno program koncertov tega glasbenega sklopa temelji na naslednjih načelih:

promoviranje jazzovske umetnosti vse koledarsko leto ter s tem vzgajanje in navajanje občinstva na glasbeno zvrst, ki razvija svobodni duh in oblikuje kritično glasbeno misel;

dopolnjevanje in posodabljanje programskih vsebin Ljubljanskega jazz festivala ter s tem oblikovanje jazzovske kakovosti v prostoru, ki naj bi dopnila ali razširila programske zagate, povezane s kratkostjo jazz festivala, ga vse leto uravnava in dolgoročno zagotavlja širino programske politike jazzovske ponudbe Cankarjevega doma;

z uvrščanjem koncertov mejnih glasbenih zvrsti želimo povečati splošno kulturno ali glasbeno zavest v tem kulturnem okolju;

spodbujanje ustvarjalnosti, povezane z jazzom in drugo sodobno glasbo.

V letu 2014 nadaljujemo novost iz leta 2013, ko smo imeli jazzovske koncerte praviloma prvi in tretji torek v mesecu določen, vmes pa so bile predstavljene druge glasbene zvrsti. Ponudbo torkov ponovno širimo na daljše časovno obdobje, tako da bomo praviloma »izpuščali« zadnji torek v mesecu in tiste v poletnem času.

SAME BABE (Slovenija)

Premierna predstavitev plošče Dobri možje

Miha Nemanič, glas, orgljice, tamburin, šejker; Marko Voljč, glas, trobenta, tamburin, šejker; Marko Jelovšek, glas, kontrabas, kitara; Uroš Buh, glas, bongosi, bobni; Matjaž Ugovšek – Ugo, glas, kitara; Viki Baba, vokal, kitara.

Kot posebni gostje na koncertu se bodo pojavili: producent plošče in klaviaturist Borut Činč (ex Buldožer), pevka Maja Marovt (ex Dada Band), pesnik Matjaž Ambrož, dramski igralec Dejan Pevčević.

Novi album Dobri možje, predstavlja skupino Same babe v še bolj drzni luči kot do sedaj. Poimenovan po zmagovalni pesmi Festivala slovenskega šansona 2009 predstavlja album vzorčni primer alternativnega šansona tako na besedilni kot na glasbeni ravni. Zasedba je novi album posnela v razširjeni šestčlanski zasedbi, kar ji je omogočilo bistveno razširiti svojo zvočno sliko – vse od intimnih a cappella vložkov pa do polnokrvnega rocka in funka.

“Bend, ki preprosto zveni. Bend, ob poslušanju katerega te ne zanima, kaj je in kaj ni in iz česa je in iz česa ni njihova muzika. Ker preprosto uživaš. In veš, da so to Same babe.” Jure Longyka, Val 202

14. januarja 2014

CHRIS ECKMAN (ZDA, Slovenija)

Celovečerni koncert v dveh delih s Chrisom Eckmanom in gosti, s poudarkom na premierni predstavitvi solo albuma *Harney County*, ki bo 15. novembra 2013 izšel za založbo Glitterbeat.

Prvi del: premierna predstavitev albuma *Harney County*: Chris Eckman, kitara, glas; Žiga Golob, kontrabas

Drugi del: Last Sound Of the Mountain Band igra pesmi Daneta Zajca: Chris Eckman, kitara, glas; Blaž Celarec, bobni; Žiga Golob, kontrabas; Bernard Kogovšek, kitara; Polona Janežič, klaviature; Anda Eckman, glas

»Na albumu *Harney County* so dogodki in liki izmišljeni, kraji pa so resnični in ceste tiste, po katerih sem se vozil sam. V duhu vidim, kje se ceste vzdignejo in kje zavijejo. V daljavi vidim gorovje Steens Mountain, kako se razmišljujoče nagiba visoko nad puščavo Alvord in občasne avtodome in bele ranče. Ti spomini na pokrajino so temelji moje glasbe in razlog, zakaj sem album poimenoval *Harney County*.

V skladbah za album sem želel doseči enako mero neobdelanosti in zadržanosti. Zdelo se mi je, da skladbe že same po sebi odražajo ti dve svojstvi, glasbena izvedba pa bi morala to predstaviti. S kontrabasistom Žigo Golobom sva skladbi dva dni preigravala v velikem, odmevajočem studiu na obrobju Prage. Žiga je poustvaritvam vdahnil bistveni utrip in dialog, brez njega mi ne bi uspelo» Chris Eckman

»Eden najbolj ostroumnih ameriških kantavtorjev opeva pokrajino, ki se zdi kot biblijsko prekletstvo: veličastna oda domači zemlji« Rolling Stone

21. januarja 2014

NAJOUA (Slovenija)

Ana Kravanja, Samo Kutin, različne kalimbe (palčni klavirji)

ERIK FRIEDLANDER'S BONEBRIDGE BAND (ZDA)

Erik Friedlander, violončelo; Doug Wamble, kitara; Trevor Dunn, bas; Michael Sarin, bobni
Zasedba **Najoua** sta Ana Kravanja in Samo Kutin, oba skozi množico projektnih in stalnih zasedb že dlje prisotna na domačih širinah etno, ljudskih, pouličnih in improviziranih godb. Njuna avtorska instrumentalna glasba za petnajst kalimb si za izhodišče vzame telo tega izvorno afriškega instrumenta. Nadaljnja nikoli izumetničena serija metod tako repetitivno minimalistične kot lirične glasbene gradnje, improvizacije, prirejanja instrumentov in nenazadnje tudi lepa mera zdrave hudomušnosti ter humorja kalimbi splete s skrbjo in radostjo načrtovano varno in domačno gnezdo, v njem pa posteljico, ki po vplivih eklektično glasbo poleže v smiselno zmes njunih osebnosti, njunih glasbenih trmoglavosti in zunajglasbenih interesov, denimo izdelovanja glasbil - tudi kalimb in širšega kreativnega udejstvovanja. Najoua sta v letu 2012 izdala v širši skupnosti izjemno toplo sprejet prvenec *Tojevsekaršespomnim*, le v preteklem letu odigrala trideset koncertov doma in v tujini, tik pred pragom pa je tudi njun novi album, ki ga bo izdala založba Klopotec.

Bonebridge je novi bend Erika Friedlanderja, ki umetniški navdih išče pri ameriškem jugu. Friedlander se je odločil uresničiti svoje življenjsko hrepenenje, strast, ki jo je v najstniških letih gojil do zasedbe The Allman Brothers Band in Johnnyja Winterja, ter v svoj kvartet kot enega osrednjih članov povabil Douga Wambla, slide-kitarista iz Memphisa. Zvok sestava zaznamuje posebna kemija med čelom in slide kitaro, glasbiloma, ki se v tem svežem novem kontekstu izoblikujeta kot sorodni duši. Wamble se pridružuje že uglašenemu sestavu, saj se

Friedlander, Sarin in Dunn v New Yorku skupaj predstavljajo že dolga leta, nazadnje kot Broken Arm Trio.

28. januarja 2014

IGOR MATKOVIĆ “LONG DISTANCE JOURNEY” feat. MARCIN WASILEWSKI

Igor Matković (slo), trobena; Marcin Wasilewski (pol), klavir; Robert Jukič (slo), bas; Vladimir Kostadinović (srb), bobni

Projekt “Long Distance Journey” deluje v sodelovanju s poljskim pianistom Marcinom Wasilewskim, ki je znan po dolgoletnem delovanju s Tomaszom Stankom ter treh ploščah, ki jih je s svojim triom izdal pri založbi ECM.

Tokrat Matković predstavlja nove kompozicije, pri katerih uporablja različne glasbene forme, v sami osnovi pa strukture temeljijo na poglobljanju atmosferskega pristopa k improvizaciji in medsebojne komunikacije glasbenikov. Iskanje atmosferskega momenta v sodobnem zvoku je tudi bistvo, ki je Igorja in Marcina pripeljalo do sodelovanja.

“Matković se zdi trdno zasidran v šoli zabrisane distorzije in popačenega zvoka Cuonga Vuja in Nilsa Pettra Molvaerja. Nekateri skladbe so bolj neposredno moderne, druge pa se potapljajo v prostranstva ambientnosti....Album potrjuje, da sestav še veliko obeta.” Dave Sumner, Emusic, 2012

4. februarja 2014

KAJA DRAKSLER solo (Slovenija), BADBOOSHBAND (Slovenija, Italija)

Prvi del: premierna predstavitev albuma The Lives of Many Others v Sloveniji

Kaja Draksler, klavir

Drugi del: premierna predstavitev albuma The Best Of (ZKP RTV Slovenija, 2014)

BadBooshBand: Kaja Draksler, klavir; Mattia Magatelli, kontrabas; Luca Marini, bobni

25. oktobra 2013 je izšel prvi solistični album pianistke Kaje Draksler, ki je bil posnet v zaodru Gallusove dvorane med 54. Jazz festivalom Ljubljana in je izšel pri portugalski založbi Clean Feed kot peti album pod oznako Ljubljana Jazz Series. Gre za solo program, ki je nastajal tri leta, vse skladbe z izjemo skladbe sodobnega skladatelja Thanasisa

Deligiannisa pa so njeno avtorsko delo. Drakslerjeva je album že predstavila na elitnih prizoriščih v Lizboni (Culturgest) in Amsterdamu (Bimhuis), aprila pa jo čaka nastop na največjem evropskem jazzovskem sejmu Jazzahead v Bremnu, kjer je bila izbrana v program European Jazz Meeting, kot prva predstavnica Slovenije v zgodovini sejma.

BadBooshBand je nastal leta 2009 v New Yorku. Člane sestava zanima

kolektivna improvizacija v kontekstu brez-žanrske avtorske glasbe, s

poudarkom na ritmični in melodični nekonvencionalnosti.

“Poustvarila je impresiven kolaž klasičnih in folkovskih vinjet, vanj vnesla pospešitve na način Cecilia Taylorja, tekmovalnost med desno- in levoročnimi linijami ter poglobljeno kreativnost v klavirskih pasažah, nato končala z improvizacijo v slogu Theloniousa Monka in kratkim Bachovim bisom.” Hening Bolte, All About Jazz

“Čeprav je pristop Kaje Draksler h klaviaturi samonikel in ga prežemajo zelo osebne predstave, v njeni glasbi prepoznamo velike zgodovinske osebnosti tega glasbila, tako klasičnih – Kaja je temeljito izobrazena, »načitana« – kot tudi jazzovskih zvrsti.” Rui Eduard

11. februarja 2014

REIJSEGER/FRAANJE/SYLLA (Nizozemska, Senegal)

Ernst Reijseger, violončelo; Harmen Fraanje, klavir; Mola Sylla, glas, xalam, m'bira

Ernst Reijseger je virtuozni čelist, ki pričara sanjskost Bachovih variacij ter se obenem predaja Mingusovskim basovskim linijam hard bopa in celo ročnemu bobnanju v afriškem slogu. Pianist Harmen Fraanje snuje domišljene melodije na stičišču klasične glasbe in jazzu,

senegalski glasbenik Mola Sylla pa s presunljivim vokalom in očarljivim izborom afriških instrumentov poustvarja kulturno tradicijo lastnega naroda.

Izviren glasbeni spoj ne samo povezuje zvrsti temveč jih tudi prehaja. Glasba tria se preobrazi iz silovito dramatične v dobrovoljno igrivost. Poleg tega, da člani sestava smelo raziskujejo nove smeri, so zavezani užitku nastopanja v živo. Kombinacija glasbenikov in glasbil zagotavlja pristen zvok in edinstveno izkušnjo; duhovit, velikodušen svet, v katerem izliv briljantne improvizacije brzda neizprosna tehnika.

»Popolnoma po naključju sem naletel na velikega pianista in angelskega pevca, ki oplemenitita mojo igro in jaz njuno. Gre za živi organizem, ne koncept. Nič demokracije, temveč senzibilen kolektiv. Igramo osebnostna »branja« svojega materiala. To pomeni, da se forma izoblikuje med igranjem. Strukture ne določimo vnaprej. Trio vadi samo variacije in možnosti medsebojne glasbene komunikacije. To omogoča presenetljivo glasbo z iskreno izraznostjo.« Ernst Reijseger

O albumu Down Deep, ki je izšel pri založbi Winter & Winter:

“Ta izjemni album je najbolj radikalna strnitev jazza, afriških in klasičnih elementov, kar sem jih slišal.” Sydney Morning Herald

“Dolgo pričakovani prvenec navdušujočega tria, ki je izoblikoval lastni jezik: morda ga ne bomo takoj razumeli, nedvomno pa ga bomo odkrito občutili.” All About Jazz (ZDA)

18. februarja 2014

SAMO ŠALAMON BASSLESS TRIO (Slovenija, VB, ZDA)

Samo Šalamon, kitara; Julian Arguelles, tenorski saksofon; John Hollenbeck, bobni

V novo različico zasedbe Bassless Trio, ki je že v preteklosti gostila priznane jazz glasbenike, kot so Tim Berne, Paul McCandless, Tom Rainey, Dominique Pifarély, Zlatko Kaučič in druge, je Samo Šalamon tokrat povabil še dva odlična glasbenika in tako kot pri vseh prejšnjih projektih lahko tudi tokrat pričakujemo obilo sveže in navdahnjene glasbe tako za ljubitelje jazz kot občudovalce kitararskih vragolij.

“...eden najbolj zanimivih kitaristov v modernem jazzu. Salamon nenehno širi meje glasbe in ustvarja izraz, ki je absolutno njegov.” (Jakob Baekgaard, All About Jazz 2013)

“Tako kot njegovi sodobniki Kurt Rosenwinkel in Ben Monder, Salamon utira pot novim standardom jazz kitare, ki je dostopna in hkrati presega vse meje.” John Barron, Jazz Word 2011)

4. marca 2014

BRINA V & DOVČ (Slovenija)

Premierna predstavitev albuma Pomladne sanje mednarodno priznane pevke Brine Vogelnek ter harmonikarja, basista in aranžerja Janeza Dovča.

Brina Vogelnek, glas, zvočila; Janez Dovč, harmonika, fender rhodes, zvočni učinki, spremljajoči glas

Svež projekt, ki sta ga pevka Brina Vogelnek in harmonikar Janez Dovč začela ustvarjati v letu 2013 temelji na novih pesmih Brine Vogelnek, ki sta jih skupaj z Janezom Dovčem nadgradila v zvočno in vizualno bogato doživetje. Gre za nadvse intimno srečanje z glasbenikoma. Na trenutke je njuna zvočna igra skrajno minimalistična, spet drugič zvedavo vihrava. Vedno znova izstopa Brinin iskrič glas in lebdi nad odrom kot ptica.

Njun nastop je potovanje v domišljjski svet z intimno izpovedjo.

“Brinin vokal preveva značilno graciozna, spokojna toplina, podana z izpovedno intimnostjo v zapredku rahločutnih in domišljenih skladb. Gre za čiste, polne, dovršene in z ljudskostjo obarvane šansone, kot jih npr. gojijo norveške pevke kantavtorice.” Andrew Cronshaw, fRoots, 2013

11. marca 2014

NATE WOOLEY QUINTET (ZDA)

Nate Wooley, trobenta; Josh Sinton, bas klarinet, bariton saksofon; Matt Moran, vibrafon; Eivind Opsvik, bas; Harris Eisenstadt, bobni

Vodja zasedbe in skladatelj Nate Wooley je eden najbolj iskanih trobentačev v New Yorku in drugod po svetu. Spada med redko skupino nekonvencionalnih trobentačev, ki preizprašujejo fizični pristop k trobenti in tradicionalni rodovnik jazzu. S svojim kvintetom se Wooley ozira k svojim koreninam big band jazzu (od trinajstega leta je igral v očetovem bendu), svojim solističnim sporočilom pa pridaja dolgoletne izkušnje z eksperimentiranjem.

Nate Wooley Quintet od leta 2008 oživlja jazz tradiciji hard bopa in free bopa iz šestdesetih in sedemdesetih let. Prvi album zasedbe (*Put Your Hands Together*) iz leta 2011 je prejel navdušene kritične pohvale publikacij, kot so New York Times, Jazz Times, Down Beat, Paris Transatlantic, Signal in Noise. Publikacija *New York City Jazz Record* je album razglasila za enega najboljših posnetkov leta 2011, Wooley pa je bil izbran za glasbenika leta. Mednarodni kritiki so ga v reviji *El Intruso* izvolili za trobentača leta 2011. Tudi nov album (*Sit In*) *The Throne of Friendship* (Clean Feed, 2013) žanje podobne uspehe. Glasbena revija *Magnet* ga je postavila na prvo mesto najboljših jazz/impro albumov leta 2013!

“V mojstrstvu proste improvizacije se Wooley lahko kosa s katerim koli glasbenikom, njegove forme pa izpostavljajo izraznost linij: v tožeči skladbi My Story, My Story variira višino tona in vnaša modulacijo za dosego čustvene globine, ki spominja na tisto Milesa Davisa ali Dona Cherryja, kar je za trobentača edinstveno.” Stuart Broomer, *The New York City Jazz Record*
18. marca 2014

REZAL OKLIM QUARTET (Slovenija)

Premierna predstavitev novega projekta slovenskega skladatelja in pianista Milka Lazarja.

1. aprila 2014

ARIFA (Nizozemska, Turčija)

Vrhunska zasedba iz Nizozemske, ki prepleta turške glasbene tradicije in jazz.

8. aprila 2014

BASSEKOU KOUYATE & NGONI BA (Mali)

Kralj afriškega glasbila *n'goni* prvič pri nas z uspešnim projektom, s katerim se je v zadnjih letih proslavil kot ena najboljših afriških koncertnih zasedb.

15. aprila 2014

NOSTALGIA 77 feat. JOSA PEIT

Povratak odlične britanske skupine in nemške pevke s predstavitvijo novega albuma.

22. aprila 2014

BOAT (Belgija, ZDA)

BOAT ali The Bureau of Atomic Tourism je mednarodna zasedba najbolj cenjenega belgijskega bobnarja Teuna Verbruggena, s katero je izdal dva albuma in nastopil po večini evropskih držav. To bo njegov premierni nastop v Sloveniji.

6. maja 2014

IZ SPROTNE PONUDBE

30. septembra 2014,

7. oktobra 2014/ v sodelovanju s festivalom Mestom žensk

14. oktobra 2014,

21. oktobra 2014

SONIC BOOM: HAN BENNINK & URI CAINE (Nizozemska, ZDA)

Sonic Boom je skupni projekt velikih imen sodobnega jazza – nizozemskega bobnarja Hana Benninka ter ameriškega pianista in skladatelja Urija Caina, ki sta uprizorila najboljši koncert na Jazz festivalu v Saalfeldnu leta 2013.

4. novembra 2014

IZ SPROTNE PONUDBE

11. novembra, 25. novembra 2014

INGEBRIGT HÅKER FLATEN SEXTET (Norveška, ZDA)

2. decembra

55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

2.–5. julij 2014

Križanke, Linhartova dvorana, Klub CD, Štihova dvorana, Mala galerija CD

Spremenjena festivalska podoba, kot sta jo ponudila jubilejni 50. jazz festival Ljubljana in njegovo nadaljevanje v letih 2010, 2011, 2012 in 2013, je festivalsko podobo prestolnice prevetrila z večdnevni celodnevni dogajanjem. Ker je bil koncept izjemno dobro sprejet tako pri strokovni javnosti kot obiskovalcih, bomo to usmeritev nadaljevali tudi v letu 2014. Projekt bosta četrto leto zapored vodila vodja programa Bogdan Benigar in Pedro Costa, vrhunski poznavalec jazza iz Lizbone, solastnik jazzovske založbe Clean Feed ter organizator festivalov Clean Feed v New Yorku, Chicagu, Berlinu ... Program bosta pripravila do konca februarja 2014. Fokus festivala, ki je bil v letu 2012 namenjen novi jazzovski trobenti, v letu 2013 pa življenjskemu delu vsestranskega umetnika, predvsem pa izjemnega nemškega pihalca Petra Brötzmann, bo letos namenjen plodni norveški jazzovski sceni na eni in jazzovskemu klavirju na drugi strani. Festival bo trajal od 2. do 5. julija. Dva večera bosta v Križankah. Koncerti bodo potekali še v Linhartovi in Štihovi dvorani ter v Klubu CD, ki bo ponovno osrednje srečevališče obiskovalcev festivala. Večino koncertov bo posnetih za morebitno izdajo v letu 2015. V letu 2014 založba Clean Feed načrtuje več izdaj s posnetki iz leta 2013, med njimi bo koncert Ceneta Resnika in njegovega kvarteta.

BIG BAND RTV SLOVENIJA z gosti

Tradicionalni koncerti Big Banda RTV Slovenija v spomladanskem in jesenskem terminu. Program prispeva Big Band RTV Slovenija v skladu s pogodbo.

Linhartova dvorana

2. 3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Načrtovanih je devet koncertov (s ponovitvami) domače popularne glasbe, šansona in drugih glasbenih vsebin. Enega bomo priredili s Café teatrom.

Iz mednarodnega programa popularne glasbe je poseben položaj namenjen brazilskemu glasbeniku Caetanu Velosu, ki bo s spremljevalno skupino nastopil spomladi v Gallusovi dvorani. V program je vključen tudi multiumetniški vsebinski projekt Svetlobna gverila v koprodukciji Foruma Ljubljana in CD.

URŠKA RAMOVEŠ in FANTJE IZ JAZBECOVE GRAPE

Ob prazniku kulture bodo Urška Ramoveš in Fantje iz Jazbecove grape pripravili triurni program, ki bo koktajl glasbe in poezije Janeza Ramoveša.

8. februarja, *Klub CD*

MEF IN NARODNOSVOBODILNI BAND

Predstavitve novega albuma enega vodilnih slovenskih kantavtorjev.

31. januarja 2014, *Linhartova dvorana*

HELENA BLAGNE

Koncert ob Dnevu žena

8. marca 2014, *Gallusova dvorana*

CAETANO VELOSO

71-letni brazilski umetnik (pevec, kitarist, skladatelj, pisatelj) in politični aktivist Caetano Veloso je leta 2012 izdal nov album *Abraçoço*, ki je še eden od številnih v njegovi diskografiji. Veloso je v Sloveniji nastopil samo enkrat kot solist, tokrat se bo prvič predstavil s spremljevalno skupino.

16. maja 2014, *Gallusova dvorana*

LA VIE EN ROSE

Mednarodni večer šansonov

Koprodukcija: Café teater, CD

3. junija 2014, *Gallusova dvorana*

SVETLOBNA PLATFORMA – vizualni jam

Svetlobna platforma je zamišljena kot serija projekcij z uporabo različnih sredstev.

Vsak dan bo posvečen drugi tehniki oz. sredstvu. Obiskovalci, ki bodo tudi sami ustvarjalci, se bodo lahko spoznali z računalniškim programom *tag tool* in digitalnim risanjem v realnem času, druge dni pa bodo lahko animirali in ustvarjali novo svetlobno-vizualno fasado z naravnimi materiali (kava, voda, papir ...).

Vsak večer bo vodil drug umetnik, ki bo najprej samostojno ustvarjal projekcijo na fasado, potem pa k sodelovanju povabil svoje sodelavce in/ali obiskovalce. Iz avtorske prezentacije naj bi se s sodelovanjem drugih avtorjev in obiskovalcev projekt razvil v vizualni jam.

Sodelujoči avtorji: Brane Solce in David Krančan, Matej Stupica, Lenka Đorojević, Marko Vivoda, Mina Fina

Od 17. do 19. septembra 2014, *Fasada Cankarjevega doma*

IZ SPROTNE PONUDBE

Spomladi koncert v *Klubu CD*, jeseni koncert v *Linhartovi dvorani*

IZ SPROTNE PONUDBE

3. in 4. novembra 2014, *Gallusova dvorana*

VLADO KRESLIN

Tradicionalna koncerta

8. in 9. decembra 2014, *Gallusova dvorana*

GLEDALIŠČE IN PLES

Zaostrene finančne razmere kot posledica vse hujše gospodarske krize vse močnejše najedajo izvajanje sprejete programske strategije, zlasti na teh dveh umetniških področjih. Premajhno zanimanje občinstva glede na velika vložena sredstva, ki jih zahtevajo vsa gostovanja vrhunske oz. pričakovane kakovosti, je prisotno že daljše obdobje. Zaradi v preteklih letih ugodnejšega dotoka sredstev pri vseh treh ključnih virih financiranja (prihodki od vstopnic, MK, sponzorji) za neposredne programske stroške programa javne službe CD, je bilo mogoče zagotavljati razmeroma kakovosten program uglednih gledaliških in plesnih avtorjev ter umetniških ansamblov zlasti iz tujine. V letu 2013 se je že pokazalo, da tega dela programa zaradi manjših virov financiranja ne bo mogoče izvajati v uveljavljenem obsegu. Zato sta bili jeseni leta 2013, zaradi izredno slabega obiska v prvi polovici leta, zmanjševanja sredstev sofinanciranja programa z ministrstva in splošnega upadanja zanimanja za pokroviteljsko podpiranje programa CD, odpovedani dve prvotno načrtovani gostovanji. Za leto 2014 je bila v programskem timu – ob zavedanju, da se neugoden finančni trend glede razpoložljive količine denarja za programske stroške ne ustavlja – sprejeta začasna programska odločitev, da zmanjšamo število dragih gostujočih predstav s področij gledališča, baleta in sodobnega plesa ter povečamo število gostovanj neljubljanskih javnih in zasebnih zavodov s teh dveh področij; povečujemo tudi število koprodukcij z nevladnimi organizacijami.

Preslab obisk zelo dragih predstav, največkrat izjemnih avtorjev in ansamblov, je ustvaril nižji prihodek od prodaje vstopnic. Glede na preteklost, ko je bil Cankarjev dom skoraj edini organizator mednarodnih gostovanj ter glavni koproducent in promotor domačega plesnega prizorišča, so se v zadnjih letih močno povečale zlasti produkcijske možnosti sodobnega odrskega programa (Stara elektrarna, Španski borci, Kino Šiška, Zavod Maska), zaradi novih prostorov (poleg starih), svežega denarja iz Evropske unije in povečanih domačih proračunskih sredstev. Velika imena plesne scene in različnih gledaliških praks si lahko po novem na primer privoščijo tudi upravljavci novih prizorišč in festivali (Exodos, Mladi levi, Ex Ponto, Mesto žensk itd.), ki programsko pokrivajo ti področji. Medtem ko uspešno poslovanje Cankarjevega doma temelji na relativno visokem prihodku od prodanih vstopnic, novi producenti na tem področju, tudi za draga mednarodna gostovanja celo zelo uglednih ansamblov, običajno med obiskovalce brezplačno razdelijo večino razpoložljivih vstopnic. Takšno ravnanje, čeprav pomembno prispeva k dobri dostopnosti sodobnoplesne in druge gledališke produkcije, med potencialnimi obiskovalci vse bolj ustvarja prepričanje, da jim za sodobne predstave ni treba plačevati vstopnine. V nekaterih organizacijah, zlasti pa v Cankarjevem domu, je nujno plačevanje vstopnic (prispevek "neposrednih uporabnikov" k sofinanciranju neposrednih stroškov predstav). Kulturna politika se bo morala s tem problemom aktivneje ukvarjati; prejemniki državnih oz. lokalnih subvencij morajo biti zavezani k načrtovanju in ustvarjanju določenega prihodka od prodanih vstopnic kot vira sofinanciranja stroškov.

Ugodnejšo sliko glede obiska kažejo gostovanja sodobnih baletnih plesnih predstav in bodo vključena v program še naprej v približno enakem obsegu kot v preteklosti.

Glede na veliko strpnost kulturne politike do številnih brezplačnih vstopnic za predstave iz sodobnih plesno-gledaliških praks se zastavlja vprašanje o smiselnosti vztrajanja Cankarjevega doma, da zlasti za koprodukcijske predstave nevladnih organizacij zaračunava vstopnino, ki jo potem deli z njimi. Tudi za te predstave je prodano izjemno majhno število vstopnic. Vloženi trud in tudi denar v vsako od številnih koprodukcij sta s tega vidika prevelika. Zaradi slabega obiska, kot redno opažamo, in posledično skromnega števila ponovitev, CD načrtuje za leto 2014, da bo obisk v Dvorani Duše Počkaj za nekatere

koprodukcijske predstave z nevladnimi organizacijami, brezplačen. V ostalih dvoranih to žal ni mogoče, saj CD s prihodki od vstopnic sofinancira ne le neposredne, ampak tudi splošne stroške (ogrevanje, elektrika ...) in stroške dela ter investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme, saj MK ne zagotavlja dovolj sredstev za splošne odhodke javne službe CD.

Programska izhodišča za ti dve področji za leti 2014 in 2015:

- a) gledališče:
- koprodukcija s SNG Drama v Gallusovi dvorani;
 - za zvrst t. i. verbalnega gledališča vključujemo gostovalne predstave, pri katerih lahko načrtujemo najmanj polovično zasedenost dvoran s prodanimi vstopnicami; partnerska ali koprodukcиска podpora CD predstavam, ki bi jih želeli v festivalske programe uvrstiti njihova umetniška vodstva Exodos, Ex Ponto, Zlata paličica, Mesto žensk in Gibanica (izvedene pa bodo v CD);
 - koprodukcije nevladnih organizacij s CD v Dvorani Duše Počkaj ter Kosovelovi, Štihovi in Linhartovi dvorani;
 - celoletno gostovanje Café teatra v Klubu CD (do dvajset terminov);
 - gostovanje gledaliških predstav neljubljanskih gledališč;
- b) ples in balet:
- štiri mednarodne plesno-baletne predstave;
 - gostovanje SNG Maribor z baletno predstavo;
 - baletni večer koreografij na slovensko glasbo (DBUS);
 - letni folklorni nastop AFS France Marolt;
 - partnerska ali koprodukcиска podpora CD predstavam, ki bi jih želelo v programe festivalov Exodos, Ex Ponto, Zlata paličica, Mesto žensk in Gibanica – bienalni festival 2015 (izvedena pa bodo v CD) uvrstiti njihovo umetniško vodstvo;
 - koprodukcije nevladnih organizacij s CD v Dvorani Duše Počkaj ter Kosovelovi, Štihovi in Linhartovi dvorani ali partnersko sodelovanje s kakšno od njih.

3 GLEDALIŠČE

3.1 GLEDALIŠKE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Was ist Maribor II

Produkcija: Maska; koproducenti: SNG Maribor, CD, KUD Borza

Avtorska ekipa: Andreja Kopač, Sebastijan Horvat, Matjaž Latin, Aljoša Ternovšek

Avtorica glasbe: Nana Forte

Nastopajo: trije operni in trije dramski solisti, orkester

Po uspešno izvedenem projektu *Was ist Maribor?*, ki je potekal kot zadnji v čast ključni identitetni točki mesta, Tovarni avtomobilov in motorjev Maribor je v središče tokratne dokumentaristične akcije postavljen nov »simbol« Maribora, Slovenije in razpada socialne države – mariborska nadškofija. Skoraj milijardni dolg, ki si ga je pridelala s svojim manevriranjem in je prišel na dan januarja 2011, ni kradel spanca le papežu, ampak še danes jemlje kruh tako vernikom kot upnikom. Dolg mariborske nadškofije pa je več kot zgolj to; je prvi kamen prazne malhe celotne države, ki je sprožil plaz brezobzirnih državnih rezov v najbolj vitalna tkiva družbe in jih s tem priključil na večno infuzijo.

V središče dokumentarne akcije *Was ist Maribor II* s podnaslovom *Oratorij po Mariborski nadškofiji* bo postavljen nov zastrti »emblem« Maribora in Slovenije: *Mariborska nadškofija*.

Zgodba Mariborske nadškofije je zato največja dolžniška zgodba v času države Slovenije in kronološko pomeni začetek razkroja socialne države.

Mariborska premiera: 20. aprila 2014 v veliki dvorani SNG Maribor

Ljubljanska premiera: *Linhartova dvorana*, 23. aprila 2014

Improvizija 2013

KUD Sokoli Tabor, CD

Umetniško vodenje: Juš Milčinski

Improvizija že nekaj let navdušuje občinstvo z ironičnim preobračanjem motivov in melodij, stereotipov, klišejev in glamurja največjega medijskega šova Evrope.

Linhartova dvorana, 14. maja 2014

Ironičen rekviem za igralca, improvizacija na *Krappov poslednji trak* Samuela Becketta

Produkcija: Kulturno društvo B 51, CD

Režija: Nick Upper, igra: Niko Goršič

Samuel Beckett je leta 1958 na starem pisalnem stroju, na katerem ni bilo črk m in s, napisal avtobiografski monolog *Krappov poslednji trak* za slavnega 69-letnega irskega igralca Patricka Mageeja. Premiera je bila v londonskem gledališču Royal Court. Piščevo lastno življenje s številnimi odločujočimi postajami – od neuspešne ljubezenske zveze, literarnih neuspehov pa vse do poskusa samomora – v glavnem poslušamo z magnetofonskih trakov, ki jih je snemal v določenih življenjskih obdobjih. Pred nami se razkriva presenetljiva paralela intime velikega ustvarjalca.

In petinpetdeset let pozneje nam bo 69-letni igralec (v tem primeru Niko Goršič) po Beckettovih stopinjah ponovno razkril življenjske postaje, od zanosnih vzponov do nepremišljenih padcev – vseskozi v ustvarjalni sreči. Njegovi okruški spominjanja bodo okoli umetnika izrisali skrivnostni ris.

Dvorana Duše Počkaj, premiera in ponovitev septembra, premiera v okviru festivala Ex Ponto, dve ponovitvi v začetku decembra 2014

Zavoljoočeta

Performans

Via Negativa, CD

Avtorica in izvajalka: Nataša Živković; sodeluje Pihalni orkester Litostroj; glasba: Tomaž Grom; dramaturgija: Jasmina Žgank; umetniško vodenje: Bojan Jablanovec

Projekt *Zavoljoočeta* se začne tam, kjer se je končala *Prva ljubezen, drugič* (Preboleti Naceta Junkarja), to je z odhodom matere s prizorišča dvorane Duše Počkaj. Oče je na odru navzoč le prek svoje odsotnosti, toda njegova odsotnost je veliko bolj zavezujoča kakor fizična prisotnost. Projekt je zastavljen kot performativna raziskava imen Očeta: Očeta išče v glasu in telesu, v zapovedi, v prepovedi, v odsotnosti, v (ne)zmožnosti (od)rešitve. Z njim navezuje poseben odnos, ga parodira, izganja iz telesa – le zato, da bi ga vedno znova (iz)našel.

Kosovelova dvorana, 7. oktobra (premiera v okviru festivala Mesto žensk), 22. in 23. oktobra 2014

Zakaj (n)imam otrok(e)

KUD Moment, CD

Avtorica in režiserka: Nika Bezeljak

Družina je v naši kulturi še vedno postavljena v osrčje vrednot. Vprašanja različnih pojavnosti družine in matere v njej bomo odprli v seriji okroglih miz, na katerih bodo organizacije, ki se ukvarjajo s temi vsebinami, izražale svoje družbene koncepte in alternativne paradigme, ki jih

sooblikujejo. Z gosti si bomo zastavili vprašanja, kot so: Ali je vloga matere v družbi pomembna in kakšna je njena podoba? Kaj ženska pridobi in kaj izgubi, če postane mati? Kateri so razlogi, da ženska ne postane mati? Zakaj se bojimo imeti otroke? Zakaj je imeti otroke samoumevno? Na podlagi transkripcij okroglih miz bo nastala besedilna predloga za predstavo.

V besedilu bo nastopilo do petdeset glasov, vsak s svojim stališčem, izjavo, predsodki, pogledi, dvomi in občutki. Glasovi bodo nadomeščali *dramatis personae*, pojavljali pa se bodo podobno, kot bi se dramske osebe – v posamičnih prizorih ali vso igro. Pet igralk bo za okroglo mizo na odru, na sestanku, utelešalo te glasove. Ali kot ena sama oseba, v kateri se bije deset različnih glasov/mnenj/občutkov ali kot shizofreno menjavanje osebnosti in stališč. Vsak glas bo uprizorjen skozi telesni izraz, kot karikatura oz. telesna manifestacija vsebine. Predstava bo uprizoritevno raziskala določujoče žensko telo. Telo, ki je narejeno in vse življenje deluje v smeri izpolnitve biološke vloge nadaljevanja vrste. Telo, ki smo se ga v tej vlogi naučile usmerjati in omejevati. Telo, ki smo ga kultivirali, a ne osvobodili.

Štihova dvorana, 9., 13., 14. oktobra 2014

PONOVITVE KOPRODUKCIJSKIH GLEDALIŠKIH PROJEKTOV

Polona Vetrih, Saša Tabaković: MI HA IŠ – kdo si človek?

Koprodukcija: CD in koncertna agencija Allegro

Kosovelova dvorana, 6 predstav, januarja, februarja, marca, oktobra 2014

Irena Tomažin: Okus tišine vedno odmeva

Emanat, CD

Dvorana Duše Počkaj, dve predstavi marca 2014

C. W. Gluck: Ogoljufani sodnik

Slovensko komorno glasbene gledališče, CD

Kosovelova dvorana, štiri ponovitve marca 2014

Do osem ponovitev po izbiri glede na zanimanje občinstva

Dvorana Duše Počkaj, Kosovelova ali Štihova dvorana - ena od teh 15. novembra 2014 v okviru Evropske noči gledališč

3.2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSKIH SKUPIN

CAFÉ TEATER v Klubu CD

Partnerstvo med CD in Café teatrom bo v letu 2014 potekalo v okviru uveljavljenega programskega in poslovnega sodelovanja minulih let. Café teater samostojno načrtuje program v dvajsetih terminih, ki jih ima na voljo v Klubu CD od januarja do aprila in od oktobra do decembra. Za dogovorjeno delitev prihodka od prodaje vstopnic CD nudi Café teatru pri izvajanju predstav dogovorjeno promocijsko in izvedbeno podporo. Vsebinski smisel sodelovanja s Café teatrom programsko vodstvo CD vidi v ponudbi obiskovalcem, da ob koncu tedna, v klubskem ozračju, lahko doživljajo kakovostne angažirane satirične in druge predstave.

V letu 2014 Café teater vstopa v svoje dvajseto leto delovanja. Café teater poleg šansona že leta razvija tradicijo uprizarjanja kabaretov in muzikalov. Gledališki del programa Café teatra je zaznamovan s komedijo in politično satiro, ki se zavzemata za vnos visokega, inteligentnega in kakovostnega humora v ljubljansko kulturno polje.

Vinko Möderendorfer je po dvajsetih letih izdal novo zbirko socialne poezije, ki se dotika stisk malega človeka in odkrito napada kapitalizem. Avtor bo pesniško zbirko *Prostost sveta* združil z glasom Vite Mavrič, s katero pripravljata istoimensko glasbeno monodramo, intermedijski projekt, ki v sebi nosi glas jeze zatiranega in glas upanja. Projekt, ki verjame, da človek lahko spreminja svet, in to tudi z umetnostjo.

Nemško javnost je šokirala in očarala komična vrnitev Hitlerja, absurdistična zgodba, ki jo nemški avtor Timus Vermes začne na kraju, kjer se je vse končalo – v bunkerju v Berlinu, tam se Hitler zbudi v letu 2011 in začne širiti svojo misel v modernem svetu, moderni svet pa ga, namesto kot grožnjo vidi kot komika in iz njega ustvari internetno zvezdo. Roman *Vrnil se je* je po uspehu v Nemčiji prešel tudi na svetovni splet v podobi stripa *Hipster Hitler*, obe deli pa sta izzvali tako smeh kot tudi polemična vprašanja. Po motivih Vermesove zgodbe bo gledališko predstavo *Vrnil se je* režiral Dušan Jovanović.

Sonja Grizila je zbrala svoje kolumne v knjigi *Dnevnik nevrotične gospodinje*. Zgodbe, ki se ukvarjajo z družinskimi odnosi, so predstavljene s situacijsko komiko in predrzen jezik, svojo odrsko prezenco pa bo družinski humor dobil v režiji in izvedbi Borisa Kobala.

Tudi v letu 2014 Vita Mavrič nadaljuje glasbeno-poetične večere *La vita è bella*. Vsak mesec bodo izjemni igralci, literati, šansonjerji, kantavtorji, umetniki govorjene in pete besede napolnili prostor s svojim razmišljanjem in odnosom do sveta. V letu 2013 je že gostila priznane umetnike: Nežo Maurer, Andreja Rozmana - Rozo, Dušana Jovanovića, Radeta Šerbedžijo, Elzo Budau, Janija Kovačiča, Milana Deklevo in druge.

Klub CD, dvajset prireditev, od januarja do aprila in od oktobra do decembra 2014

Produkciji AGRFT

Tudi v letu 2014 bomo sodelovali z AGRFT. Gradbeno nedokončani prostor v petem nadstropju upravnega trakta CD je toliko usposobljen, da v njem potekajo vaje za gledališke predstave, v Dvorani Duše Počkaj CD pa bodo predstavili sklepni predstavi 3. letnika.

Dvorana Duše Počkaj, dve premieri – januarja in junija 2014, vsaka z dvema ponovitvama

Iztok Mlakar: Sljehrnik

Burkaška moraliteta

SNG Nova Gorica, Gledališče Koper

Linhartova dvorana, 14. in 15. januarja in ena jeseni 2014

José Luis Alonso de Santos: Ljubezenske in šaljive slike al fresco

Mestno gledališče Ptuj, Zavod Margarete Schwarzwald

Režija: Marko Čeh

Ljubezenske ali šaljive slike so kratke zgodbe ali prizori, ki se med seboj dopolnjujejo v kolaž drobcev iz različnih medčloveških dogodkov. Zgodbe so bogate ne samo s humorjem, temveč tudi s ciničnim razkrivanjem človeških usod skozi kratke skicirane predstavitve v malem. Vsaka od njih je nekako zaključena zgodba, kot celota pa tvorijo mozaik, v katerem se jasno zrcali usoda človeka, razpetega med iskanjem smisla in sreče, spoprijemanjem s tegobami življenja in usodami drugih ljudi, ki tvorijo naš pekel in naša nebesa. Tako se režiser Marko Čeh s svojo mlado ekipo odpravlja na zanimivo popotovanje v svet španskega humorja, ki na trenutke diši po genialni angleški humorni seriji Monty Python's Flying Circus, na trenutke na Boccacciev *Dekameron*, na trenutke pa na Jesihov *Triko*. In tista rdeča nit, ki prepleta te zgodbe, je ljubezen v vseh svojih mogočih pojavnih oblikah.

Premiera bo januarja 2014 v Mestnem gledališču Ptuj.

Linhartova dvorana

Nina Raine: PLEMENA

Gostovanje Slovenskega stalnega gledališča v Trstu

Režija: Matjaž Latin; igrajo: Vladimir Jurec, Maja Blagovič, Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Luka Cimprič, Lara Komar

V dobro situirani židovski družini je najmlajši sin gluhi. Iz te drugačnosti izhaja razmišljanje avtorice o sposobnosti ali nesposobnosti komuniciranja v sodobnem svetu. Slovenska praizvedba besedila britanske dramatičarke Nina Raine, pravnukinje ruskega pisatelja Borisa Pasternaka.

Predstava bo tolmačena v slovenski znakovni jezik. Dvorana je opremljena z indukcijsko zanko za osebe s slušnim aparatom.

Linhartova dvorana, 1. marca 2014

Gostovanja iz tekoče ponudbe

Linhartova dvorana, dve različni predstavi, od tega ena silvestrska

3. 3 GOSTOVANJA IZ TUJINE

Compagnia Finzi Pasca, Švica

La Verità

Avtor, režiser: **Daniele Finzi Pasca**

Gallusova dvorana, 1. in 2. januarja 2014

MICHELANGELO

Avtorski projekt Tomaža Pandurja po motivih Krleževe drame *Michelangelo Buonarroti*

HNK Zagreb, Mittelfest, Pandur.Theatres

Mednarodna koprodukcija HNK Zagreb, Mittelfesta (Italija) in Pandurs.Theatersa

Režija: Tomaž Pandur; dramaturgija: Livija Pandur; priredba besedila: Tomaž Pandur, Livija Pandur; scenografija: Sven Jonke (NUMEN); kostumografija: Danica Dedijer; avtor videa: Dorijan Kolundžija; glasba: Primož Hladnik, Boris Benko (Silence); oblikovanje svetlobe: Andrej Hajdinjak; nastopajo: Livio Badurina, Alma Prica, Iva Mihalić, Ivana Boban, Damir Markovina, Kristijan Potočki, Andrej Dojkić, Tomislav Krstanović, Romano Nikolić, Ivan Ožegović, Adrian Pezdirc, Jure Radnić.

»Živim v peklu in slikam njegove slike.« Michelangelo Buonarroti

Pet stoletij potem, ko je Michelangelo poslikal strop Sikstinske kapele ter končal fresko Poslednje sodbe na zidu glavnega oltarja, se je gledališki režiser Tomaž Pandur začel ukvarjati s samoopazovanjem tega kiparja, pesnika, slikarja in arhitekta ter z njegovimi potovanji v nezavedno, po sledi sencam njegovih vizij.

Na temelju drame Miroslava Krleže iz leta 1919 Tomaž Pandur uprizori dramo Michelagelove izmučene osebnosti, ki uteleša notranja nesoglasja, paradokse in probleme visoke renesanse. Uprizoritev razteguje klasično formo do skrajnih meja, hkrati pa jo umetniško plemeniti z novimi gledališkimi smermi. Gre za dramsko reinterpretacijo Michelagelovih idealov visoke renesanse, nadgrajeno z zanimanjem za znanost in tehnologijo ter večplastnim nasprotjem med človeškimi čustvi in strastmi.

Pandur je ustvaril *El gran Teatro* Michelangela Buonarottija, očeta in mojstra vseh umetnosti, teater, ki je postal sopomenka za svetovno mojstrovino. Teater človeka, ki je slikal z umom, ne z rokami ...

Gallusova dvorana, 19. februarja 2014

Anton Pavlovič Čehov: ČEŠNJEV VRT / VIŠNJIK

HNK Zagreb

Režija: Vito Taufer; dramaturgija: Mila Pavićević; scenografija: Branko Hojnik; kostumografija: Barbara Podlogar; glasba: Mate Matišić; oblikovanje svetlobe: Deni Šesnić; jezikovno svetovanje: Đurđa Škavić; nastopajo: Alma Prica, Iva Mihalić, Ana Begić, Milan Pleština, Dušan Bućan, Franjo Kuhar, Danko Ljuština, Lana Barić, Ljubomir Kerekeš, Dora Lipovčan, Goran Grgić, Zvonimir Zoričić, Ivo Gregurević, Žarko Potočnjak

Češnjevi vrt velja za eno najbolj prepoznavnih dram Antona Pavloviča Čehova. »Žalostno zgodbo o vesplošni jalovosti časa, predstavljeno skozi usodo obubožane plemiške družine, ki se je po dolgem času vrnila na svoje rusko posestvo, se je Čehov odločil povedati na vesel in zabaven način,« o svoji režiji razmišlja Vito Taufer, pri kateri je upošteval tudi aktualnost besedila, ki ga določa izgubljenost sodobne družbe brez jasnih smernic. Samo leto dni po premieri predstave v Moskvi, januarja 1904, je namreč izbruhnila revolucija, ki je zastavila vsa vprašanja, ki jih je Čehov obravnaval v svoji viziji Rusije in njenih ljudi, popolnoma izgubljenih po nastopu kapitalizma – to pa so vprašanja, ki nas težijo tudi danes: vprašanje stanja sodobne družbe, ki se je znašla v civilizacijski slepi ulici.

Linhartova dvorana, 21. februarja

Sodelovanje s festivalom Ex Ponto

Kosovelova in Linhartova dvorana, dve predstavi, septembra 2014

Sodelovanje s festivalom Mesto žensk

Kosovelova dvorana, oktobra 2014

Prednovoletno gostovanje

Gallusova dvorana, pet predstav, med 27. in 31. decembrom 2014

4 PLES

4. 1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Uršula Teržan: Prijateljci še vedno

Celinka, CD

Po uspešnem prvem delu trilogije z naslovom *Prijateljci za vedno* (na portalu *Parada plesa* je bila izglasovana za predstavo in koreografijo leta 2012) je ekipo zaradi odličnega sodelovanja in dopolnjevanja prevzela močna želja po nadaljevanju zgodbe, ki se je končala – v prijateljskih nebesih. Tokrat so vsi sodelujoči pri predstavi v vlogi nastopajočih na odru in postanejo »razširjena družba« prijateljstva. Uprizoritev se sprašuje, kaj pomeni prijateljstvo med tesno povezanimi subjektoma in kaj, ko to postane v prenesenem kot tudi v konkretnem pomenu stvar širine neke družbe. Ali pomeni »več nas je, bolj bo veselo«, ali/in kaj drugega? Drugi del trilogije torej opazujemo skozi prizmo socializiranja – dialoge subjektov, ki se sporazumevajo – družijo na ravni prijateljstva, vse do skupnega konzumiranja/potrošništva. Ali še obstaja čas za pristen, zaupanja poln, človeški odnos med več kot dvema osebkoma?

Dvorana Duše Počkaj, 19., 20., 21. februarja 2014

Ana Pandur: Cabello 22,11

KUD Borza, CD

Moč magičnega realizma in demoni okoli nas!

»Cabello« v španskem jeziku pomeni lasje. 22 metrov in 11 centimetrov je njihova dolžina, ko nekaj let po smrti odprejo krsto deklice Sierre Marie in z grozo ugotovijo, da so ji lasje po smrti rastle naprej. Gre za motiv iz dela *O ljubezni in drugih demonih* kolumbijskega pisatelja, publicista in aktivista Gabriela García Márqueza. Nenavadna zgodba je navdihnila avtorico; plesalko, koreografinjo in hispanistko Ano Pandur, ki se vrsto let posveča preučevanju in plesanju flamenka. K sodelovanju je povabila priznane ustvarjalce: kontrabasista Roberta Jukiča in kitarista Vita Marenčeta, gledališkega in filmskega režiserja Matjaža Latina, dramaturginjo Andrejo Kopač in koreografinjo Rosano Hribar. Delo velikega Márqueza tako pomeni izhodišče za plesno-gledališko predstavo, ki temelji na gibih flamenka, na konceptu magičnega realizma ter besedilih bluesa in flamenka, v ozadju česar je človek, ki si prizadeva za boljše življenje. *Cabello 22,11* je zato tihi glas človeka, ki ihti na robu ulice, je osamljena pesem dekleta v okolju, obsedenem z demoni, je prilika o absurdnosti časa in grozeči moči institucije. Tisto, česar ponižanim in razžaljenim ni mogoče vzeti, so njihov ponos, njihova pesem in lasje, ki tudi po smrti rastejo naprej ...

Štihska dvorana, 4., 6., 7. marca 2014

Urška Vohar, Georg Hobmeier: psice@doma

Emanat, CD

»Gre za zmoto, če verjamemo, da ljudje živijo od svojih idej, ko pa imajo vendar veliko več koristi od tujih neumnosti in ko vsaka govorica omogoči novega lastnika s svežimi pravili.« (B. Mandeville)

Petdeset let po Sarttru: misel »Pekel so drugi ljudje« je izgubila svojo veljavnost in ekshibicionizem praznuje svojo vrnitev. Ljudje, zaprti v klavstrofobični komori, zdrsnejo v kožo, plašče in psihološke deformacije generičnih zahodnjaških starlet ter nas pri svojem zavračanju duše in izpostavljanju na vse mogoče načine za nič ne prikrajšajo. Tragična komedija z bulimičnim razpoloženjem, zmeraj naličena, zajamčeno brez maščob, z najnovejšo modno obutvijo, zloglasna in čedna hkrati.

Psice@doma je satirična zbirka različnih odlomkov kulturne in zabavne industrije. Je del resničnosti na neusmiljenem pobočju. Je samopredstavitvena orgija, polna privlačnosti in sijaja ter sočasno boleče nahajajoča v somraku lastne neizpopolnjenosti.

Glavni razstavni objekt so izvajalci sami. Izgnani in zavrženi iz različnih generičnih resničnostnih oddaj, se srečajo v začasnem skladišču za brezdomne akterje teh šovov. Radodarno tržijo svoje pomanjkljivosti, pri tem pa nastaja mešanica resničnosti in fikcije. Predstava namreč niha med gledališko fikcijo, zabavnimi plesnimi vložki, glasbenimi elementi in različnimi citati iz sodobnih umetnosti, tako vizualnih kot performativnih, ki že nekaj časa obravnavajo metodo »avtobiografije«, pri čemer hkrati prekinjajo temeljni dogovor z obiskovalcem gledališča, dogovor o gledalcu kot opazovalcu.

Dvorana Duše Počkaj, 8., 12., 13. maja 2014

Leja Jurišić, Jelena Rusjan, Petra Veber: Kralj Lear

Pekinpah, CD

Radikalni časi postavljajo radikalna vprašanja in zahtevajo radikalne odločitve. Eno največkrat uprizorjenih tragedij *Kralj Lear* velikega Shakespeara želijo avtorice uprizoriti skozi »golo človekovo telo« ter z njegovim izraznim in komunikativnim potencialom, ki v prvi vrsti obsega gib, glas, zvok in besedo. Če sta tisto, kar najbolj opredeljuje Shakespeareovega *Kralja Leara*, radikalnost in kompleksnost, je tisto, kar dolgujemo preteklosti, premagati ravno strah »veličine zgodovine«, ki nas hoče obvarovati pred spremembo, ki je v današnjih časih – bolj kot kar koli drugega – ne zgolj zapovedujoča nujnost, temveč nujna neizogibnost. Ker je sedanji družbeni sistem dosegel dno, in ker postaja na vseh segmentih (pre)očito, da ne deluje več, je nujna samosvoja odločitev za

uprizoritveno pot, ki zapoveduje prisvojitve (apropriacijo), zahteva strastnost in predvideva akcijo.

Performans *Kralj Lear* bo tako potekal skozi tri ženske like, Learove hčere: Regan, Goneril in Kordelijo. V performansu bosta fizično (skozi telesi performerki) uprizorjena zgolj dva lika, dve »pokvarjeni« osebnosti (Regan in Goneril), medtem ko tretja hčerka Kordelija, ki je iskrena, celo trmasto iskrena (Bratko Kreft), ki izrazi, kar čuti, kot čuti in kakor čuti, ostaja neslišana. Kralj njeno izjavo o ljubezni razume, kot da bi bila nikoli izrečena in zakoliči v tezi: »Iz nič ne bo nič.« Tako Kordelija ostane brez kraljestva. Nemoč iskrene izjave, ki ni slišana ne v *Kralju Learu* ne v današnji družbi, kaže na to, da se moralno in dobro v našem svetu »ne splača«.

Performativni izraz zlega in scenografija trmaste iskrenosti bosta poskušali najti »normalno in sprejemljivo« kot nekaj, nad čemer je obupal že Shakespeare v *Kralju Learu*, in kar se kaže kot ključni koncept izrekanja in delovanja današnje neoliberalne družbe.

Dvorana Duše Počkaj, oktobra 2014

Enya Belak in Veronika Valdés: Lajkam

Flota, CD

Plesna predstava prevaja virtualni svet v gledališki prostor. Predstava tako v svoji intimi gledalca ves čas nagovarja in spodbuja k sodelovanju. Prepleta različne vizualne elemente, ki podpirajo interaktivnost teme in ideje. Celotna tema je zastavljena tako, da je razumljiva vsem generacijam, saj napoveduje prihodnost tehnologije in mogoče posledice uporabe interneta. Generacijsko se z zgodbo lahko poistovetijo različne starostne skupine, ki doživljajo tehnološki napredek zelo različno, saj razvoj spletnih svetov ni tako star in se je napredek zgodil v zelo kratkem času.

Socialna omrežja so namenjena druženju, izmenjevanju izkušenj, mnenj, mednarodnim povezavam, lažjemu komuniciranju v mednarodnem prostoru, sklepanju poslovnih storitev, zabavi, učenju, nadzoru ... Osrednji problem in tema plesne predstave so socialna in družbena omrežja ter virtualni svetovi.

Poleg strogega nadzora, ki se izvaja zunaj naših meja, se izgublja primarni stik s sočlovekom. Na tej točki avtorici sprašujeta gledalce, kaj prinaša prihodnost virtualnega življenja, glede na to, da je uporaba interneta globoko zakoreninjena v vzgojo otrok in poznamo čedalje več institucij, ki se ukvarjajo z odvisnostjo od interneta. Avtorici bosta občinstvo soočili z dejstvi sodobnega sveta, vpetega v družben nadzor, ki poteka prek internetnega omrežja. Kaj pa če se internetna mreža sesuje, bo zavladal Kaos?

Dvorana Duše Počkaj, 20., 24., 25. novembra 2014

Branko Potočan & Fourklor: Sijaj, plesno-gledališka predstava - ponovitve

Vitkar zavod, CD

Linhartova dvorana, 14. marca 2014

Do šest ponovitev po izbiri glede na zanimanje občinstva

Dvorana Duše Počkaj, Kosovelova ali Štihova dvorana

4. 2 FOLKLORA

Letni koncert Akademске folklorne skupine Franceta Marolta Univerze v Ljubljani

Umetniško vodenje: Mirko Ramovš

Vodilo pri ustvarjanju letnih koncertov Akademске folklorne skupine Franceta Marolta, največje in ene najstarejših slovenskih folklornih skupin, je živ pristop k poustvarjanju ljudskega plesa, glasbe in oblačilne dediščine. Ustalone elemente domiselno postavljajo ob

bok sodobni odrski umetnosti in z inovativnim pristopom vsako leto razprejo nov vidik folklorno-plesnega odrskega uprizorjanja.

Gallusova dvorana, 17. maja 2014

4. 3 PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE

He he helium

Hiša kulture Celje, Festival Velenje, The Kirov Dance Company, Udruženja Sretna familija (Sarajevo) in ISFTH Foundation (Nizozemska)

Koreografija Igor Kirov, glasba Goran Bojčevski

Osnova zanimivega dela je istoimenska pesem mlade sarajevske pesnice Adise Bašić. Simbolika minljivosti in očarljivosti balona, polnjenega s helijem, je projektni sinonim za nekdanjo skupno državo in osnova koreografije makedonskega plesalca in koreografa Igorja Kirova, ki s štirimi plesalci iz Hrvaške, Slovenije in Italije ter Orkestrom HKC poustvari zgodbo o popotovanju po postjugoslovanskem kulturnem prostoru ali kot pravi sam: »Zgodbo o otrocih ločenih staršev, ki ponovno iščejo skupno pot.« Pomemben del projekta je tudi avtorska glasba slovensko-makedonskega skladatelja in klarinetista Gorana Bojčevskega.

Linhartova dvorana, marca 2014

Sergej Prokofjev: Romeo in Julija

SNG Maribor

Koreografija: Valetina Turcu, dirigent: Mladen Tarbuk

Koreografski koncept baleta *Romeo in Julija* Valentine Turcu, ki je izjemno dramatičen neoklasični balet, ostaja zvest Shakespearovemu besedilu ter ponuja vizijo drzne, čutne in krute dobe, v kateri se je o življenju in smrti odločalo v trenutku.

Koncept uprizoritve ohranja portret večne ljubezni, ki je bila žrtvovana zaradi sovraštva okolja ter neizprososti in uničujočih medsebojnih odnosov. Baletni ustvarjalki Valentini Turcu je glasba Prokofjeva idealna sopotnica za uresničitev vizije, v kateri esencialno krči vseobsegajoče glasbene in dramaturške okraske, morebitne stranpote ter ostane naravnana na celovitost jedra same zgodbe. Stvaritev črpa iz ikonografskih renesančnih slik in arhitekture, a je hkrati osredotočena na večno aktualnost hrepenenja po ljubezni in neskončnem izvoru vsega. Življenjska lakota po novi izkušnji ljubezni, zlasti prikaz čutnosti, surovosti in strasti skozi estetsko dognanost ekspresivnega giba v jedru dramskega konflikta, si zato kot cilj zastavlja oplemenititi to zgodovinsko umetniško mojstrovino s sodobnim koreografskim izrazom.

Gallusova dvorana

4. 4 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE

Jazz balet iz Montreala / *Les Ballets Jazz de Montréal*

Zero in On, Night Box, Harry

Umetniški vodja: Louis Robitaille

Vse od začetka delovanja leta 1972 je bil njihov vzpon nezadržen in danes predstavljajo skupino, ki deluje v znamenju večpomenske odprtosti do vseh plesnih zvrsti. Njihove začetke je sprožila želja po odrskem predstavljanju sodobnega jazza in njegove eksplozivne ustvarjalne moči v vznemirljivih sedemdesetih letih dvajsetega stoletja, pozornost širše javnosti pa so dosegli leta 1998, ko je njihovo umetniško vodenje prevzel Louis Robitaille. Pod njegovo umetniško vizijo danes negujejo koreografski repertoar, ki ga odlikuje moč oplajanja klasične plesne tehnike, jazza, sodobnega giba z gledališčem, sodobnim cirkusom in

vizualnimi umetnostmi. K procesu zorenja repertoarja in metamorfozi poetike skupine iz Montreala so prispevali številni rezidenčni umetniki, ki so oblikovali edinstven nabor koreografij. Montrealski jazz balet je bil ustanovljen z namenom zabave in najširše dostopnosti v najplemenitejšem okviru slogovne definicije – tudi danes so predvsem skupina, ki je sposobna navezati hiter stik s publiko, ob tem pa ne zanemarja raziskovanja in estetske esence giba.

11. februarja 2014, *Gallusova dvorana*

Balet Velikega gledališča iz Ženeve / Ballet du Grand Théâtre de Genève

Sen kresne noči

Koreografija: Michel Kelemenis

Glasba: Félix Mendelssohn

Scenografija, oblikovanje svetlobe in kostumi: Nicolas Musin

Svetovna premiera oktobra 2013 v Ženevi

Francoskega koreografa Michela Kelemenisa občudujejo zaradi natančno dodelanega in prefinjenega plesnega giba. Z ženevskim baletom je leta 2009 postavil zelo uspešno *Pepelko*, z novo postavitvijo, ki je doživela premiero oktobra, pa se podaja v svet Shakespeareove vilinske komedije s primesmi ljudske pravljice. Svojo interpretacijo *Sna kresne noči* je Kelemenis napovedal kot ritualiziranje šekspirjanske domišljije in potopitev v njegov gledališki imaginarij. Ženevski balet s to stvaritvijo nadaljuje sodobno plesno usmeritev, ki se ne odreka svojemu zgodovinskemu sidrišču. Začetki delovanja Ženevskega baleta segajo na začetek 20. stoletja, ko je tamkajšnje Veliko gledališče gostilo nekaj največjih svetovnih skupin. Ob ponovnem odprtju leta 1962 je Veliko gledališče ustanovilo lastno baletno skupino, ki so jo desetletja vodili Janine Charrat, Serge Golovine, Patricia Neary, Peter van Dyck, Oscar Araiz, Gradimir Pankov, François Passard in Giorgio Mancini. Vse od začetkov je skupina predana najširšemu podajanju plesnih slogov 20. stoletja. Sodelovala je z legendarnimi umetniki, kot so George Balanchine (umetniški svetovalec med letoma 1970 in 1978), Mihail Barišnikov, Rudolf Nurejev, Jiří Kylian, Ohad Naharin, William Forsythe in Lucinda Childs. Danes jo vodi Philippe Cohen; skupino Baleta Velikega gledališča iz Ženeve sestavlja 22 klasično izobraženih plesalcev z vsega sveta, ki plešejo v neoklasičnem in sodobnem plesnem slogu.

27. maja 2014, *Gallusova dvorana*

Ballet Preljocaj

Les Nuits/Noči (2013)

Koreografija: Angelin Preljocaj

Glasba: Natascha Atlas in Samy Bishai, 79D

Kostumografija: Azzedine Alaïa

Scenografija: Constance Guisset

Oblikovanje luči: Cecile Giovansili-Vissiere

Angelin Preljocaj je eden najbolj cenjenih francoskih koreografov in odmevnost njegovih predstav že vrsto let presega izključno plesno področje. Pri oblikovanju zadnje večje predstave za svojo baletno skupino, ki domuje v Aix-en-Provenceu, je Preljocaj črpal navdih iz neskončnega imaginarija, ki ga posreduje zakladnica zgodb *Tisoč in ene noči*. Gotovo jih je sestavljalo več piscev in zato ponujajo izhodišče za kompleksno parabolo narave in morale vzhodnjaških ljudstev, ki je vplivala na oblikovanje današnje sredozemske kulture. Želel je upodobiti predvsem domišljijske in čutne vidike pravljič in raziskati njihov skrivnostni čar, ki ga Orient še zaseda v skupinskem nezavednem. Središčni lik Šeherezade je s svojo kulturo in inteligenco postavljen kot branik pred barbarizmom – nagovarja nas v novo definiranje vloge ženske v današnji družbi. Predstava ne preigrava klišejev orientalizma, temveč izraža sodobni

pogled na vse, kar lik Šeherezade projicira v današnji čas. Uspela sestavina predstave je glasba Natache Atlas, sloviti modni oblikovalec Azzedine Alaïa pa je oblikoval kostume. Produkcija: Ballet Preljocaj

Koprodukcija: Marseille-Provence 2013/ Evropska prestolnica kulture; Nacionalno gledališče Chaillot Paris, Los Angeles Music Center, Château de Versailles Spectacles, Državni balet iz Berlina, Gledališče iz Kölna, Mestno gledališče iz Luxembourg, Gledališče iz Caena, Veliko provansalsko gledališče Aix-en-Provence, Hiša umetnosti Créteil, Festival Montpellier Danse 2013, Gledališče Saint-Quentin-en-Yvelines, Festival Les Nuits de Fourvière Lyon, Glasbeno gledališče Amsterdam

Jesen 2014, *Gallusova dvorana*

Balet Hrvaškega narodnega gledališča iz Zagreba

Triptih (Pesmi brez besed, Herman Schmerman, Por vos muero/ Za vas umiram, 2013)

Koreografije: Ronald Savković, William Forsythe, Nacho Duato

Triptih je domišljena predstava minule sezone Baleta Hrvaškega narodnega gledališča iz Zagreba in prepleta tri koreografije sodobnih avtorjev. Veliki plesni inovator William Forsythe je bogastvo klasičnega baleta prenesel iz zgodovinskega konteksta v 21. stoletje; njegov balet Herman Schmerman, ki ga odlikujejo vse značilnosti Forsythove estetike, je prvič izvedel New York City Ballet leta 1992. Ronald Savković je naši publiki bolj znan kot odličen plesalec; njegovo koreografijo Pesmi brez besed je navdahnila glasba Felixa Mendelssohna, giblje pa se v območju sodobnega neoklasičnega giba. Por vos muero je eno najbolj znanih del španskega koreografa Nacha Duata; evocira obdobje španske renesanse in dvornih plesov, ki ga uokvirja poezije Garcilasa de la Vege in glasbena dediščina španske klasične kitare 15. in 16. stoletja.

November 2014, *Gallusova dvorana*

4. 5 DRUGE PLESNE PRIREDITVE

Gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo

Redna jesenska produkcija Društva baletnih umetnikov Slovenije vsako leto ponudi koreografom možnost za predstavitev svojih še neraziskanih in neizživetih videnj plesne umetnosti. V slovenski baletno-plesni prostor vnašajo dragoceno svežino, hkrati pa prinašajo novosti slovenskemu baletnemu gledalstvu. Koreografski večeri na slovensko glasbo spodbujajo sproščanje ustvarjalne energije in z vsakim letom dajejo upanje zaslutiti tistega, ki bo v kateri od prihodnjih umetniških sezon v slovenskih operno-baletnih gledališčih ali v drugih slovenskih krajih, kjer se razvija baletna umetnost, ustvaril uspešnico sezone.

11. oktobra 2014, *Linhartova dvorana*

5 FILMSKI PROGRAM

Filmski program Cankarjevega doma temelji predvsem na dveh festivalih, ki sta široko prepoznavna na lokalni in regionalni ravni. Predvsem Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe), ki ga bomo organizirali 25. leto zapored, je z leti postal vodilna in referenčna manifestacija, ki bogati kulturno podobo prestolnice in širše regije, tudi zaradi kakovostnega izbora evropske in neodvisne svetovne produkcije. Po drugi strani je Festival dokumentarnega filma (FDF) mlajši in bolj specializiran, zato, logično, privablja manjše število obiskovalcev, kar pa ne pomeni, da nima svojega občinstva; predvsem s širitvijo programa na druga prizorišča v Ljubljani (Slovenska kinoteka) smo festival približali tudi občinstvu, ki morda ne

obiskuje redno Cankarjevega doma. Pri enako specifičnem občinstvu (ljubitelji gora in gorskega avanturizma) se je dobro uveljavil Festival gorniškega filma, ki ga pripravljamo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo Domžale.

Filmski cikli so drugi pomemben sklop filmskega programa CD; pripravljamo jih samostojno (npr. kadar so povezani s Cankarjevim Festivalom oddaljenih kultur) in tudi z zunanjimi partnerji, npr. z literarnim festivalom Fabula, s katerim smo že organizirali cikle o literaturi in filmu, ali z Mestom žensk.

Filmska distribucija je tretja veja našega programa, ki se bo v prihodnosti verjetno spreminjala oziroma prilagajala razmeram v našem distribucijskem prostoru. Po dolgoletni samostojni distribuciji Cankarjevega doma smo se leta 2013 odločili za sodelovanje z zunanjimi (lokalnimi) distributerji, saj razmere na trgu ne omogočajo enakovrednih pogojev za odkup filmskih pravic. Tako bomo nadaljevali tudi v letu 2014.

5.1 FILMSKI FESTIVALI

Od 12. do 23. novembra 2014

25. ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe)

Filmski festival v Ljubljani je nastal ob spoznanju, da so številni kakovostni filmi manj znanih produkcij, avtorjev ali držav v programu slovenskih kinematografov spregledani. To spoznanje se je še posebej nanašalo na prezrti evropski film. Festival in sistematično nakupovanje umetniških filmov to praznino že petindvajset let uspešno postopoma zapolnjujeta, s tem da vzgajata, informirata in gradita odnos širšega občinstva do kakovostnega filma. Med drugim je festival spodbudil tudi slovenske distributerje, da so svojim nakupom začeli dodajati vedno več evropske, ameriške neodvisne, azijske in druge produkcije. Festival je torej pomemben zaradi vse večjega števila filmov, ki jim po tej končani prireditvi uspe priti tudi v redni program slovenskih kinematografov.

Pomembno vodilo pri oblikovanju programa je ambicija, da festival domače občinstvo seznanja z zmagovalnimi filmi evropskih in svetovnih filmskih festivalov ter približa filme, ki morda niso zmagovali, vendar prinašajo podobno kakovost, mladostno energijo in svežino. Programski cilj Cankarjevega doma je ustvariti kritično razdaljo do prevladujočega filmskega programa v kinematografski mreži in na številnih komercialnih TV-kanalih. Izobraževalna vloga festivala se še posebej kaže v sklopih Retrospektiva, Fokus in Posvečeno, ki obravnavajo izbrano temo, avtorja ali nacionalno kinematografijo.

Oblikovalci festivalskega programa se odločamo tudi za filme mlajših in obetavnih avtorjev, ki iščejo pot do uveljavitve. Z uvrstitvijo na pomembnejše mednarodne festivale si pridobivajo potrebne reference, ki jim omogočajo nadaljnje filmsko ustvarjanje. Festival je odprt za filmsko raziskovanje in drugačne avtorske prijeme, kakovostne, toda finančno nedonosne projekte. Kot spodbuda jim je namenjena nagrada za najobetavnejšega režiserja; vodomec iz sklopa Perspektiv, ki jo podeljuje Telekom Slovenije, generalni pokrovitelj festivala.

Liffe je najobsežnejša (okoli 100 celovečernih in 25 kratkih filmov na 300 projekcijah) in najbolj obiskana (približno 46.000 do 50.000 obiskovalcev) filmska prireditev v Sloveniji. Vsako leto se v šestih dvoranh po Ljubljani – od dveh dvoran Cankarjevega doma, do Slovenske kinoteke, Komune, Kinodvora in Kina Šiška – odvrti pregled svetovne filmske produkcije s poudarkom na avtorskih presežkih evropskega filma, neodvisne ameriške

produkcije, latinskoameriških filmov ter najboljših dosežkov Azije, Afrike in Avstralije. Leta 2007 je Liffe filme prvič zavrtel tudi v Mariboru, kar je nadaljeval tudi v naslednjih letih. Liffe na široko odpira vrata v mednarodni filmski dialog tudi slovenskim filmskim ustvarjalcem; med festivalom gostimo številne tuje in domače ustvarjalce, ki svoje umetniške in produkcijske izkušnje izmenjujejo z domačimi poznavalci in ustvarjalci.

V letu 2014 bomo nadaljevali s tradicionalnimi sklopi in ohranili novosti prejšnjih let, ki so se izkazale kot kakovostne in odmevne, med drugimi pomembno novost 20. festivala, program filmov za otroke in mladino (Kinobalon), s katerim želimo na filmsko umetnost opozoriti tudi najmlajše.

Programski sklopi

Perspektive: uraden tekmovalni sklop mladih režiserjev za nagrado vodomec

Predpremiere: filmi, odkupljeni za domačo distribucijo

Kralji in kraljice: dela prepoznavnih in nagrajevanih mojstrov sodobnega filma

Panorama svetovnega filma: festivalski favoriti s petih celin

Ekstravaganca: t. i. polnočni kino prinaša drznejše, zvrstno različne in žgečkljive vsebine

Fokus: vpogled v eno ali več »vročih« nacionalnih kinematografij

Retrospektiva: celovit pregled del zgodovinsko pomembnega cineasta ali tematska retrospektiva

Posvečeno: krajša, zgoščena predstavitev festivalsko in medijsko poudarjenega avtorja

Evropa na kratko: izbor kratkometražnih filmov evropske produkcije; tekmovalni sklop

Kino-integral: izbor kratkega eksperimentalnega filma

Kinobalon: program, namenjen otrokom in mladini

Spremljevalni program

Pogovori s festivalskimi gosti (odprte novinarske konference, okrogle mize), filmske delavnice, tematski seminarji, kritiška konferenca, ki se tematsko navezuje na program festivala ...

Nagrade

- **Vodomec**, nagrada mednarodne žirije režiserju najbolj ocenjenega filma Perspektiv, ki jo podeljuje generalni pokrovitelj Telekom Slovenije.
- **Zmaj**, nagrada občinstva, ki zmagovalca izbira med filmi brez distribucijske licence za Slovenijo.
- **Nagrada FIPRESCI**, mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov izbere zmagovalca med filmi iz Perspektiv.
- Nagrada za najboljši kratki film, mednarodna žirija izbere najboljši film.

Članstvo v mednarodnih organizacijah

- **Europa Cinemas**, združenje prikazovalcev evropskega filma, Pariz
- **CEFF**, koordinacija evropskih filmskih festivalov, Bruselj
- **MEDIA**, program Evropske komisije

Festival pripravljamo v sodelovanju s partnerji Kolosej kinematografi, Kinodvorom, Kinom Šiška in Slovensko kinoteko.

Glavni pokrovitelj je že vrsto let Telekom Slovenije, d.d. (podeljuje uradno festivalsko nagrado Vodomec). Medijski pokrovitelj je Delo, d.d. .

Od 13. do 20. marca 2014

16. festival dokumentarnega filma (FDF)

Raznoversten vpogled v dogajanje v sodobni produkciji dokumentarnega filma, vse bolj prodorne in široko sprejete umetniške oblike, ki z aktualno obravnavo družbenih in političnih problemov posega v vse pore življenja.

FDF filme uvršča v različne programske sklope:

- Tekmovalni sklop o človekovih pravicah
- Miti ikone, mediji
- Intimni portreti
- Aktualni, družbenokritični dokumentarci
- Kratki dokumentarci
- Tematska retrospektiva ali retrospektiva pomembnega domačega ali tujega dokumentarista

Leta 2009 je bil prvič organiziran tekmovalni spored, ki smo ga pripravili v sodelovanju s partnerjem, One World Film Festivalom iz Prage. Tekmovalni spored je z 12. izdajo postal stalnica festivala, selekcija tekmovalnih dokumentarnih filmov se bo tudi v prihodnje navezovala na temo človekovih pravic. Nagrado podeljuje Amnesty International Slovenija, s katero smo v preteklosti sodelovali na festivalu Liffe. Festival bo v letu 2014 potekal na dveh prizoriščih; del programa bo mogoče spremljati tudi v Slovenski kinoteki.

Kosovelova dvorana, Slovenska kinoteka

Od 24. do 28. februarja 2014

8. mednarodni festival gorniškega filma

Po obdobju, ko smo sklop gorniških in avanturističnih filmov predvajali v okviru Festivala dokumentarnega filma, smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha tovrstne dokumentaristike v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru. Leta 2010 smo program gorniških filmov vrnili v Kulturno-umetniški program Cankarjevega doma, sodelovanje se bo nadaljevalo tudi v prihodnje. Na petdnevem festivalu si bodo obiskovalci lahko ogledali približno štirideset domačih ter tujih gorniških in avanturističnih filmov, filmski program bodo dopolnjevali predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitev novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize.

Predstavljeni filmi se bodo potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film o okolju in gorskih športih ter najboljši film po izbiri občinstva.

Linhartova in Kosovelova dvorana

5.2 FILMSKI CIKLI

Od 31. marca do 6. aprila 2014

Cikel nizozemskega otroškega in mladinskega filma

Nizozemska mladinska filmska produkcija se zadnja leta vse bolj postavlja ob bok skandinavski mladinski produkciji, ki je v tem pogledu najboljša in najbolj produktivna. Nizozemski ustvarjalci so te uspehe dosegli tudi s pomočjo spodbude javnih subvencij in

težnje po filmskem izobraževanju najmlajših, kar se je odražalo tudi v vse številčnejši zastopanosti znotraj Kinobalona (nekaj naslovov: *Mala čarovnica Fuksija*, *Kauwboj*, *Mali vokodlak Dolfi*, *Ali-ali*), programa za mlade, ki ga prirejamo vsako leto na festivalu Liffe. Cikel, na katerega nameravamo povabiti tudi šole in vrtce, bomo organizirali s pomočjo veleposlaništva Kraljevine Nizozemske.

Kosovelova dvorana

Od 9. do 16. oktobra 2014

Oddaljene kulture: Gruzijski film nekoč in danes

Pri nas redko predstavljena gruzijska filmska produkcija je najbolj cvetela v času, ko je bila sedanja država še del Sovjetske zveze. Takrat so se uveljavili številni, še danes pomembni in cenjeni avtorji, npr. Otar Iosseliani, Tengiz Abuladze, Eldar Šengelaja ali Nana Djordjadze. Sodobna produkcija gruzijskega filma je maloštevilna, mnogi avtorji so emigrirali na Zahod (npr. Iosseliani, Djordjadze), zato bo vsaj delni pogled v preteklost nujno programsko vodilo, po drugi strani pa tudi dobra priložnost, da poudarimo kontraste med nekoč uravnavano, a bolje organizirano kinematografijo, in sodobno produkcijo, ki sicer ne trpi cenzure, a je produkcijsko skromna, redko sposobna predstavljati nove dosežke.

Kosovelova dvorana

5. 3 SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI ALI DISTRIBUTERJI

Cankarjev dom bo v letu 2014 filmski program znova oblikoval tudi v sodelovanju z lokalnimi distributerji. Položaj na distribucijskem trgu se je v zadnjih petih letih tako radikalno obrnil, da »nespecializirani« distributer, kakršen je bil v vseh teh letih Cankarjev dom (kar v resnici pomeni, da vsako leto kupi zelo malo filmov, pri tem pa ni vezan na nekdanji jugoslovanski trg), preprosto ne more konkurirati velikim distribucijskim hišam, ki z velikimi paketi nakupov nimajo prednosti le pri tržno zanimivih, temveč tudi nagrajevanih »art« filmih z vodilnih filmskih festivalov. Po drugi strani isti distributerji zaradi nezainteresiranosti multipleksov in infrastrukturne omejenosti edinega ljubljanskega umetniškega kina (Kinodvor) vseh nakupljenih filmov niso sposobni odvrteti v redni distribuciji, zato nastaja nesorazmerje med kupljenimi in predvajanimi filmi. V tem kontekstu vidimo gostovanje lokalnih distributerjev v Cankarjevem domu kot ustrezen rešitev za prikazovalca in tudi distributerje, sploh, če gre za zelo kakovostne evropske filme, med katerimi so se številni pred tem že uspešno predstavili na Liffu.

Načrtovani termini:

Kakršen oče, takšen sin (Like Father Like Son), 2013, Kore-eda Hirokazu)
od 2. do 7. januarja 2014, *Kosovelova dvorana*

Adelino življenje (La Vie d'Adèle, 2013, Abdellatif Kechiche)
od 9. do 19. januarja 2014, *Kosovelova dvorana*

Neskončna lepota (La Grande bellezza, 2013, Paolo Sorrentino)
od 24. januarja. do 9. februarja 2014, *Kosovelova dvorana*

Kjara Starič: RAZPOTJA

Plesni film, nastal po predstavi z istim naslovom, ki smo jo v koprodukciji med KUD Vija Vaja in Cankarjevim domom izvedli v Linhartovi dvorani marca 2013

5. junija 2014, Kosovelova dvorana

Silvestrsko-novoletni program

Premierno prikazovanje enega od na novo odkupljenih filmov, ki bodo premierno prikazani novembra na Liffu (pet terminov).

december 2014, Kosovelova dvorana

6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

UVOD

Kulturna vzgoja

Kulturna vzgoja je razumljena kot temeljna pravica posameznika, zato v javni interes sodijo vzgoja in izobraževanje o umetnosti in kulturi ter izražanje lastne ustvarjalnosti. Kulturnovzgojni program Cankarjevega doma od ustanovitve naprej razvija in izvaja kakovostne kulturnovzgojne programe iz različnih umetnostnih zvrsti ter skrbi za medprogramsko povezovanje v okviru kulturno-umetniškega programa in v sodelovanju z nevladnim sektorjem.

Zavedamo se, da mladostnikov odnos do kulture sooblikujejo izkušnje, priložnosti, zanimanja, izobraževanje, družina, vrstniki in socialno-kulturni kontekst; na razvoj tega pa producenti kulturnovzgojnih vsebin večinoma lahko vplivamo s premišljeno (tudi metodično ustrezno) zasnovanimi programi ter ob tem upoštevamo tudi zunanje motivatorje: starše in pedagoge, ki se zavedajo, kako pomemben je neposreden stik otrok in mladostnikov z živo umetnostjo. Poslanstvo enih in drugih je izbrati kakovostne umetniške projekte ali izdelke, primerne starosti otrok ali skupine. Da bi bili dobro seznanjeni s kakovostno kulturno ponudbo, bo v Cankarjevem domu tudi v letu 2014 potekal Kulturni bazar.

V časih, ki iz več razlogov niso prizanesljivi, smo v Cankarjevem domu še posebej razmišljali o dostopnosti programov, zlasti tistih, ki so namenjeni najmlajšim in mladim med 12. in 18. letom. Eden osnovnih ciljev kulturne vzgoje je namreč doseči socialno vključenost in zmanjšati ogroženost ranljivih skupin ter posledično prispevati k uveljavljanju koncepta enakih možnosti.

V prihodnjem letu bomo izkoristili prednost kulturnega centra in vsakemu mlademu obiskovalcu, ki bo v okviru kulturnega dne obiskal katerega od naših programov, brezplačno omogočili bodisi ogled razstave v Galeriji Cankarjevega doma bodisi ogled zaodrja naše hiše. Ob ponovitvah (predstavah, koncertih in delavnicah), ki jih naštevamo v predstavitvi programa, smo za leto 2014 pripravili naslednje novosti:

S projektom *Peter Klepec*, ki naj bi ga premierno izvedli v okviru 30. slovenskega knjižnega sejma, odpiramo vrata izvrstnim ustvarjalcem glasbenega gledališča – članom zasedbe Katalena, ki bodo uglasbili znano narodno pravljico.

Sodobne zvočne podobe ljudskega izročila bomo doživeli v okviru kulturnovzgojne učne ure *Etnokronika, z Godalkanjem št. 1* pa bomo potovali na sever in jug, v daljno in bližnjo preteklost, v notne in druge glasbene zapise, včasih tudi v Deželo pihal ali Dolino glasov ...

Znova smo se odločili za sodelovanje s skladateljem Gregorjem Strnišo in pripravili vodeni koncert *Komp in muska* – musko nam bo »nakompak« skupaj s slikarjem Cirilom Horjakom in didžejem Simonom Stojkom Falkom.

Ustvarjalnost mladih

Tisti, ki se ukvarjamo z vrednotenjem umetnosti ter poznamo zapletenost in razvejanost sistema, ki naj spodbuja izboljšanje kulturne ravni in pripomore k temu, da je mladim umetnikom olajšan pristop k razmeroma neprožni mreži institucij, iz izkušenj vemo, da je spodbujanje ustvarjalnosti negotovo početje.

Ravno s to zavestjo si prizadevamo, da bi odprli prostor, s katerim bi omogočili in olajšali prodor nadarjenih mladih ljudi. V tem je festival Transgeneracije neprecenljiv – festival dijaške kulture vidimo predvsem kot prostor srečevanja dijakov z različnimi stališči, kot prostor, kjer se njihova potreba po izražanju sreča z vrstniki, s sorodnimi ustvarjalci, pa tudi s takšnimi, katerih postopke je treba premisliti in se do njih opredeliti. Prepričani smo, da je prikaz njihove dejavnosti pred vsemi, ki jih spremljajo, pred vrstniki, pedagogi in starši, pomembna nagrada in tudi spodbuda pri njihovih poklicnih odločitvah. Šele s spodbujanjem takšne mreže ter spodbujanjem mentorjev in entuziastov, ki jo omogočajo in se zanjo borijo na terenu – na srednjih šolah, je mogoče, da se vsak z darom, pogumom in vizijo lahko izrazi. Enaka spoznanja in izhodišča nas vodijo tudi pri uvrščanju dijaških produkcij iz sprotne ponudbe; v letu 2014 je na programu znova produkcija II. gimnazije Maribor, tokrat bodo mladi gledališčniki uprizorili muzikal *Romeo in Julija*.

Humanizem in literatura

Programske smernice humanističnega dela tega programa so usmerjene v podajanje tradicionalnih in novih humanističnih spoznanj, ki temeljijo na odmevnih izsledkih. Cikel dr. Boruta Ošlaja je aktualen, saj se sprašuje o razmerju med politiko in moralo, dr. Božo Repe pa v določenih iztočnicah nadaljuje in nadgrajuje odmeven cikel dr. Jožeta Pirjevca iz leta 2013. Sicer pa z določenimi utečenimi programi želimo reflektirati razvoj humanizma in umetnosti. Z novimi programi ostajamo odprti za spodbude in izzive, ki jih prinaša sprotno kulturno in družbeno dogajanje.

Z drzno in razvojno strategijo načrtovanja literarnega programa je Cankarjevemu domu v minulih letih uspelo pridobiti položaj literarnega prizorišča, ki ponuja vrhunske literarne dogodke, večinoma snovane koprodukcijsko; tudi pri programiranju leta 2014 smo s koproducenti sodelovali tako pri programskih predlogih kot finančnem vložku.

Programi so širše predstavljeni v nadaljevanju.

6. 1 KULTURNA VZGOJA

6. 1. 1 GLEDALIŠKA VZGOJA

KRALJESTVO PRAVLJIC

Decembrsko dogajanje za otroke v Cankarjevem domu že vrsto let poteka pod krovno znamko Kraljestvo pravljic. V letu 2014 bo program sestavljalo do šest otroških predstav (z več ponovitvami), ki so nastale bodisi v naši produkciji ali koprodukcijski bodisi bodo v spored uvrščene po presoji selektorja (Zala Dobovšek, hkrati tudi selektorica festivala Zlata paličica). *Linhartova, Kosovelova, Štihova dvorana*

ABONMAJI ZA OTROKE IN MLADINO

Za sezono 2013/14 smo v sodelovanju z gledališkim programom pripravili tri abonmaje, in sicer za otroke od petega do desetega leta (Moj prvi abonma), za mlajše odraščajoče od desetega do štirinajstega leta (D best abonma) ter za najstnike, starejše od petnajst let (Ta hud abonma). Kot je razbrati, se pri izbiri nismo omejili samo na gledališke projekte, temveč smo abonmaje obogatili še z drugimi umetniškimi zvrstmi.

MOJ PRVI ABONMA

Za otroke do 10. leta

V novembru 2013 smo začeli abonma z *Desetim račkom* (produkcija: Slovensko stalno gledališče Trst) ter nadaljevali v decembru z *Muco Copatarico* (produkcija: Prešernovo gledališče Kranj); v letu 2014 si bodo izbrane predstave sledile takole:

Rdeča kapica, režija: Yulia Roschina

Produkcija: KD Anubis, KD Plan B

Otročje lahko muziciranje, režija: Ivana Djilas

Produkcija: Cankarjev dom

Zajtrk, režija: Ajda Valcl

Produkcija: Slovensko narodno gledališče Nova Gorica

Vitez železnega srca, režija: Svetlana Patafta

Produkcija: Lutkovno gledališče Maribor

D BEST ABONMA

Za mlajše odraščajnike od 11. do 15. leta

V novembru 2013 smo začeli abonma z *Nepremagljivo enajsterico* (produkcija: Anton Podbevšek Teater Novo mesto) ter ga nadaljevali v decembru s *Skrivnostmi* (produkcija: Slovensko ljudsko gledališče Celje); v letu 2014 si bodo izbrani projekti sledili takole:

Prosto po Prešernu režija: Maruša Kink

Produkcija: Cankarjev dom, Zavod Margarete Schwarzwald

Etnotronika

Produkcija: Cankarjev dom

Godalkanje

Produkcija: Cankarjev dom

Martin in Gregor ali od junaka do bedaka, režija: Matjaž Latin

Produkcija: Cankarjev dom

TA HUD ABONMA

15 let in več

V oktobru smo začeli abonma s predstavo *Gospoda Glembajevi* (produkcija: Hrvaško narodno gledališče Zagreb) ter ga nadaljevali v novembru s predstavo *Dobrodošli v duhovnem živalskem kraljestvu* (produkcija: Anton Podbevšek Teater Novo mesto) in decembru s predstavo *Dia Diasso Diasspora* (v koprodukciji med KUD Baobab in Cankarjevim domom); v letu 2014 si bodo izbrani projekti sledili takole:

Prosto po Prešernu, režija: Maruša Kink

Produkcija: Cankarjev dom

Sijaj, koreografija: Branko Potočan & Fourklor
Produkcija: Zavod Vitkar in Cankarjev dom

Etnokronika

Produkcija: Cankarjev dom

V sezoni 2014/15 bomo znova vpisovali raznovrstne abonmaje za vse tri starostne skupine – izbirali bomo iz koprodukcij Cankarjevega doma ter programov drugih producentskih hiš; o primernosti in kakovosti bosta presojala Matej Bogataj in Barbara Rogelj.

NOVE PRODUKCIJE KULTURNOVZGOJNEGA PROGRAMA IN KULTURNOVZGOJNE UČNE URE TER PROJEKTI DRUGIH PRODUCENTOV

PETER KLEPEC

Priredba narodne pripovedke: Brane Završan in Boštjan Narat (vezno besedilo in songi); koncept: Ivana Djilas in Boštjan Gombač; režija: Ivana Djilas; kostumografija: Jelena Proković; avtor glasbe: Boštjan Gombač; video: Vesna Krebs; izvedba: zasedba Katalena in igralec Blaž Šef

Peter Klepec naj bi bil junak iz Osilnice pri Čabru; zgodba o njem je bila prvič zapisana leta 1846. Z nezakonskim rojstvom izpričuje svojo izjemnost (tako kot Gilgameš, Mojzes ali Ojdip).

Peter Klepec je sprva šibek mladenič, ki postane silak. Ker ga vrstniki zbadajo, prosi boga za moč in jo tudi dobi – v naši priredbi pa bo fant Peter, ki ga zaradi majhnosti in socialne neenakosti sošolci neprestano zbadajo, srečal silaka Petra Klepca, ki ga bo poučil, v čem je dandanes moč – v znanju. Pogovorila se bosta seveda tudi o vrednotah, umetnosti, pravzaprav o vsem, kar plemeniti človeštvo ... Pri snovanju koncepta so Djilasovi in Gombaču pomagali ugledni slovenski sociologi.

Linhartova dvorana

PONOVITVE PRODUKCIJ KULTURNOVZGOJNEGA PROGRAMA IN KULTURNOVZGOJNIH UČNIH UR TER PROJEKTOV DRUGIH PRODUCENTOV

PROSTO PO PREŠERNU

Koncept: Maruša Kink, Simona Hamer in Mija Špiler; režija: Maruša Kink; dramaturgija: Simona Hamer; scenografija: Vasilija Fišer; kostumografija: Tina Bonča; avtor glasbe: Boštjan Gombač; igrajo: Jernej Čampelj, Tina Gunzek in Saša Pavlin Stošić; produkcija: Cankarjev dom, Zavod Margarete Schwarzwald

Štihova dvorana

IGRALEC

Scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor; kostumografija: Barbara Stupica; nastopajo: Nataša Barbara Gračner/Maša Derganc Veselko, Igor Samobor in Matjaž Tribušon
produkcija: Cankarjev dom

Štihova dvorana

DO KONCA SVETA

Avtorica besedila: Draga Potočnjak; režija: Matjaž Latin; nastopajo: Maša Derganc Veselko, Bojan Emeršič, Aljoša Ternovšek; kostumografija in scenografija: Barbara Stupica; produkcija: Cankarjev dom
Štihsava dvorana

MARTIN IN GREGOR ALI OD JUNAKA DO BEDAKA

Besedilo: Fran Levstik; priredba besedila: Ira Ratej; režija: Matjaž Latin; avtor glasbe: Boštjan Gombač; scenografija in kostumografija: Barbara Stupica; nastopata: Pavle Ravnohrib, Martin; Boštjan Gombač, Gregor
produkcija: Cankarjev dom
Štihsava dvorana

DOGAJA!

Avtorja predstave: Andreja Rauch in Tomaž Lapajne; dramaturgija: Magda Lojk; scenografija in kostumografija: Katarina Zalar; avtorji in izvajalci glasbe: Mirko Vičentič Polič in Igor Vičentič; oblikovanje luči: Jaka Šimenc; plesalec: Gregor Kamnikar, Andreja Rauch; igralca: Maja Dekleva, Tomaž Lapajne;
producent: Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju
Kosovelova dvorana

TOK-TOK!

Režija: Maja Dekleva Lapajne; idejna zasnova: Maja Dekleva Lapajne, Alenka Marinič; Tomaž Lapajne Dekleva; živa glasba: Hannu Risku; kostumografija in scenografija: Katarina Zalar; oblikovanje luči: Borut Cajnko, igrata: Alenka Marinič in Tomaž Lapajne Dekleva; koprodukcija: KUD France Prešeren in Cankarjev dom
Štihsava dvorana

6. 1. 2 GLASBENA VZGOJA

NOVE PRODUKCIJE KULTURNOVZGOJNEGA PROGRAMA IN KULTURNOVZGOJNE UČNE URE TER PROJEKTI DRUGIH PRODUCENTOV

GODALKANJE št. 1

Avtor: Bojan Cvetrežnik; nastopa: Simbolični orkester; produkcija: Cankarjev dom
Godalkanje po evropskih deželah, kjer srečujemo glasbo godalnih inštrumentov, se ne začne in ne konča vedno enako. Potovanje na sever, jug, v daljno in bližnjo preteklost, v notne in druge glasbene zapise, umetno in ljudsko glasbo, na različna jezikovna območja, včasih pot zanese tudi v Deželo pihal ali Dolino glasov – vse to vedno povzroči nestrinjanje med skupinama glasbenikov na odru: skupino akademskih glasbenikov Simboličnega orkestra na eni strani in rezervno klopjo Simboličnega orkestra na drugi. Eni in drugi se razlikujejo že na prvi pogled, ne strinjajo se skoraj v ničemer. Bojan mora v prepirih posredovati s pomočjo poslušalcev, ki postanejo pravi učitelji za razbijanje predsodkov ...

ETNOKRONIKA

Glasbena kulturnovzgojna ura

Zasnova: Aleksander Arsov; nastopajo: Tinkara Kovač, glas, flavta;
Toni Anžlovar, violina; Aleksander Arsov, elektronsko ozadje, kitara;
koprodukcija: Ph RED in Cankarjev dom

Si mladi na šolskih izletih še zapojejo kakšno ljudsko, kot smo to počeli v ... prejšnjem tisočletju, ali jih izza slušalk ni mogoče prepričati k takšnemu veselju? Si najstnice še upajo reči odločno in na glas kot lepa Anka: Mili Bože, al' sem lepa? Si fantje še predstavljajo neskončno grozo vojne in znajo najti za ščepec humornega v še tako težkem položaju? Se eni in drugi še zmorejo smejati ob neskončnih kiticah Trzinke? S poskočnim elektro-rockom EtnoKronike bo to spet mogoče. EtnoKronika verjame, da je v glasbi že od nekdaj veliko veselja, zato so trije glasbeniki zanj združili moči v duhovitem prepletu starega in novega. Tako so poustvarili živahno in prav nič zaprašeno plat ljudskega izročila: privlačno tudi za ušesa mladih, pa vseh nostalgčnih in radovednih. Ne gre za moralizatorsko vztrajanje pri tem, da je staro boljše od današnjega. Nasprotno: če maramo poznati kaj starega, bomo lažje ustvarjali novo! Tako EtnoKronika stopa na hudomušno podlago iz preteklosti za samozavest ter ustvarjalnost mladih zdaj in v prihodnosti.

KOMP IN MUSKA

Glasbena kulturnovzgojna ura

Avtor: Gregor Strniša; nastopajo: Gregor Strniša, sintetizator, računalnik, klavir; Ciril Horjak a.k.a. Dr. Horowitz, tehnika in slika; Simon Stojko Falk: gramofon, računalnik

Naše potovanje po uporabi tehnologije v glasbi začnemo s predstavitev prazgodovinske piščali, ko je človek prvič izvrtal luknjo v kost in si izdelal glasbilo. V nadaljevanju spoznavamo, kako je tehnologija skozi čas prihajala v glasbo, kakšen vpliv na glasbeno ustvarjanje so imela odkritja starogrškega filozofa in matematika Pitagore, izumi elektrike, telefona, fonograma, gramofona, magnetofona, računalnika ... V osrednjem delu kulturnovzgojne učne ure na podlagi praktičnih primerov predstavimo sintetizator, sampler, številne načine uporabe računalnika v glasbi danes ... Odgovarjamo na vprašanja, kot so: ali lahko zaigramo neko skladbo na klaviaturo in nam na drugi strani »padejo« ven note, ali lahko danes glasbo komponira sam računalnik, ali so »samodejno« komponiranje poznali klasični skladatelji, kot na primer Mozart, že pred dvestotimi leti, in na številna druga vprašanja, povezana z glasbo in tehnologijo. Poleg računalnika v glasbi predstavimo tudi gramofon kot inštrument in pa kako lahko v svet elektronske glasbe vključimo »navadne/ neelektrične« inštrumente ...

S HARMONIKO OKROG SVETA

Glasbena kulturnovzgojna ura

Avtor in izvajalec: Marko Hatlak

Nov program učne ure za otroke *S harmoniko okrog sveta* je nadaljevanje projekta *Od Bacha do tanga* Marka Hatlaka, namenjen pa je otrokom do 10. leta.

Marko Hatlak otrokom predstavi širino svojega inštrumenta – skupaj prepotujejo različne celine, kjer je harmonika zaživela tako v ljudskem izročilu kot nosilka sodobne glasbe ter slišijo dela avtorjev iz različnih dežel in časovnih obdobij (Bach, Cage, Avsenik, Piazzolla, Galliano ...). Hkrati spoznajo, da ima koncertna harmonika tudi svoje sestre in brate – diatonično harmoniko, bandoneon, gumbno harmoniko – in da se vsak od njih ponaša s svojimi zvokovnimi zmožnostmi.

Otroci spoznajo osebno zgodbo nastopajočega – od študija v tujini do nastopanja na velikih odrih in dobijo uvid v to, kar se umetnik uči in razvija vse življenje.

Dvorana Duše Počkaj

PONOVITVE PRODUKCIJ IN KULTURNOVZGOJNIH UČNIH UR

OTROČJE LAHKO MUZICIRANJE

Koncert na otroške igrače

Nastopata: Zlatko Kavčič, tolkala; Boštjan Gombač, pihala in drugi inštrumenti

Kosovelova dvorana

MARKO REPA IN SKAČE

Nastopajo: Ba-rock (Hermina Matjašič, glas, violina; Ana Resnik, kljunaste flavte, pozavna; Irena Skumavec, čembalo, klaviature; Uroš Rakovec, kitare, mandolina, mandola; Uroš Atanasovski, kontrabas); poseben gost: raper Trkaj

Štihsava dvorana

GLASBENE URICE S TOLKALI IN PESMIJO

Nastopata: Franci Krevh in Marko Brdnik

Kosovelova/Štihsava dvorana

SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT: TOLKALA ZA RADOVEDNEŽE

Nastopajo: StoP (Barbara Kresnik, Matevž Bajde, Damir Korošec, Franci Krevh, Tomaž Lojen, Davor Plamberger in Dejan Tamše); produkcija: Društvo Slovenski tolkalni projekt

Kosovelova/Štihsava dvorana

SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT: TOLKALA OD BLIZU!

Nastopajo: StoP (Barbara Kresnik, Matevž Bajde, Damir Korošec, Franci Krevh, Tomaž Lojen, Davor Plamberger in Dejan Tamše); produkcija: Društvo Slovenski tolkalni projekt

Kosovelova/Štihsava dvorana

POSLUH! RECIKLIRAMO

Scenarij in režija Ivana Djilas; songi Branko Završan; izdelava inštrumentov in glasbeni aranžmaji Gombač, Golob, Celarec; vizualna podoba Jelena Proković; fotografije Peter Uhan; nastopajo: Boštjan Gombač, Žiga Golob, Blaž Celarec

Linhartova/Štihsava dvorana

S HARMONIKO OD BACHA DO TANGA

Nastopa: Marko Hatlak

Štihsava dvorana

TERRAFOLK: (P)OSVOJIMO PESEM DRUGEGA NARODA

Nastopajo: Danijel Černe, kitara; Janez Dovč, harmonika, kontrabas; Matija Krečič, violina

Linhartova/Štihsava dvorana

PONOVITVE PROJEKTOV DRUGIH PRODUCENTOV

BASTIEN IN BASTIENA

Glasba: Wolfgang Amadeus Mozart; režija: Katja Konvalinka; scenografija in kostumografija: Ksenija Konvalinka; nastopajo Katja Konvalinka/Nataša Kranjc/Darja Novak, Edvard Strah/Martin Sušnik/Klemen Torkar, Margareta Wiess/Irina Milivojević/Darja Mlakar Maležič; produkcija: KD Anubis

Linhartova/Kosovelova dvorana

PEPELKA

Režija: Ksenija Kovač Romano in Matej Rotovnik; koreografija: Ksenija Kovač Romano; scenografija: Ksenija Konvalinka; nastopajo: Gregor Guštin in Damjan Mohorko in Luka Žiher; Eva Gašparič in Karmen Kobe in Metka Beguš; Ksenija Kovač in Gabriela Stoyanova Chausheva in Ajda Šegula; Irina Milivojević in Darja Mlakar Maležič; producent: KD Anubis in KD Plan B

V predstavi je v živo izvajana glasba Johanna Christiana Bacha, Petra Iljiča Čajkovskega in Frédérica Chopina.

Linhartova/Kosovelova dvorana

RDEČA KAPICA

Glasba: Cesar Cui; režija: Yulia Roschina; scenografija in kostumografija: Jasna Vastl; asistentka scenografije: Anja Kozlan; prevod libreta: dr. Henrik Neubauer; študijski prevod libreta: dr. Aleksander Skaza; maska: Ana Lazovski; fotografija: Matevž Paternoster; nastopajo: Katja Konvalinka, Klemen Torkar, Polona Kopač Trontelj, Klemen Adamlje, Darja Mlakar Maležič; produkcija: društvo ABC in KD Plan B – v sodelovanju s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem.

Linhartova/Kosovelova dvorana

KONCERTI V SODELOVANJU Z GLASBENO MLADINO SLOVENIJE IN GLASBENO MLADINO LJUBLJANSKO

JAZZ V ŽIVO/ETNO JAZZ

Koncertni cikel *Jazz v živo* z Big Bandom RTV Slovenija že vrsto let prirejamo kot dopolnilo šolskemu učnemu načrtu. Mlado občinstvo tako lahko v živo spozna razne zvrsti jazza (blues, ragtime, dixie, free jazz, latino, etno in vokalni jazz). Na koncertu Sprehod skozi zgodovino jazza bosta Hugo Šekoranja in orkester mlademu občinstvu predstavila razvoj jazza do današnjih dni. Na predstavitvi vokalnega jazza bo nastopila Alenka Godec.

Projekt *Etno jazz* je nastal na pobudo pevke Eve Hren. Skladatelji Marko Mozetič, Steve Klink, Izidor Leintinger, Tadej Tomšič in Jaka Pucihar so napisali jazzovske priredbe ljudskih pesmi iz različnih delov Slovenije. Vokalna solistka pri vseh skladbah bo Eva Hren, povezoval bo Hugo Šekoranja, orkestru bo dirigiral Tadej Tomšič.

Linhartova dvorana

SREČANJE S POLICIJSKIM ORKESTROM

Na koncertih z Orkestrom Slovenske policije, namenjenih osnovnošolcem od 1. do 5. razreda, predstavljamo pihalno godbo tako v vlogi protokolarnega ansambla, ki ob posebnih državnih priložnostih igra himne in koračnice, tudi kot simfonični pihalni orkester, ki na koncertih dosega zven in kakovost pravega simfoničnega orkestra.

Na teh koncertih skušamo mladim omogočiti prvi stik z orkestralno glasbo, v letu 2014 zlasti prek glasbenih in uglasbenih pravljič (*Cesarjeva nova oblačila*, *Martin Krpan*, *Peter in volk*).

Linhartova dvorana

GLASBENA TORTA – ORKESTER SE SESTAVI

Sodelujejo: Trobilni ansambel Slovenske filharmonije, Godalni kvartet Fiasco, Skupina B.T.K., Slovenski tolkalni projekt StoP, Big Band Srednje glasbene šole Ljubljana, Boštjan Gorenc - Pižama

Koncert je zanimiva in živahna predstavitev osnovnih skupin glasbil, različnih glasbenih zasedb ter različnih glasbenih zvrsti in slogov. Na zabaven način bi radi predstavili kar največ glasbenih elementov, katerih poznavanje mlade poslušalce spodbuja k dejavnemu poslušanju in ukvarjanju z glasbo. K sodelovanju smo povabili zelo različne izvajalce, ki odlično obvladajo posamezne glasbene zvrsti – od glasbe baroka pa do danes.

Vsaka od navedenih skupin se bo predstavila s približno desetimi minutami zanimivega sporeda, zaključek pa je posladek – skupni nastop vseh izvajalcev v skladbi *Funky Zaratustra*; priredbo, posebej za takšno zasedbo, je pripravil Izidor Leitinger. Voditelj, povezovalec Boštjan Gorenc - Pižama, je v skupni skladbi tudi izvajalec – raper.

Gallusova dvorana

6. 1. 3 FILMSKA VZGOJA

Filmsko vzgojo že več let zapored prevzema filmski abonma za mlade, sestavljen iz filmov z minulega festivala Liffe, ki smo jih prepoznali, da po svoji estetiki in tematiki nagovarjajo dijaško in študentsko populacijo.

Po nekaterih projekcijah bomo pripravili predavanja uglednih filmskih strokovnjakov.

LIFFE PO LIFFU

Za boljšo predstavo o celoti objavljamo abonmaje tudi s predstavami, ki so bile načrtovane že za leto 2013. Filmi so izrazito generacijski. V oktobru smo prikazali film **Dej mi ni! (Fa meg pa, for faen!)** norveške režiserke Jannicke Systad, v decembru pa je bil na sporedu **Angelski delež (The Angels' Share)** režiserja Kena Loacha.

Podmornica / Submarine, VB 2011, režija Richard Ayoade

Lore / Lore, Nemčija, Avstralija, 2012, režija Cate Shortland

Kavboj / Kauwboy, Nizozemska 2012, režija Boudewijn Koole

Nekaj je v zraku / Apres Mai, Francija 2012, režija Olivier Assayas

Klip / Klip, Srbija 2012, režija Maja Miloš

Poleg tega za zainteresirane šolske skupine v okviru filmskega programa redno organiziramo ogled filmov, ki jih je CD odkupil.

Jeseni 2014 bomo vpisovali nov abonma, sestavljen iz filmov s festivala Liffe 2014. Za ta festival bo Kulturnovzgojni program prispeval do pet delavnic za dijake (predlagane teme: Je dober roman zagotovilo za dober scenarij?, Nasilje na filmu, Poslušanje filmske glasbe ...).

Kosovelova dvorana

6. 1. 4 LIKOVNA VZGOJA

LIKOVNE DELAVNICE

Da se otroci med 4. in 14. letom ob ogledu razstav ne bi počutili izgubljene ter da bi razstavljene umetnine resnično spoznali skozi lastne oči, jim ob izbranih razstavah v Galeriji Cankarjevega doma poleg strokovnega vodenja zagotovimo tudi dveurne zabavne ustvarjalne delavnice.

Najprej si vso razstavo ogledajo s starostni skupini prilagojenim vodstvom, ob katerem so kot pomoč na voljo delovni listi ali pobarvanke. Razstavljenim umetninam se približajo z razlago,

igro, zanimivimi zgodbami in tudi sodelovanjem v pogovoru. Po ogledu razstave, ki traja približno šolsko uro, pa se v umetnike prelevijo še sami in se na krilih domišljije podajo v čarobni svet ustvarjanja.

V letu 2014 bomo posebno pozornost namenili šolarjem in dijakom, ki bodo obiskali razstavo Emona 2014; pripravljamo tudi posebni katalog, prilagojen starostni skupini od 10. do 14. leta.

M2

BRKI IN SKODELICA KAVE

Na polurni delavnici, prilagojeni najmlajšim, udeleženci skozi sproščen pogovor spoznajo najpomembnejše pojme, povezane s kulturo in Cankarjevim domom. Najprej se hudomušno srečajo z brki, ki simbolizirajo Ivana Cankarja – ob ogledu njegove maske in Tihčevega spomenika na ploščadi spoznajo umetnikov življenjepis in njegovo črtico *Skodelica kave*. Nato jim vodnica predstavi Cankarjev dom, njegove prostore, poslanstvo in delovanje – na koncu z risanjem povzamejo in utrdijo novo znanje.

M2

6. 1. 5 LITERARNA VZGOJA

PRAVLJICE DANES

Pripovedovalski festival Pravljice danes vstopa v sedemnajsto leto. Zagotovil si je stalen krog občinstva, ki se še vedno širi. Osnovni vodili festivala ostajata vsa leta enaki: nastopajoči poslušalcem ponujajo zgodbe, ki jih prosto pripovedujejo, predstavljene pripovedi pa izvirajo iz različnih ljudskih izročil. Festival tako poslušalcem omogoča, da doživijo dobro pripoved, ljudskim pripovedim pa išče živo pot v današnji čas. Celotni dogodek je pred leti nastal iz prepričanja, da se je tudi današnjega človeka mogoče dotakniti z zgodbo, ki je »samo« povedana, če je to storjeno dobro in je vsebina poslušanja vredna. Vse številnejši poslušalci to prepričanje z vsakim letom potrjujejo. V sedemnajstih letih je program festivala izoblikoval naslednje stalne vsebine: pripovedovalske predstave za otroke, pripovedovalske večere za odrasle, nastop tujega gosta, odprta pripovedovalska tribuna, izobraževalni načrt in bogato razvejan spremljevalni program. Poleg tega, da festival poudarja pripovedno izročilo naših prednikov, želi hkrati pripomoči tudi k negovanju sposobnosti pripovedovanja danes, med ljudmi nasploh. Zato vsako leto išče in sooblikuje nove pripovedovalce.

Festival Pravljice danes je izraz dostojnega vztrajanja organizatorjev, nastopajočih in občinstva, ki je pustilo opazne sledi pri negovanju pripovednega izročila iz Slovenije in od drugod. Festival je prevzel pomembno vlogo pri razširjanju priljubljenosti pravljíčarske umetnosti v novo okolje. Po vzoru festivala Pravljice danes so tudi po drugih slovenskih krajih začeli prirejati s pravljičami obarvane dogodke. Na pripovedovalsko dogajanje festival zadnja leta vpliva tudi s premišljeno izbiro tujih gostov, ki v slovenski prostor prinašajo nove izkušnje in omogočajo refleksijo domačim pripovedovalcem; za leto 2014 smo povabili egiptovsko pripovedovalko Chirine El Ansari. Vse to kaže, da je festival pomembna in nujna referenčna točka za vse, ki si prizadevajo širiti pripovedovalsko umetnost pri nas.

Večina dogodkov na festivalu bo kot vsako leto potekala v Cankarjevem domu in Slovenskem etnografskem muzeju; festival se povezuje tudi z drugimi inštitucijami in društvi (Kinodvor, Pripovedovalski Variete ...). Program oblikujejo, vodijo in koordinirajo: Anja Štefan, pesnica, pisateljica in pravljičarka; Irena Matko Lukan, urednica otroškega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga; in Alenka Veler, urednica mladinskega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga.

V koprodukciji s Slovenskim etnografskim muzejem, Kinodvorom in Radiem Študent

4. aprila 2014, *Štihova dvorana, Klub CD*

KULTURNI BAZAR

Namen celodnevne dogodka, ki poteka v sodelovanju med Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za šolstvo in šport, Zavodom za šolstvo, Unescom ter Cankarjevim domom kot izvršnim producentom, je predstavitev kulturnih ustanov za strokovne delavce v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter ljudskih univerzah (ponudba za vrtce, osnovne in srednje šole kot tudi izobraževanje za odrasle oz. za otroke in mladino) ter s tem krepitev zavesti o pomenu kulturne vzgoje ter o možnostih, ki jih omenjene ustanove ponujajo posameznim ciljnim skupinam. V letu 2014 bodo osrednje teme: nadarjenost, ustvarjalnost in zdravje, Unescova tema pa bo zблиževanje kultur (nanjo bo ubrana tudi zaključna večerna prireditev). Kulturni bazar bo tudi v letu 2014 enodnevna prireditev, imenovali pa smo delovno skupino, ki bo skrbela za promocijo kulturnega bazarja tudi med letom (na posvetih ravnateljev, na regijskih posvetih po dogovoru z Zavodom za šolstvo, na Festivalu za tretje življenjsko obdobje ...).

26. marca 2014, *Prostori CD*

6. 2 USTVARJALNOST MLADIH

TRANSGENERACIJE

Večmedijski festival Transgeneracije je namenjen prikazu gledališke, likovne, video in nekaterih drugih oblik ustvarjalnosti srednješolcev iz vse Slovenije. Njegov cilj so spodbujanje odrske ustvarjalnosti mladih, promocija v širšem, ne zgolj lokalnem okolju, krepitev tovrstnih produkcij in izboljšanje njihove kakovosti. Osnovno vsebinsko izhodišče je refleksija socialne in drugih problematik srednješolcev, njihov pogled na eksistencialne in eksistenčne izzive tega časa ter prevod njihovih opažanj v jezike različnih umetniških izrazov, zajetih v programskem okviru festivala. Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih Podob trenutkov, je še vedno namenjena gledališču – ta dejavnost je na srednjih šolah tradicionalno bogata in plodna, kar pa ne pomeni, da so druge umetniške zvrsti v podrejenem položaju. Nasprotno: festival je v celoti zasnovan razvojno, kar pomeni, da želi v prihodnje še okrepiti raznovrstnost in pestrost umetniških izrazov.

Gledališki del festivala Transgeneracije nastaja z izbiro najboljših izmed prijavljenih gledaliških predstav, ki uporabljajo gledališče kot privilegiran prostor za izražanje lastnih stališč ter za odkrito in sproščeno raziskovanje zapletenih problemov odraščajočih. Najboljšo predstavo bomo – tako kot nekaj let zapored – nagradili z možnostjo ustvarjanja nove produkcije v Štihovi dvorani.

Zasnova programa za festivalni del na področju likovne ustvarjalnosti in videa oz. vizualnih elektronskih medijev v letu 2014 ostaja enako strukturirana in v enakem obsegu kot minula leta.

V letu 2014 načrtujemo petnajst festivalskih dogodkov; festival bomo začeli s premiero dijaške predstave, ki nastaja v koprodukciji med Teatrom Danica, Mladinsko gledališko skupino Sanjelovci iz Šentjanža (zmagovalko Transgeneracij 2013 in dobitnico produkcijske nagrade) in CD, ter ga sklenili s podelitvijo priznanj.

22. – 26. aprila 2014, *Linhartova, Štihova, Kosovelova dvorana, Drugo preddverje*

MUZIKAL ROMEO IN JULIJA

Režija: Matjaž Latin; asistentka režija: Maja Pihler Stermecki; scenarij: Emil Pečnik; dramaturgija in glasbeni koncept: Maja Pihler Stermecki; glasbena priredba: Teodor Amanović Toš; vodja zbora: Mihael Mikluš; koreografija: Maja Pihler Stermecki in Sebastjan Starič; kostumografija: Mateja Krofl; scenografija: Jani Kancler; nastopajo: dijaki II. gimnazije Maribor

ENGLISH STUDENT THEATRE (EST) II. gimnazije Maribor je dijaška gledališka skupina, ki izvaja muzikale v angleškem jeziku; začetna amaterska skupina je postala znana po vsej Sloveniji.

EST izvaja muzikale, ki so znani po svoji odlični izvedbi, scenografiji in kostumografiji. Vključuje predvsem srednješolce, ki izbrani muzikal igrajo dve leti. V več kot dvajsetih letih si je muzikale ogledalo več kot 100.000 gledalcev. EST je gostoval v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Bolzanu in Kruševcu. Večina muzikalov je bila izvajana tudi na Velikem odru Festivala Lent. Igralsko ekipo sestavljajo dosedanji EST-jevci ter 2. letnik Šole muzikala.

Romeo in Julija, privilegirana otroka sprtih družin, se zaljubita tako močno, da se svet njunih staršev sesuje. V tem inovativnem muzikalu se režiser poigrava z različnimi obrazi in s čustvenim stanjem glavnih likov. Na odru spremljamo različne pare Romeov in Julij, kako na krilih ljubezni hitijo svoji usodi naproti. Ves svet je Romeo + Julija!

6. decembra 2014, *Linhartova dvorana*

IGRAJ SE Z MANO

V okviru Mednarodnega festivala Igraj se z mano, ki s svojimi dejavnostmi spodbuja združevanje oziroma vključevanje med otroki, mladostniki, odraslimi osebami s posebnimi potrebami ter večinsko populacijo vseh generacij, je zasnovan tudi istoimenski mednarodni likovni natečaj. V letu 2014 bo potekal že sedmič. Cankarjev dom bo gostil razstavo del, izbranih na tem natečaju – upoštevali bomo idejo, da jo otroci postavijo sami. Ob postavljanju razstave bodo tekale številne ustvarjalne spremljevalne dejavnosti (ustvarjalne delavnice in igre). Pomemben del projekta je torej tudi ustvarjanje okoliščin, v katerih si odrasli prizadevamo spoštovati predstave otrok ter puščamo odprte možnosti izkustvenega učenja ter odkrivanja novih estetik. Ocenjujemo, da gre za pomemben projekt kulturne vzgoje, saj vključuje tudi stigmatizirane otroke oziroma otroke z družbenega obrobja; pripravljamo ga v sodelovanju z Zavodom za usposabljanje Janeza Levca.

Od 30. januarja – 7. februarja 2014, *Drugo preddverje*

DRUGE PRODUKCIJE

V program bomo vključevali opaznejše produkcije, nastale na srednjih in drugih (sorodnih) šolah, o katerih se bo pozitivno izrekla kritiška javnost. Dogovori pa so že sklenjeni za letni produkciji Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

6. 3 HUMANIZEM

POLITIKA IN MORALA: O POTEH IN STRANPOTEH NEKEGA SKRHRANEGA SESTRSKEGA RAZMERJA

Cikel dr. Boruta Ošlaja

Ne le pri nas, tudi drugod znotraj t. i. razvitih demokratičnih družb kritična javnost čedalje pogosteje povzdiguje glas ter terja nov razmislek o politiki in morali, predvsem pa o njuni zvezi in problematičnem notranjem razmerju, ki nikakor ni takšno, kot naj bi domnevno moralo biti. Ne po naključju, kajti po padcu Berlinskega zidu, po koncu blokofske delitve in obdobja hladne vojne ter po nastanku številnih novih držav, ki so v samozadostni dremež tradicionalnih demokracij vnesle svežega vetra in entuziazma, je razvoj globalnega sveta ubral smer, ki jo z vidika današnje perspektive razočarano prepoznavamo kot streznjujoči proces postopnega razblinjanja sanj in velikih pričakovanj z začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja. Toda znotraj najširšega dela javnosti, tako svetovne kot domače, vendarle vlada precejšnje nepoznavanje predmeta, s katerim se domala že vsi ukvarjamo. Kaj sta pravzaprav morala in politika ter v čem se skrivata pomen in smisel njunega težavnega

razmerja, vedo le redki; politiki, žal, še najmanj. Za novoveško politiko je večinoma značilno prepričanje, žal še vedno prevladujoče, da je njen uspeh toliko večji, kolikor manj je povezana z moralo, da nam skratka moralno presojanje pri reševanju kompleksnih političnih problemov ne more koristiti, temveč nam lahko le škoduje. Morala in politika naj bi bili zato med seboj neodvisni področji, njuna zveza pa teoretično absurdna in skoraj nemogoča. Vse to in še več velja tudi za domače, slovenske razmere, pri čemer moralno-politična kriza v Sloveniji nikakor ni neki značilno slovenski pojav, temveč je le posledica globalne moralno-politične krize.

Cikel predavanj s temo *Politika in morala* bo razprl nekatere temeljne probleme razmerja med politiko in moralo, jih umestil v slovenske razmere ter kritično pretresel njihove značilnosti in odprte možnosti. Prvo predavanje, ki ga bo pripravil filozof dr. Borut Ošlaj, bo namenjeno zgodovinskemu in problemskemu orisu razmerja med politiko in moralo tako na splošni pojmovno-teoretski kot tudi na posebni ravni specifično slovenskih razmer. Drugo predavanje bo pripravil pravnik in nekdanji politik dr. Marko Pavliha. Na podlagi lastnih političnih izkušenj in interdisciplinarnih teoretičnih dognanj bo spregovoril o neznosni lahkosti neetičnega ravnanja v slovenski politiki. Zadnje dejanje cikla bo zapolnila okrogla miza, na kateri bodo poleg obeh omenjenih predavateljev sodelovali nekateri vplivni slovenski teoretiki in politiki ter v odprtem dialogu z občinstvom odgovarjali na moralno-politične dileme sodobne družbe. Posebne pozornosti bo pri tem deležno iskanje in razpiranje možnosti za politiko prihodnosti, ki bo morala temeljiti – če naj si ponovno povrne izgubljeni ugled – na jasnih in zavezujočih moralno-etičnih merilih ter prepričljivi podobi humane družbe.

Kosovelova dvorana

SLOVENCİ, IDENTITETA, DEMOKRACIJA IN SUVERENOST

Cikel predavanj prof. dr. Boža Repeta

Prof. dr. Božo Repe, redni profesor za sodobno zgodovino na ljubljanski Filozofski fakulteti, raziskuje slovensko, južnoslovansko in srednjeevropsko zgodovino. V izvirnem ciklu, ki ga pripravlja za Cankarjev dom, bo predaval o naslednjih temah – s podanimi izhodišči:

1. Od deželana do državljana

Regionalna zavest (identiteta) je pri Slovencih izjemno močna. Pogojena je z zgodovinskim razvojem od srednjega veka naprej, še zlasti pa z oblikovanjem dežel v času Avstro-Ogrske monarhije. Do prehoda v 20. stoletje je bila prevladujoča, jezikovne, kulturne, politične in ekonomske razmere pa zelo različne. Meje po prvi svetovni vojni so prinesle pomembne spremembe. Med obema vojnama, v kraljevi Jugoslaviji, Slovenci niso dosegli politične avtonomije, živeli so najprej v dveh »oblasteh« in nato v Dravski banovini. Razkosanju med drugo svetovno vojno je sledila republika v socialistični Jugoslaviji, formalno zapisana v ustavah, v praksi pa se je bilo zanj treba trdo boriti. Samostojnost je prinesla nove regionalne delitve, ki so Slovenijo razdrobile na številne majhne občine. Tako več kot dvajsetletni notranji razvoj v Sloveniji kot njen položaj v Evropski uniji pa zastavljata vprašanje: ali Slovenci v resnici želijo biti državljani ali pa so zreli zgolj za vlogo deželanov?

2. Med Balkanom in Srednjo Evropo (Slovenci in jugoslovanstvo)

Pojem srednja Evropa se je začel pojavljati že v 19. stoletju, z njim pa razni politični koncepti, povezani s prostorom, ki naj bi ga Srednja Evropa obsegala. V Sloveniji je bilo vprašanje uvrstitve v prvi ali drugi prostor aktualno v različnih zgodovinskih obdobjih, pojem Srednja Evropa pa tudi ne vedno enoznačno pozitiven, prej nasprotno. Podobno kot velja za Srednjo Evropo, so po drugi svetovni vojni in po sporu z informbirojem zamrle tudi prej močne ideje

in konkretni načrti o balkanskem povezovanju, ki so vznikali od srede 19. stoletja do prvih let po drugi svetovni vojni. Za Slovence je tako prevladujoča (nad)nacionalna ideja v 20. stoletju postalo jugoslovanstvo. So pa bile jugoslovanske ideje različne in med sabo tudi protislovne, v praksi pa je razvoj šel od avstro-ogrskega prek kraljevega jugoslovanstva do socialističnega, v katerem je tudi doživel propad, jugoslovanska država pa razpad. Danes posamezne politične kroge razburja »imaginarno« jugoslovanstvo, označevano s pojmom »jugonostalgija«.

3. Med mestom in vasjo

(Slovenci, modernizacija, kulturni boj in demokracija)

Slovenci so bili vse do druge svetovne vojne pretežno konservativni in prevladujoče katoliški narod. Prva velika delitev je nastala že med verskimi vojnami v 16. stoletju, ko je bil protestantizem kot tedanji nosilec modernizacijskih procesov (in hkrati slovenstva) s silo odstranjen iz večine slovenskega prostora (razen Prekmurja). V 19. stoletju je sicer zgodnejšo delitev na staro- in mladoslovence zamenjalo strankarstvo, z njim pa kulturni boj po »mahničevskih« načelih, saj je katoliška cerkev hotela zadržati tedanji prevladujoči vpliv v družbi.

Slovenci so bili le deloma privajeni na strankarsko demokracijo, tudi parlamentarizem so doživljali »fragmentarno«, polno – vsaj v formalnem smislu – pa šele od leta 1990. Po osamosvojitvi so se številni elementi konservativizma obnovili, hkrati pa sta opazna vpliva tehnološke (zlasti informacijske) revolucije in globalizacije. V najširšem smislu pa se pred današnjega prebivalca Slovenije – in tu gre za globalizacijski izziv – postavlja vprašanje, koliko je naše življenje še realno in koliko virtualno oz. kako se ta svetova prepletata. Problem seveda ni toliko v tehnologijah kot v razbiranju tega, koliko modernizacija in globalizacija po eni strani spreminjata naše vsakdanje življenje, medsebojne odnose, bonton, navade. In po drugi strani, koliko to ostaja površinsko (mobitele ne nazadnje uporabljajo tudi afganistanski in kakšni drugi pastirji), medtem ko naš, recimo temu narodni značaj, ostaja nespremenjen. Ali na primer očitni upad pripadnosti sicer po osamosvojitvi institucionalno in ekonomsko okrepljeni katoliški cerkvi, hkrati pomeni tudi upad religioznosti? Ali pa gre le za drugačen tip verovanja (duhovnosti), ki ne temelji več na nebesih, peklu, grožnjah z grehom, pokornosti, utečenih ritualih?

4. »Zgodovinski« ali »nezgodovinski« narod?

(glavni družbeni procesi v samostojni Sloveniji)

Tranzicija »po slovensko«, ki se je dolgo kazala kot »zgodba o uspehu«, je v zadnjih letih začela kazati temno podobo, pokazale so se številne, za bliščem skrite slabosti. V nastanek slovenske države so vgrajene konstrukcijske napake, objektivne in subjektivne, ki jo bodo bremenile še dolgo. Slovenija je nastala v času, ko se je klasično dojemanje države in njenih atributov (denar, gospodarstvo, vojska, nedotakljivost notranjega pravnega reda, zunanja politika ipd.) izčrpalo. A slovenske politične elite državo pojmujejo po klasičnih vladarskih načelih, kot svoj plen, s katerim lahko počnejo, kar hočejo, ne pa kot servis, ki naj bi izboljšal življenje ljudi ...

Slovenija je po dvajsetih letih samostojne države, kot večkrat v sodobni zgodovini, obtičala. Ni več iluzij o svetilnikih, koncu zgodovine, ki naj bi ga dosegli z osamosvojitvijo in prehodom iz naroda v nacijo in kar je še podobnih mitov. Država je orodje, kako učinkovito ga je mogoče izrabiti, je najbolj odvisno od njenih političnih in gospodarskih elit in od tega, kako so nadzorovane. V 19. stoletju so cinični pisci Slovence uvrstili med »nezgodovinske« narode, take, ki nimajo dovolj notranje moči, da bi ustvarili svojo državo. V ugodnih zgodovinskih okoliščinah jim je to sicer uspelo. Pa s(m)o jo zmožni tudi upravljati?

Kosovelova dvorana

SODELOVANJE Z VZPOREDNIMI EVOLUCIJAMI

Delavnica Marka Pogačnika 2014

V tridesetem letu delovanja v Štihovi dvorani Cankarjevega doma (1983–2013) se Delavnica Marka Pogačnika posveča vzporednima evolucijama, ki sta usodno zaznamovali človekovo usodo. Gre za evolucijo vilinskih in živalskih bitij. Živali so razvile materializirano obliko telesa, ki je človeku omogočila, da se je lahko utelesil na tem čudovitem planetu, imenovanem Zemlja. Vilinska bitja, ohranjena v Keltskem izročilu kot Sidhe, v izročilu Dolomitov kot Fanes in pri nas kot Ajdi, so človeku podarila sposobnost postati ustvarjalno bitje v pogojih Zemlje. Postavlja se vprašanje, v kakšnem razmerju sta obe vzporedni evoluciji do človeškega bitja dandanes ter kakšna je pri tem vloga rastlinskega in mineralnega sveta. Naslednje vprašanje je, kako se spreminjata deleža obeh vzporednih evolucij v človekovem telesu, ki je še vedno zaznamovano z omenjenimi darovi obeh sestrskih evolucij.

Delavnica Marka Pogačnika v Cankarjevem domu je bila ustanovljena na pobudo Mance Košir leta 1983 z namenom, da se vedno znova sprašuje o smislu človekovega bivanja na Zemlji, o sodobni preobrazbi prostora in časa in o človekovem odnosu do drugih bitij narave in vesolja. Temelji na avtorjevih izkušnjah pri njegovem delu na področju celostne ekologije, imenovane geomantija, in je hkrati ena od izraznih oblik njegovega umetniškega dela. Delavnica raziskuje možnosti dejavnega ali energijskega sodelovanja med avtorjem in občinstvom.

Štihova dvorana

SMISEL SOCIALNEGA IN ČLOVEKOVE PRAVICE: HENDIKEP, ETNIČNOST, SPOL IN SPOLNA USMERJENOST V SLOVENSKI DRUŽBI

Cikel prof. dr. Darje Zaviršek

Cikel predavanj se bo ukvarjal z aktualnimi temami socialnega in človekovih pravic s posebnim poudarkom na področjih, ki so pogosto zanemarjena, ljudje pa objekti diskriminiranja. V ta področja spadajo skupine ljudi z ovirami, etnične manjšine, ženske s psihiatričnimi diagnozami in ljudje, ki živijo v istospolnih skupnostih. V ciklu predavanj bodo sodelovale ugledne predavateljice, ki bodo predstavile najnovejše slovenske raziskovalne izsledke in jih primerjale z mednarodnimi. Predavateljice bodo odprle kritične teme za širšo diskusijo in javno debato. Cikel je primeren za vse, ki se ukvarjajo s področjem družboslovja, medicine, dela z ljudmi, za nevladne organizacije, študentke družboslovnih in humanističnih smeri in za načrtovalce javnih politik. Vodja cikla in uvodničarka je prof. dr. Darja Zaviršek.

Seznam predavateljic in tem:

- Elena Pečarič: Hendikep in človekove pravice: ali se v Sloveniji uresničuje Konvencija o pravicah ljudi z ovirami
- Dr. Jelka Zorn in dr. Uršula Čebren: Pribežniki, izbrisani, nedokumentirani migranti ob potici in orehih: ko pride tujec
- Dr. Irena Rožman: Reprodukativne pravice marginaliziranih skupin
- Dr. Mojca Urek, dr. Petra Videmšek in prof. dr. Darja Zaviršek: Vpliv nasilja na duševno zdravje žensk
- Špela Urh, Natalija Đokič in Lili Zupančič: Rominje in človekove pravice
- Darja Zaviršek: Ko pripovedujejo otroci: izkušnje otrok iz mavričnih družin v družini in šoli
- Ana M. Sobočan: Ko pripovedujejo starši: izkušnje staršev v mavričnih družinah

M3,4

TRPLJENJE

Cikel predavanj Društva za primerjalno religiologijo

Cikel je posvečen tematiziranju trpljenja v okviru religijske in filozofske misli. Predavatelji se bodo dotaknili nekaterih filozofskih in antropoloških vidikov trpljenja in bližine smrti, teoloških in religijskih vidikov trpljenja in umiranja, med temami predavanj pa bodo tudi vidiki trpljenja in umiranja skozi pogled zdravstvene oziroma paliativne nege ter končno vprašanja trpljenja ali umiranja naravnega ali okolnega sveta. Predavanja se bodo dotaknila tudi nekaterih političnih vidikov povezave etike, politike in trpljenja posameznikov v sodobnem globaliziranem svetu.

Med predavatelji ciklusa so ugledni slovenski univerzitetni profesorji in predavatelji:

- dr. Igor Škamperle: Bližina smrti
- Tomaž Grušovnik: Umiranje narave
- dr. Edvard Kovač: Možnost in nezmožnost smrti
- dr. Anton Mlinar: »Patične« kategorije: od trpljenja do trpečega človeka
- dr. Lenart Škof: Etika, trpljenje, smrt: refleksije ob Antigoni
- mag. Klelija Štrancar: Eksistencialna vprašanja med trpljenjem in paliativno nego: pristop iz Heideggrove filozofije

O SENCAH

Predavanje prof. dr. Marka Uršiča

Iz cikla predavanj, ki ga je prof. dr. Uršič izvedel v letu 2013, v katerem je razmišljal o fenomenu sence in premišljeval o sencah iz različnih zornih kotov (z mitološkega, religijskega, filozofskega, psihološkega, umetniškega in znanstvenega vidika), bomo v letu 2014 izvedli še zadnje predavanje z naslovom *O sencah svetov*.

Za zadnje predavanje si je kot izhodišče izbral kritični premislek o »presvetljenih« elektronskih sencah v sodobni virtualni realnosti, o »simulakrih« sociologa in filozofa Jeana Baudrillarda ter o »senčnih svetovih« v sodobnih znanstvenih teorijah »multiverzuma«, zlasti v kvantni fiziki Davida Deutscha.

20. januarja 2014, *Kosovelova dvorana*

ŽARENJE NOVIH ENERGIJ

S ciklom pogovornih večerov bi si želeli ozavestiti in senzibilizirati ciljno javnost z najnovejšimi odkritji in izkušnjami na poljih umetnosti, znanosti in ustvarjalnih potencialov. Pravzaprav gre za znanje, navzoče v naši kulturi že stoletja, v sedanji hitro spreminjajoči se družbi pa se obujeno izkazuje kot še kako dragoceno. Z izvirnimi dosežki ljudi, ki bodo s svojim ustvarjalnim erosom prinesli spoznanja prihodnosti, bomo nagovarjali tako mladino kot občinstvo, odprto za vseživljenjsko učenje.

Izbrani gosti:

- Urška Lah in dr. Yuri Yatsko
- Tatjana Oblak Milčinski
- Tinkara Kovač, Aleksander Arsov in Toni Anžlovar
- Danila Žorž in Natalija Nanevska Đuričić
- Anita Kejžar Škulj

Cikel je zasnovala Tadeja Zupan Arsov; v sodelovanju s produkcijsko hišo Ph RED.

Klub CD

CIKEL PREDAVANJ OB RAZSTAVI EMONA 2014

V sodelovanju z razstavnim programom pripravljamo štiri predavanja ob osrednjem galerijskem dogodku v letu 2014; dogovarjamo se z uglednimi tujimi arheologi.

MUZEOFORUM

V letu 2014 bomo v sodelovanju s Slovenskim muzejskim društvom organizirali dve strokovni omiziji.

M1

DRUGA PREDAVANJA IN OKROGLE MIZE

Načrtujemo, da se bomo tako kot v minulih letih z okroglimi mizami in javnimi tribunami odzivali na kulturno in družbeno dogajanje. Nekaj terminov je prostih za predavanja nekaterih stanovskih društev, s katerimi redno sodelujemo (npr. Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo, Zveza arhitektov Slovenije, Slovensko muzikološko društvo ...). Ker nas vsako leto preseneti takšen ali drugačen zanimiv predlog za predavanja različnih vsebin, zagotovimo v letnem programu tudi nekaj t. i. odprtih terminov. Poleg tega sodelujemo pri pripravi manjših »spremljav« drugih programov v CD (tako na primer pripravljamo predavanja režiserjev, ki gostujejo v okviru Gledališkega programa, ali pogovore z njimi, če ti napovejo svoj prihod; sem sodijo tudi predavanja ob glasbenih dogodkih, filmskih festivalih idr.).

Linhartova, Štihova, Kosovelova dvorana, M in E

6. 4 LITERARNI PROGRAMI

LATINSKA AMERIKA DVEH PISAV

Dva pisatelja dveh generacij v Sloveniji nam s svojima življenjskima zgodbama, še bolj pa z literarnimi fikcijami dokazujeta, da je Latinska Amerika precej več kot le magični realizem. V tem delu sveta ljudje izgubljajo politične položaje in domovine, hkrati pa jim literatura omogoča, da potujejo v zanje popolnoma neznane kraje ...

Sergio Ramírez (1942) je eno največjih literarnih imen sodobne Latinske Amerike. S svojim bogatim opusom sodi tudi med najvplivnejše razumnike te celine. V letu 2013 je praznoval 70-letnico rojstva in 50-letnico literarnega delovanja, jubileja pa so praznovali tako v njegovi rodni Nikaragvi kot tudi drugje po svetu. Ramírez je bil nekoč nasprotnik diktature Somoze in nato dejaven udeleženec sandinistične revolucije, saj je bil po njeni zmagi celo podpredsednik države. Kot pravi intelektualec je nato do nekdanjih sandinistov, ki jih zanima samo še oblast, zavzel potrebno distanco in danes sodi med glavne kritike aktualnega režima v državi. Ravno zaradi tega ima njegova beseda veliko moč, pa če gre za javne nastope ali le literaturo, h kateri se je vrnil po delovanju v politiki. Njegov najnovejši roman *Ubežnica* se dogaja v sosednji Kostariki in je že postal velika uspešnica. V slovenščino imamo doslej preveden samo njegov roman *Si se ustrašil krvi?*. Sergio Ramírez je gotovo eno osrednjih imen latinskoameriške literature. Pomembna je tudi njegova vloga profesorja na zasebni novinarski šoli Gabriela Garcíe Márqueza v kolumbijski Cartageni.

Daína Chaviano (1957) se je rodila v Havani in bila že na Kubi ena najpomembnejših pisateljic znanstvene fantastike. Njeno prvo knjigo *Svetovi, ki jih imam rada* so leta 1980 v manj kot dveh mesecih prodali v več kot dvesto tisoč izvodih. Leta 1990 se je odločila za prostovoljno izgnanstvo in se naselila v Miami, na Kubi pa jo je režim izbrisal iz zgodovinskega spomina, saj njenega imena v literarni zgodovini ne omenjajo več. Daína Chaviano je ena glavnih predstavnikov latinskoameriške in še posebej kubanske literature, njena literarna vrednost pa je predvsem v tem, da v njeni literaturi ni mogoče zaznati neposrednega obračunavanja z režimom, čeprav je tovrstno kritičnost ves čas mogoče čutiti. V svetu je zaslovela z romanom *Moški, ženska, lakota* (*El hombre, la hembra y el hambre*) za katerega je leta 1998 v Španiji dobila prestižno nagrado azorin, kmalu za tem pa so ga izdali še v Nemčiji.

Klub CD

FESTIVAL ZGODBE – FABULA 2014

Mednarodni literarni festival

Začetek pomladi v Ljubljani vsako leto znova zaznamuje pester niz literarnih dogodkov, med katerimi so v ospredju gostovanja vrhunskih pisateljev z vsega sveta, poleg tega pa se ljubitelji literature v tem času lahko udeležujejo še številnih drugih literarnih dogodkov s priznanimi literarnimi ustvarjalci in strokovnjaki iz Slovenije in tujine.

Festival je doslej v Ljubljani gostil nekatera največja pisateljska imena na svetu, med drugimi tudi nobelovo nagrajenko za literaturo Herto Müller, ameriško pisateljsko zvezdo Jonathana Franzena, enega najpomembnejših sodobnih britanskih pisateljev Hanifa Kureishija, ter razvpitega škotskega pisatelja Irvina Welsha, ki je med bralci najbolj poznan po kulturnem romanu *Trainspotting*.

Tudi v letu 2014 bo festival Fabula v Cankarjevem domu gostil svoje najuglednejše goste.

V koprodukciji s Študentsko založbo.

Klub CD, M3, 4

LITERARNI DIALOGI: SLOVENIJA-ŠPANJA

Po uspešni seriji javnih pogovorov med pisatelji obeh držav, ki so zasnovani na skupnih zanimanjih in aktualnih vprašanjih v literaturi in umetnosti ter kulturi nasploh, smo se odločili, da priredimo še dva v letu 2014. Namen večerov je obogatiti vzajemno znanje o literaturi, miselnosti in kulturi obeh držav, razpravljati o žgočih, za javnost pomembnih temah in jim zagotavljati odmevnost.

V uvodu bosta – tako kot je zdaj že v navadi – sodelujoča avtorja, slovenski in španski, prebrala kratka odlomka iz svojih knjig, sledil pa bo vodeni pogovor med avtorjema in občinstvom. Pri prvem dialogu v letu 2014 bosta sodelovala Barbara Simoniti in Ángeles Caso.

Klub CD

KRITIKOVO OKO

Povprečni ocenjevalec umetnosti je danes študent drugega letnika, ki si s kritiko služi žepnino in upa, da bo napredoval v novinarja kakšne bolj resne redakcije ... Kriteriji so tako poljubni, zdi se, kot da vsaka nova kritiška generacija izumlja toplo vodo, pa s tem ne mislimo nekaj uveljavljenih, klanovsko nepripadajočih mlajših (pretežno) kolegic z okusom in pogumom ... Ravno zato je morda toliko bolj pomembno odpiranje novih pristopov in prostorov za premislek o zadevah literature. Referenčna predstavitev literature v referenčnih ustanovah na način, ki na prvi pogled morda res vrača literaturo v institucije, vendar s tem tja, kjer je prostor izprazen.

Zato smo že v letu 2013 odprli prostor »rezidenčnemu kritiku« Mateju Bogataju, ki s predstavitvami in kritičnim vrednotenjem desetih izbranih novih literarnih del (izvirnih ali prevedenih) vsako leto obogati literarni program Cankarjevega doma.

Prvo preddverje

VILENICA V LJUBLJANI

Septembra 2014 bo potekal 29. mednarodni literarni festival Vilenica. Festival ima svoj sedež in večino dogajanja na Krasu, a širi svoje delovanje po vsej Sloveniji in v Severno Italijo. Zadnjih nekaj let uspešno sodeluje z našo ustanovo, kjer pripravi nekaj osrednjih festivalskih dogodkov.

Klub CD

LITERARNI VEČERI

Literarne večere snujemo v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev (tradicionalno ob kulturnem prazniku) ter Društvom slovenskih književnih prevajalcev (decembrsko branje novih prevodnih del).

Klub Lili Novy, Štihova dvorana

PRED IZIDOM IN OB NJEM

Tudi v letu 2014 bomo predstavljali novosti nekaterih založb, ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije; prireditve potekajo kot srečanja z novinarji in zainteresirano javnostjo.

Klub Lili Novy, dvorane M in E

PRILOŽNOSTNE PRIREDITVE OB SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU

Kulturnovzgojni in humanistični program vsako leto v dogovoru z organizacijskim odborom slovenskega knjižnega sejma pripravi niz mladinskih in literarnih prireditev, ki pomenijo »dodano vrednost« sejemskemu in obsejemskemu dogajanju.

7 RAZSTAVNI PROGRAM

Leto 2014 bo zaznamovala arheološka razstava *Aquae Iasae*, s katero se Cankarjev dom priključuje pomembnemu mestnemu projektu *Emona 2000* ob praznovanju jubileja rimske Ljubljane. Ob številnih razstavah z domačim antičnim gradivom, ki bodo potekale v skoraj vseh ljubljanskih muzejih (in številnih razstaviščih) bomo v Galeriji CD predstavili najnovejša odkritja izkopavanj v rimskih Varaždinskih toplicah. Projekt koprodukcijsko pripravljamo z zagrebškim Arheološkim muzejem, premierno bo postavljen v Ljubljani, zatem, pozno jeseni, pa še v matičnem muzeju.

Ker smo zaradi neprestanega zmanjševanja sredstev v zadnjih letih morali prekiniti »tradicijo« zahtevnih mednarodnih projektov, upamo, da bomo s to kulturnozgodovinsko izjemno zanimivo razstavo nekoliko popravili ta nenadni izpad.

Sicer nadaljujemo koprodukcije slovenskih likovnih razstav, kajti le tako nam uspe kolikor toliko dostojno uresničevati posamezne projekte. Zaradi materialne negotovosti je tudi tokrat ohlapnejše načrtovana druga polovica leta, saj bomo morda morali nekatere razstave terminsko podaljševati in posledično zmanjšati njihovo število. Zlasti na fotografskem področju se vse rezervacije lahko polnijo z imeni s čakalnega seznama za obdobje 2015/16.

Med programskimi stalnicami v letu 2014 pripravljamo bienalno tematsko razstavo članov Društva oblikovalcev Slovenije, vseslovenski natečaj za fotografijo leta revije EMZIN in enajsto izdajo Slovenskega bienala ilustracije. Zlasti pomembno je dejstvo, da razstavni program CD izvedbo projektov omogoča tudi številnim skupnostim z različnih področij vizualne umetnosti: Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov, Društvu oblikovalcev Slovenije, Društvu arhitektov Ljubljana in Slovenskemu društvu likovnih kritikov ter s tem pripomore k razvoju njihove dejavnosti, družbenemu uveljavljanju ali vidnosti v javnosti. Ne nazadnje se razstavni program kooperativno in smiselno povezuje tudi znotraj hiše z drugimi umetniškimi področji Cankarjevega doma, žal pa smo se zaradi zmanjšanih sredstev morali odpovedati celostnemu programskemu projektu, posvečenemu oddaljenim kulturam.

Razstavni program CD razvija plodno sodelovanje s številnimi domačimi in tujimi strokovnjaki različnih generacij (Brane Kovič, Damir Globočnik, Iva Prosoli, Dora Kušan Špalj, dr. Andrej Smrekar, Andrej Medved, dr. Petja Grafenauer, Boris Gorupič, Jasna Rackov, Matej Leskovšek in številni drugi) ter javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami (Arheološki muzej Zagreb, Muzej za umetnost in obrt Zagreb, Galerija Božidar Jakac

Kostanjevica na Krki, Obalne galerije Piran, Zavod za kreativno produkcijo EMZIN, Zavod Photon, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani itd.).

Za razstave v Galeriji CD pripravljamo redno in izredno vodenje. Ker v CD nimamo posebnega pedagoškega oddelka, navezovanje stika s ciljnim skupinami na razstavnem področju razvija oddelke za stike z javnostjo z zunanjimi sodelavci, v dogovoru in ob strokovni podpori razstavnega programa. Na razstave zunaj Galerije CD – teh je seveda največ – je vstop prost oziroma brezplačen, zato je dostopnost tovrstnih programov v naši hiši na najvišji mogoči ravni. V programsko leto 2014 smo uvrstili 18 razstav, 20 manjših postavitev in 3 spremljevalne programe; skupaj 41 projektov iz vizualne umetnosti in več spremljevalnih programov strokovno-izobraževalnega značaja.

Razstavni program Cankarjevega doma si v svojem snovanju že leta prizadeva za uveljavljanje različnih likovnih zvrsti, umetniško kakovost in aktualnost izbranih avtorjev ali skupinskih razstav, zastopanost slovenskih umetnikov in veliko dostopnost razstavnih projektov. Hkrati pa v skladu s poslanstvom kulturnega centra vsako leto razvija izrazito povezovalno in združevalno dinamiko sodelovanja med najrazličnejšimi, manjšimi in večjimi, slovenskimi in tujimi kulturnimi subjekti, s katerimi uresničuje vrsto kulturno in strokovno izzivnih koprodukcij.

7. 1 LIKOVNA UMETNOST

Od 19. februarja do 20. aprila 2014 Galerija CD

Sodobno slovensko slikarstvo po letu nič

Osem slikark

Če je kazalo, da je sodobno slovensko slikarstvo po vrhuncih v osemdesetih in devetdesetih letih zašlo v krizo, se je ob prelomu tisočletja zgodilo ponovno in prelomno vračanje k sliki, tudi v mednarodnem okolju. Po slikarskem čudežu, čistem »tkanju« na podobah Joni Zakonjšek, je vzniknil val slikark, ki vračajo zaupanje v slikarsko sporočilo in umetniško spoznanje. Dobesedno odkritje novega slikarstva s prenovljeno umetniško močjo v delih Maruše Šuštar, Nike Zupančič, Ksenije Čerče, Katje Sudec, Ane Sluga, Suzane Brborović in Ire Marušič. Prihajajo še številne druge, ki šele oblikujejo svoj slog odkrivanja in iznajdbe nove slike. Kustos razstave je Andrej Medved.

V koprodukciji z Obalnimi galerijami Piran, kjer bo razstava postavljena pred poletjem.

17. 11.–1. 2. 2015 Galerija CD

11. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE

Slovenski bienale ilustracije je vsekakor razstava, ki kljub najrazličnejšim dilemam ohranja ustvarjalno stalnost in potrjuje odličnost slovenske ilustracije. Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov in razstavni program Cankarjevega doma Bienale od njegove ustanovitve leta 1993 naprej razvijata kot najpomembnejšo prireditev, posvečeno ilustraciji, pri nas. Ilustratorska sekcija ZDSLU dejavno sodeluje pri pripravi in objavi razpisa ter zbiranju prijavljenih del: poleg javnega razpisa in okrožnic v društvih likovnih umetnikov in oblikovalcev neposredno pošilja poziv avtorjem ilustratorjem članom ZDSLU in nečlanom Društva ter več kot dvestotim slovenskim založbam, ki izdajajo ilustrirano literaturo.

Lani smo ob deseti obletnici bienala v sodelovanju z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje uspešno prenovili vizualno podobo bienala, ki jo bomo nadaljevali tudi v njegovi enajsti izdaji in jo spet zaupali mladi oblikovalki Katarini Medić.

Pregled dvoletne ilustratorske bere na Slovenskem bomo kot doslej nadgradili s predstavitvijo ilustracij izbranega nagrajenca za življenjsko delo (žirija bo o prihodnjem nagrajencu odločala pred poletjem 2014). Po jubilejnem letu se vračamo tudi k tradiciji predstavitev tistih starejših slovenskih umetnikov, ki so utirali poti slovenske ilustracije. Po Hinku Smrekarju, Gvidonu Birolli, Ivanu Vavpotiču, Maksimu Gaspariju in Tonetu Kralju, ki smo jih pripravljali v sodelovanju z Narodno galerijo, smo v sodelovanju z Moderno galerijo pripravili predstavitev ilustracij Marija Preglja in ilustratorskega opusa slikarja Vladimirja Lakoviča. Naslednji »hommage« (umetnik v tem trenutku še ni določen) bo pripravila umetnostna zgodovinarica Breda Ilich Klančnik.

Petčlanska žirija 11. SBI (ki jo določamo spomladi v letu bienala) se bo kot vedno sestala trikrat: pred poletjem izbere nagrajenca za življenjsko delo (tako da nam njegov opus uspe uvrstiti v razstavni katalog) ter razpravlja o morebitnih spremembah razpisa bienala, konec septembra opravi izbor za razstavo in končno nekaj dni pred odprtjem odloča o nagradi, dveh plaketah in dveh priznanjih Hinka Smrekarja.

Koordinatorica projekta pri ZDSLU je kot doslej Irena Majcen v tesnem sodelovanju s predsednikom ZDSLU Alešem Sedmakom.

17. 11.–20. 12. *Mala galerija*

Spremljevalna razstava 11. slovenskega bienala ilustracije

Podobno kot v zadnjih letih bomo v prvem mesecu bienala ilustracije postavili spremljevalno razstavo, ki bo bodisi razširjena predstavitev nagrajenca za življenjsko delo (kot pri desetem) ali pa tematska razstava iz tujine.

Likovni kritiki izbirajo

Ciklus vizualnih postavitvev

Prvo preddverje

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov nadaljujemo predstavitve pod skupnim imenom Likovni kritiki izbirajo, ki so v zadnjih sezonah na vidnem prizorišču Prvega preddverja naletele na dober odziv javnosti. Prireditev nadaljuje nekdanji odmevni projekt Likovno delo meseca, predstavitve so usmerjene k mlajšim ali manj znanim imenom likovne umetnosti in njihovemu uveljavljanju v širši javnosti. Projekt koordinira umetnostna zgodovinarica Alenka Trebušak, tajnica društva, vodi pa ga predsednik društva Boris Gorupič. Novi stalni prostor za postavitve LKI v Prvem preddverju je odlično sprejet, tako med umetniki – razstavljalci kot med obiskovalci.

Ob postavitvah Društvo odslej pripravlja tudi podelitev svojih (pravkar ustanovljenih) stanovskih nagrad, poimenovanih kritiško pero.

7. 2 KULTURNA ZGODOVINA – ARHEOLOGIJA

Od 21. maja do 26. oktobra 2014 *Galerija CD*

AQUAE IASAE

Arheološka razstava v okviru projekta EMONA 2000

Razstavni program Cankarjevega doma se v projekt EMONA 2000 vključuje z arheološko razstavo z naslovom AQUAE IASAE, ki jo pripravlja v koprodukciji z Arheološkim muzejem

iz Zagreba. Na razstavi bodo premierno predstavljena najnovejša, izjemna odkritja ob zadnjih izkopavanjih na območju Varaždinskih toplic, ki jih je vodila višja kustosinja Arheološkega muzeja Dora Kušan Špalj. Projekt bo jeseni, po Ljubljani, predstavljen tudi v matičnem zagrebškem muzeju.

Od 1. do 4. stoletja je bilo na območju kraja Varaždinske Toplice (na severozahodu Hrvaške) poleg termalnega izvira zdravilne vode umeščeno rimsko naselje Aquae Iasae.

Naravni izvir termalne zdravilne vode se nahaja v današnjem mestnem parku, prav okoli tega izvira pa so Rimljani zgradili javni del naselja, ki ima izrazit kultnozdraviliški značaj.

Med sistematičnimi arheološkimi raziskovanji, ki jih na tem območju od leta 1953 izvaja Antični oddelek Arheološkega muzeja v Zagrebu, so odkrili kompleks rimske javne arhitekture, v različnih stopnjah gradnje od 1. do 4. stoletja n. št. Kompleks ima kopališki del, sestavljen iz zgradb, v katerih so kopališča z bazeni in baziliko, ter prostora okoli izvira s svetišči. Urbanistični razvoj tega rimskega naselja je bil popolnoma odvisen od naravnih razmer, saj je njegovo podobo poleg položaja izvira določal tudi relief naravnih teras na pobočju Topličke gore. Tako je bil središčni del naselja s hrami in kopališkim delom zgrajen na najvišji terasi, na nižjih terasah stanovanjski del naselja, v podnožju pa objekti, povezani s prometom, trgovino in sejmiščem.

Najnovejše arheološke raziskave v letih 2011–12 so pokazale zelo zanimive gradbene rešitve okrog naravnega izvira termalne vode, številne najdbe kamnitih spomenikov, reliefov, napisov in skulptur pa potrjujejo izjemen pomen, ki ga je to rimsko naselje imelo kot zdraviliško središče v obdobju od 1. do 4. stoletja n. št. Poleg že prej znanih posvetil nimfam, Diani, Fortuni, Minervi in drugim, so v novjšem času našli tudi napise, posvečene Asklepiju in Higiji, Apolonu ter Izidi in Serapisu.

Intenzivno koriščenje termalnega izvira štiri stoletja je bilo odločilno za razvoj rimskega naselja Aquae Iasae kot zdraviliškega središča v tem delu Rimskega imperija, prav tako pa še danes kraj Varaždinske Toplice kot turistično-zdraviliški center za svoj razvoj dolguje zahvalo ravno zdravilni termalni vodi, ki se naprej zajema iz istega izvira.

Razstava bo poleg izvirnih skulptur, posvetilnih kamnov, arhitekturnih členov ter drugih, manjših arheoloških artefaktov obsegala tudi kopije, 3D-rekonstrukcije, fotografsko in filmsko gradivo. Postavitve bo zasnovala arhitektka Katarina Štok Predan. V koprodukciji z Arheološkim muzejem v Zagrebu.

Od 23. oktobra do 20. novembra *Prvo preddverje*

Termin je zagotovljen za morebitno razstavo iz sprotne ponudbe s čim nižjimi neposrednimi stroški.

7.3 ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE

Od 7. januarja do 3. februarja 2013 *Prvo preddverje*

REFORMA

Selekcionirana razstava članov društva oblikovalcev Slovenije in drugih nepovezanih oblikovalcev, ki se bodo odzvali povabilu DOS.

Razstava želi predstaviti poglede ustvarjalcev na oblikovanje v vsakodnevem življenju in njihove nagovore za prihodnost. Predmet razpisa so slovenski izdelek, intervencija v prostoru, sistemska rešitev ali sporočilo, ki po mnenju naših oblikovalcev ne ustreza duhu časa in ne predstavlja tiste ravni dodane vrednosti, ki bi jo upravičeno od njega pričakovali. Izbranim delom bodo avtorji lahko spremenili obliko, mu lahko dodali nov element, ki mu bo izboljšal

uporabnost ali le povečal tržno vrednost, mu posodobili embalažo, naredili bolj privlačnega, spremenili oglas zanj ali namesto nekega resničnega izdelka, ki kazi neki javni prostor, predlagali kaj popolnoma drugega. Projekt je torej zamišljen kot svojevrsten izziv oblikovalcem vseh generacij, pa tudi vsem drugim; gospodarstvu, upravi in tudi državi. V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije

Od 30. junija do 24. avgusta *Velika sprejemna dvorana*

Živa Deu

Arhitektura domov znanih Slovencev

Živa Deu, arhitektka, izredna profesorica na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani ter predstojnica Inštituta za arhitekturo in prostor, je za svoje temeljno področje izbrala celovito varovanje nepremične kulturne dediščin s ciljem ohranjanja prostorske, naselbinske in stavbne identitete kot osnovnega pogoja za kakovost bivanja. Med številnimi njenimi dosedanjimi knjižnimi izdajami sta monografiji *Arhitektura domov znanih Slovencev – umetnice, umetniki* (2008) in *– znanstvenice, znanstveniki* (2011), ki sta dosežek obsežnega raziskovalnega dela. Del zbranega gradiva avtorica sedaj predstavlja tudi v obliki razstave. Tako o veliki duševni moči žena in mož, ki so soustvarjali slovensko kulturo, od Janeza Vajkarda Valvazorja, Primoža Trubarja, Antona Codellia do Ivane Kobilce, Lili Novy in Srečka Kosovela, govori tudi arhitektura – najožji življenjski prostori njihovih rojstnih hiš in domov, v katerih so živeli ali so si jih celo sami oblikovali. Skozi njih so stvaritve stanovanjske arhitekture postale pomemben del naše kulture.

V sodelovanju z galerijo Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki.

Oblikovalska identiteta *Prvo preddverje*

Ciklus predstavitev

Ciklus uspešno poteka že tretje leto na ustaljenem prizorišču v Prvem preddverju kot nekakšen kontrapunkt predstavitev iz cikla Likovni kritiki izbirajo.

Predstavljajo se izbrani oblikovalci, ki delujejo v sekcijah za vizualno komuniciranje, industrijsko oblikovanje, unikatno oblikovanje ter scenografijo in kostumografijo: strnjen pregled najboljših stvaritev ali trenutno ustvarjanje bodo v prvi polovici leta na ogled postavili Jani Bavčer (vizualno komuniciranje), Petra Veber (scenografija) in Evita Lukež (vizualno komuniciranje).

Koordinatorica projekta je Andreja Čeligoj, postavitve skupaj z avtorji izvaja Maja Gspan.

V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije.

7. 4 FOTOGRAFIJA

Pri fotografskih projektih sledimo najrazličnejšim avtorskim poetikam in tehnični raznovrstnosti. V letu 2014 bomo gostili osem samostojnih (od tega tri tuje) in tri skupinske (od tega eno tujo) fotografske razstave.

Od 21. januarja do 2. marca *Mala galerija*

Nataša Pičman

Nora de Saint Picman – Asociirani fragmenti realnosti

Slikarka, grafičarka, kiparka in video-intermedijska umetnica Nora de Saint Picman je leta 1986 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani (slikarstvo pri prof. J. Berniku). Več let je bivala v Parizu. Od 1988 do 1990 se je izpopolnjevala na pariški Akademiji lepih umetnosti (risba pri prof. V. Veličkoviću).

Za likovni izraz Nore de Saint Picman je značilno postmodernistično povezovanje različnih likovnih medijev, postopkov in materialov. Prehajanje med slikarstvom, risbo, grafiko, kiparstvom, posegi v prostor in videom, kar umetnica na odprtjih razstav dopolnjuje tudi s performansom, glasbeno improvizacijo in branjem lastnih poetičnih besedil, ima vselej koherenten značaj. Različne motivne in formalne ravni likovnega nagovora praviloma vsebujejo osrednjo vsebinskoizpovedno noto, v njenih delih so opazne ekspresivne, nadrealistične in simbolistične prvine.

Razstava bo povezala video *Pomlad in jesensko listje* oziroma njegove izseke (video kolaže), keramične skulpture, kolaže na lesu in digitalni tisk na ogledalih. Video zajema odlomke iz družinskega življenja, otroke, izlet na beneški bienale, avtoričine skulpture v naravnem okolju in druge prizore, predstavljene v prepletu dvojnih ekspozicij, barvnih transformacij, glasbene spremljave in drugih posegov. Kolaži povezujejo fotografije kot zamrznjene delčke stvarnosti s spominskimi objekti, suhim cvetjem, konjsko žimo, izrezki iz revij idr. predmeti. Tiski na ogledalih (podobe spečih otrok, narave in interierjev) so natisnjeni na luknjičasto opno, ki poudari odmik od realnosti.

Od 20. februarja do 20. marca 2014 *Prvo preddverje*

Natečaj za fotografijo leta revije Emzin 2013

Tradicionalni vseslovenski fotografski projekt, ki uveljavlja fotografijo kot eno ključnih prvin sodobne vizualne komunikacije. Njegov namen je spodbujati razvoj kakovostne avtorske in reportažne fotografije, s prispevki, ki so konceptualno zaokroženi v vsaki posamezni zvrsti, predstavlja nove načine razmišljanja in v slovenski prostor prinaša sveža imena. Strokovna žirija podeljuje tri nagrade za avtorsko fotografijo in nagrado za reportažo. Poleg nagrajenih bodo na ogled tudi dela, ki so bila uvrščena v ožji izbor. Od leta 1993 do 2012 so prvo nagrado prejeli: Marko Radovan, Tomaž Gregorič, Borut Peterlin, Jure Brecljnik, Aleksandra Vajd, Tomo Brejc, Tomaž Lunder, Sebastijan Kurmanšek, Mojca Janželj Tomažič, Aleš Gregorič, Jan Rapoša, Tanja Verlak, Vanja Bučan, Samo Rovnan, Maja Alič, Mirta Kokalj in Simon Chang.

Vodje projekta: Jasna Rackov, Ana Perko in Nika Perne; postavitve: Metka Dariš.

Pred odprtjem natečajne razstave pripravljamo tudi predavanje predsednika žirije, ki po pravilu prihaja iz tujine.

V sodelovanju z Zavodom za kreativno produkcijo Emzin.

Od 21. februarja do 18. marca 2014 *Velika sprejemna dvorana*

SLOVENIA PRESS PHOTO

Festival novinarske in dokumentarne fotografije

Festival Slovenia Press Photo smo prvič uspešno gostili v letu 2010; zaradi programsko-terminalske sheme CD, ki že vrsto let bienalno predstavlja prireditev Arhitektura – inventura, pa smo se odločili, da tudi SPP v program uvrščamo le vsako drugo leto.

Slovenski fotografi in fotoreporterji dnevno spremljajo številne dogodke ter zaznavajo zanimive in pretresljive zgodbe. Natečaj Slovenia Press Photo je priložnost za pregled

najboljših fotoreporterskih dosežkov minulega leta ter je namenjen vsem profesionalnim in zahtevnim amaterskim fotografom s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Žirija mednarodno priznanih strokovnjakov iz fotožurnalizma in fotografije bo ob koncu natečaja podelila nagrade za najboljšo fotografijo leta, zgodbo leta, fotografijo kategorije in zgodbo kategorije (fotografi dela prijavljajo v petih kategorijah: novice, zabava, ljudje, narava in okolje ter šport). Festival SPP poleg slovenskega natečaja obsega še mednarodno razstavo, predavanja in delavnice. Celoto koordinirata Matej Leskovšek in Tina Deu. Projekt je koprodukcija CD in Zavoda SPP.

Od 5. marca do 13. aprila 2014 *Mala galerija*

Tadej Žnidarčič

Nisem reven ...

Tadej Žnidarčič (r. 1974) je po končanem študiju fizike v Ljubljani leta 2007 diplomiral še v Mednarodnem centru za fotografijo v New Yorku, smer dokumentarna fotografija in fotožurnalizem. Od tedaj se je začela njegova mednarodna fotografska pot, s številnimi priznanji, objavami v uglednih časopisih in revijah, razstavami v Evropi in ZDA ter vabili k sodelovanju pri projektih. Zadnja leta živi in dela v Kampali, Uganda. V izboru fotografij za razstavo, ki so nastajale v afriškem obdobju, se je s svojo občutljivostjo približal »prepovedanim« temam, z natančnim pogledom pa ujel prave trenutke. Tadej v svojih fotografijah govori o ponosnih ljudeh z neizmerno voljo do dela, šolanja, življenja ... *Nisem reven, ker imam ponos*. Izbor fotografij za razstavo pripravlja Sonja Lebedinec.

Od 16. aprila do 25. maja 2014 *Mala galerija*

Annibel Cunoldi Attems

Zeitraum

Čas in prostor kot podpornika idej, opazovalca zgodovinskih, socioloških, arhitekturnih in kulturnih preobrazb. Vse od leta 1990, odkar Annibel Cunoldi Attems prebiva in ustvarja v Berlinu, so v tem prostoru nastale korenite spremembe. Razstavljeni cikel fotografij prikazuje, kako se to preoblikovanje zrcali na umetnosti in arhitekturi kulturnih ustanov v zadnjih petindvajsetih letih. Umetnost in arhitektura sta komunikacijski poti, zaznamovani z odzivi opazovalca. Fotografije s samobitno zasnovo je avtorica razstavila v berlinski Novi narodni galeriji (Neue Nationalgalerie), razstavnem prostoru Martin-Gropius-Bau in številnih drugih mednarodnih ustanovah.

Annibel Cunoldi Attems je avtorica vrste odmevnih likovnih projektov: instalacije *Fundspiegel* v Dvorani Roberta Kocha v berlinski bolnišnici Charité leta 1999, instalacije *Auf-Bau-Zeit* v Goethejevem inštitutu v Berlinu leta 2001, *Križpot med preteklostjo in prihodnostjo* – grad Attemsov Svetokriških v goriški občinski stavbi leta 2004, projekta *Diversité* v pariški psihiatrični kliniki za ženske Les Loges de Viel, instalacije *Universum* v Palazzo Morpurgo v Vidmu leta 2008, instalacije *Save* v Kraljevski knjižnici v Københavnu leta 2009 idr. Od leta 2007 je bolj dejavna tudi v slovenskem likovnem prostoru (mdr. fotografska instalacija *Izmenjava pogledov z Venom / Échange de vue avec Veno*, Pilonova galerija v Ajdovščini, 2009. Spremno besedilo pripravlja Brane Kovič.

Od 28. maja do 30. junija 2014 *Mala galerija*

Nina Đurđević Prostor vmes in Objektivna

V okviru Meseca fotografije Fotonični trenutki pripravljamo razstavo mlade hrvaške fotografkinje Nine Đurđević (r. 1980 v Brežicah), ki je diplomirala iz filmskega in televizijskega snemanja na zagrebški Akademiji dramske umetnosti, sedaj pa končuje izobraževanje na podiplomskem programu za fotografijo na Akademiji umetnosti v Novem Sadu. Je članica ULUPUH, od leta 2000 razstavlja tako skupinsko kot samostojno in je bila za svoja dela že večkrat nagrajena v različnih fotografskih kategorijah. Predstavila se bo z dvema serijama fotografij: **Prostor vmes** je nastala v zadnjih nekaj letih na različnih krajih, kjer je Nina stanovala ali se je znašla na potovanjih. V trenutkih počitka, razmišljanja je snemala zidove. Zahvaljujoč intuitivni nagnjenosti h geometrizaciji videnega je ustvarila kompozicije čistih linij, naravni svetlobi pa je prepustila preobrazbo realnih površin. S časovnim odmikom je ozavestila, da tisto, kar snema, niso (le) zidovi, temveč, kakor sama pravi, »prostori vmes«. Sledeč sodobnemu dojemanju ženskega telesa in njegovemu vrednotenju, prav tako pa avtoričinim aktualnim intimističnim raziskovanjem se serija avtoportretov oziroma avtoaktov (z naslovom Objektivna) igra s pojmom ženske v kvazierotičnem, splošno sprejetem družbenem in intimno neznanem individualnem okolju. Skozi sistem vrednot preizprašuje lastno erotičnost, pri čemer se (avto)ironično ozira na estetičnosti, ki jih zadajajo vsiljene vizualne, s tem pa nekako tudi intelektualne predpostavke v družbi, ko gre za dojemanje žensk in ravnanje z njimi.

Razstavo pripravlja Iva Prosoli, kustosinja Muzeja mesta Zagreba.

Od 16. junija do 6. julija *Prvo preddverje*

Portret 2014

Fotoklub Ljubljana

Namen razstave Portret 2014, za katero pridobivamo pokroviteljstvo Mednarodne zveze za fotografsko umetnost (Fédération Internationale de l'Art Photographique – FIAP), je prikazati snovanje fotografov široko po svetu v portretni fotografiji, pri čemer smo ob tokratnem razpisu (v nasprotju s podobno razstavo v letu 2012) v definiciji portreta pustili tudi klasični (študijski) portret ter poleg tega še avtoportret, spontani (life) in akt portret. Vse skupaj je omejeno le na črno-belo fotografijo, ki na eni strani omogoča izredno velike izrazne možnosti, na drugi pa je v poplavi novejših tehnik ena bolj ekskluzivnih in umetniško močnejših področij fotografije. Predvsem zagotavlja višjo kakovost sodelujočih avtorjev, saj se s črno-belo fotografijo ukvarjajo predvsem resnejši in zrelejši fotografi.

Pri razstavi Portret 2014 je treba omeniti še to, da bo razstava posebej posvečena dvema velikima obletnicama v fotografiji. V letu 2014 praznujemo 200-letnico rojstva izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja, ki je bil zelo dejaven tudi v fotografiji portreta, zato tokrat tudi dopuščamo študijski portret. Druga pomembna obletnica pa je 125-letnica ustanovitve prvega fotografskega kluba/društva v Ljubljani in na ozemlju sedanje Slovenije. Fotoklub Ljubljana je nekako naslednik tega kluba, ki je bil četrti v Evropi.

Od 2. do 28. julija *Mala galerija*

Razstava v okviru 55. jazz festivala Ljubljana

Zasnova razstave bo oblikovana v pomladanskih mesecih.

Od 10. septembra do 12. oktobra *Mala galerija*

Željko Stevanič, Filmi v fotografiji

Stevanič se ukvarja s fotografijo od leta 1994, v tem času je sodeloval s številnimi mediji, med drugim je bil urednik fotografije pri reviji *Jana*, pozneje tudi pri tedniku *Žurnal* in mesečniku *Magazin*. Leta 2007 ustanovil lastno fotografsko agencijo IFP d.o.o. za reportažno, protokolarno, portretno in image fotografijo. Od leta 2009 uradni fotograf Univerze v Ljubljani.

Kot scenski fotograf je sodeloval tudi pri veliko slovenskih celovečernih filmih (*Ruševine* Janeza Burgerja, *Pod njenim oknom* Metoda Pevca, *Predmestje* Vinka Möderndorferja, *Delo osvobaja* Damjana Kozoleta, *Od groba do groba* Jana Cvitkoviča, *Slovenka* Damjana Kozoleta, *Pokrajina št. 2* Vinka Möderndorferja; kratki filmi: *Volilni molk* Borisa Petkoviča, *Očetova želja* Marka Šantića, *Lahko noč, gospodična* Metoda Pevca, *Smrtni ples device* Endreja Hulesa z legendarnim Vilmošem Zsigmondom, *Stanje šoka* Andreja Košaka, *Inferno* Vinka Möderndorferja, *Njen otrok* Mine Bergant Herič, *Avtošola* Janeza Burgerja ter približno petdeset gledaliških produkcijah AGRFT.

S tokratno razstavo, ki dokumentira nastajanje nekaterih slovenskih filmov, želi opozoriti na izginjanje poklica scenskega fotografa pri filmu, ki mu grozi popoln izbris iz zavesti filmskih ustvarjalcev, kaj šele iz zavesti širše javnosti.

Od 15. oktobra do 16. novembra *Mala galerija*

Zagotovitev termina za slovensko fotografsko razstavo

Od 19. decembra 2013 do 20. januarja 2014 *Mala galerija*

Zagotovitev termina za slovensko fotografsko razstavo

Zasnova še ni dorečena, kustosinja projekta pa bo dr. Petja Grafenauer.

7. 5 DRUGI PROJEKTI

Med te sodijo predvidene (npr. ob Festivalu dokumentarnega filma in Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu) ali ad hoc izvedene manjše, pogosto spremljevalne postavitev ali ambientalne intervencije.

V okviru mednarodnega sodelovanja razstavnega programa CD bo v letu 2014 predstavljena obsežnejša samostojna razstava slikarja Iva Prančiča v Muzeju za umetnost in obrt v Zagrebu (predvidoma jeseni).

7. 6 PRIPRAVA ZA NASLEDNJA LETA

Ves čas potekajo priprave za program, ki ga načrtujemo za prihajajoče obdobje dveh do treh let. Nekateri projekti so zahtevnejši, zato so tudi priprave dolgotrajnejše. Zlasti pri produkciji razstav je pripravljalno obdobje neprimerno težavnejše kot pri prevzemih zaključenih projektov.

Tako bodo v sodelovanju z Muzejem za arhitekturo in oblikovanje potekale intenzivne priprave za celostni projekt (dve razstavi in monografija) oblikovalca Matjaža Vipotnika, pa tudi dogovori za mednarodne in domače razstavne projekte v letih 2015, 2016 in 2017.

Kazalci s katerimi se bo spremljalo doseganje ciljev javne službe v letu 2014

število prireditev kulturno-umetniškega programa	1.064
število obiskovalcev javne službe	280.900
število prodanih vstopnic (z abonmaji SF, RTV, SNG) za prireditve javne službe	180.000
zasedenost dvoran oz. število obiskovalcev (glede na število sedežev v dvorani)	70%
zasedenost dvoran oz. prodane vstopnice glede na število sedežev v prodaji	58,5%
število koprodukcij / s ponovitvami	300
število mednarodnih gostovanj s ponovitvami	68

TABELA 1: Načrtovano število prireditev in obiskovalcev kulturno –umetniškega programa / javne službe CD v letu 2014

I.	KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM - javna služba	število prireditev	število obiskovalcev	število izvajalcev
1.	KLASIČNA GLASBA			
	SIMFONIČNA GLASBA	75	66.000	7.060
	GLASBENO SCENSKA DELA	10	8.000	2.417
	VOKALNA GLASBA	1	400	60
	KOMORNA GLASBA	19	5.100	90
	SODOBNA GLASBA	5	500	40
	Skupaj	110	80.000	9.667
2.	DRUGA GLASBA			
	GLASBE SVETA	7	3.400	48
	JAZZ, CANKARJEVI TORKI	40	5.200	246
	MEJNE GLASBENE ZVRSTI	11	9.800	212
	Skupaj	58	18.400	506
3.	GLEDALIŠČE			
	KOPRODUKCIJE	33	2.900	160
	GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	34	5.200	408
	GOSTOVANJA IZ TUJINE	11	6.400	180
	Skupaj	78	14.500	748
4.	PLESNA UMETNOST			
	SLOVENSKE PLESNE KOPRODUKCIJE	22	1.000	100
	FOLKLORA	1	500	85
	GOSTOVANJA IZ TUJINE	4	3.100	80
	GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	3	1.400	76
	Skupaj	30	6.000	341
5.	FILM			
	FILMSKI FESTIVALI	360	48.000	60
	FILMSKI CIKLI	14	900	
	IZREDNE PROJEKCIJE, DRUGO	45	2.100	10
	Skupaj	419	51.000	70
6.	KULTURNA VZGOJA			
	KULTURNA VZGOJA	204	31.200	1.025
	USTVARJALNOST MLADIH	21	7.200	320
	HUMANISTIČNI IN LITERARNI PROGRAMI	100	9.100	520
	Skupaj	325	47.500	1.865
7.	RAZSTAVNA DEJAVNOST	41	61.000	20
8.	DRUGI PROJEKTI JAVNE SLUŽBE	3	2.500	40
I.	SKUPAJ (1-8)	1.064	280.900	13.267

II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE IN DRUGE DEJAVNOSTI CD NA TRGU

Ključni cilji kongresno-komercialne dejavnosti CD v letu 2014

Načrtujemo, da bomo z dejavnostjo na trgu v letu 2014 zagotovili **prihodek** v višini **1,817.000 EUR**, od tega **1,467.300 EUR za sofinanciranje splošnih odhodkov CD**. Za sofinanciranje splošnih stroškov CD 378.519 EUR, stroškov dela 927.781 EUR ter za amortizacijo in investicijsko vzdrževanje 161.000 EUR. Dejavnost CD na trgu bo omogočila manjše splošne stroške in stroške dela javne službe zaradi boljšega izkoristka zmogljivosti ter zagotovila nujna sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje. Zaradi odbitnega deleža DDV bodo nekoliko nižji (poleg splošnih) tudi neposredni programski stroški ter stroški investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme javne službe.

Dopuščamo možnost, da se bodo resnični neposredni stroški in prihodki dejavnosti na trgu razlikovali od načrtovanih, saj je to odvisno od projektov in storitev, ki jih bomo kratkoročno vključili v program. Ključni cilj je, da dosežemo načrtovano razliko med prihodki tržne dejavnosti CD (1,817.000) in neposrednimi stroški te dejavnosti (349.700 EUR) v višini vsaj 1,467.000 EUR (načrtovan prispevek za sofinanciranje splošnih odhodkov CD), kar je ključni cilj poslovanja CD na trgu.

Poslovni rezultati kongresnih organizatorjev kažejo, da so razmere na trgu kongresne dejavnosti v Sloveniji in po svetu zelo resne. Na pridobljenih kongresih in strokovnih srečanjih je v zadnjih letih čutiti upadanje števila udeležencev, kar zmanjšuje vire financiranja, predvsem kotizacij in pokroviteljskih sredstev. Slovenija ni več zanimiva destinacija za prirejanje kongresov in znanstvenih srečanj. Za organizatorje kongresov so storitve v Sloveniji predrage, letalske povezave zelo slabe ali jih v glavna evropska mesta iz Ljubljane sploh ni in še bi lahko naštevali.

Zaradi omenjenih razmer trženje usmerjamo v raziskovanje tistih tržnih niš, ki se kažejo kot izzivi na področju kongresne in sorodnih dejavnosti. Bolj kot doslej se zavzemamo za pridobivanje kongresnih in poslovnih dogodkov, usmerjamo se neposredno v tujino in se povezujemo s tujimi kongresnimi organizatorji (PCO-ji) prek članstva v IAPCO³. Okrepili smo stike z organizatorji poslovnih srečanj v okviru EU, predvsem iz baze ICCA, katere člani smo. Strateško se usmerjamo v raziskovanje in pridobivanje partnerjev pri organizaciji kongresov in znanstvenih srečanj na področju znanosti (sodelovanje in kontakti na univerzah in fakultetah), strokovnih združenj in zbornic. Seveda pa rezultatov teh aktivnosti ni mogoče pričakovati v enem ali dveh letih, kajti raziskave trga in posledično uspehi zahtevajo daljše časovno obdobje. Ohranili bomo osebne obiske pri slovenskih ambasadorskih znanosti, ki lahko pripeljejo kongresne prireditve v Ljubljano.

Prepoznavnost dejavnosti CD bomo utrjevali z obiskom vsaj dveh velikih kongresnih borz (Frankfurt, Barcelona), na katerih bomo navezali stike z novimi partnerji v mednarodnem prostoru. Naša raziskava trga je usmerjena v evropski prostor, kjer želimo uresničiti zastavljeni cilj, da postanemo stalni organizator (PCO) vsaj enega izmed mednarodnih združenj. Udeležili se bomo enodnevnih strokovnih delavnic in seminarjev, ki nam bodo razširili znanje in omogočili vpogled v trenutne tržne smernice. Kot člani IAPCO, ICCA in

³ Mednarodna zveza profesionalnih kongresnih organizatorjev

KUS pa se bomo udeležili letnih skupščin. Za strokovno izpopolnjevanje načrtujemo obisk enega kongresnega centra v eni od sosednjih držav, da spoznamo njegovo delovanje.

Sedanja kadrovska zasedba v CD (kljub zmanjšanju števila zaposlenih) še omogoča, ob odlični tehnični izvedbi in drugih podpornih službah v CD, konkurenčnost in izvajanje načrtovanih prireditev na zelo visoki kakovostni ravni. Za organizacijo in izvedbo zahtevnejših kongresnih projektov se bomo kot doslej opirali tudi na občasne zunanje sodelavce (pomoč pri zbiranju kotizacij, abstraktov, registraciji udeležencev pri recepciji, sodelovanje zunanjih sodelavcev pri tehnični izvedbi veliki projektov). Ključna pozornost bo usmerjena v še boljše načrtovanje dela, izvajanje projektnega menedžmenta ter usklajevanje tehnično izvedbenih in terminskih možnosti s programom javne službe, ki omogoča večji izkoristek zmogljivosti CD oz. racionalnejše poslovanje.

Dejavnost CD na trgu bo tudi v letu 2014 temeljila na pridobivanju in organizaciji mednarodnih in domačih kongresov, simpozijev, seminarjev, konferenc, posvetov, okroglih miz, izobraževanj ter organizaciji teh dogodkov zunaj Cankarjevega doma (PCO); družabnih srečanj, valet in maturantskih plesov, novoletnih in drugih sprejemov ter zabav, državnih proslav, različnih protokolarnih dogodkov, sejmov in razstav, komercialnih kulturnih in zabavnih prireditev, festivalov, oddajanju dvoran in drugih prostorov ter tehnične opreme v najem; tehničnih, tiskarskih, oblikovalskih in PR-storitev ter pridobivanju pokroviteljev in darovalcev za pridobljene kongrese, simpozije in konference.

V kongresno-komercialni program CD vključimo tudi kulturne prireditve, ki jih v CD želijo izvajati drugi organizatorji na osnovi najema dvoran CD in če je med letom presežen načrtovan obseg programa javne službe. Vodstvo Cankarjevega doma si pridržuje pravico, da presoja, katere kulturne prireditve drugih organizatorjev uvrsti v program dejavnosti CD na trgu. Za takšno odločitev je več utemeljitev:

- prednost v programu dejavnosti CD na trgu imajo konference, kongresi, simpoziji, sejmi, družabne prireditve,
- če prireditve po presoji vodstva CD ne dosegajo pričakovane kakovosti in ravni izvedbe, niso uvrščene v program dejavnosti CD na trgu,
- nekatere prireditve niso izvedljive v določenem časovno omejenem terminu zaradi zahtevne tehnične priprave prireditve,
- na voljo je zelo malo terminov za najem, predvsem v Gallusovi dvorani, zato si pridržujemo pravico do izbire glede na zvrst (zaradi konkurence s kulturno-umetniškim programom CD v sklopu javne službe).

V letu 2014 načrtujemo organizacijo in izvedbo približno 175 kongresno-komercialnih projektov (z več kot sedemsto dogodki) in vsaj 120.000 udeležencev oz. obiskovalcev.

V finančnem načrtu CD je prihodek dejavnosti CD na trgu za leto 2014 načrtovan v višini 1.817.000 EUR. V primerjavi s prejšnjimi leti je nižji za več kot 300.000 EUR. To pa ne pomeni manjšega prispevka, ki ga s to dejavnostjo zagotavljamo za splošne odhodke CD, saj za enak znesek zmanjšujemo neposredne stroške te dejavnosti. Skupaj z nejavnimi prihodki javne službe je načrtovan 42,3-odstotni delež neproračunskih prihodkov v celotnem prihodku CD, delež prihodkov dejavnosti na trgu pa predstavlja 20,4 % virov financiranja CD. Z dejavnostjo na trgu zagotavljamo **24 % sredstev za sofinanciranje splošnih odhodkov CD.**

III. FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2014

Osnove za finančni načrt CD za leto 2014 so:

1. Načrtovani odhodki in prihodki za posamezne projekte, zvrsti, dejavnosti, program javne službe in dejavnosti na trgu ter Cankarjev dom kot celoto
2. Načrtovan in ovrednoten kulturno umetniški program oziroma program javne službe⁴
3. Načrtovan in ovrednoten program kongresne in druge dejavnosti na trgu⁵
4. Načrtovani stroški dela na osnovi kadrovskega načrta in predpisov o plačah
5. Načrtovani splošni stroški po organizacijskih enotah in vrstah
6. Načrtovani nakupi opreme in investicijsko vzdrževanje
7. Obrazci in navodila Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Odločba MK št.6110-229/2013/3

SEZNAM TABEL

TABELA 2: NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI CD

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI CD PO VIRIH FINANCIRANJA

TABELA 4: NAČRTOVANI VIRI FINANCIRANJA NEPOSREDNIH STROŠKOV CD

TABELA 5: KADROVSKI NAČRT CD

TABELA 6: NAČRT STROŠKOV DELA CD PO DEJAVNOSTIH IN VIRIH FINANCIRANJA

TABELA 7: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD

TABELA 8: NAČRT INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME

TABELA 9: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV JAVNE SLUŽBE

TABELA 10: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI JAVNE SLUŽBE PO DEJAVNOSTIH

TABELA 11: NAČRTOVANE CENE VSTOPNIC ZA PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE

TABELA 12: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI, PRIHODKI IN PKSO DEJAVNOSTI NA TRGU

TABELA 13: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI CD NA TRGU

TABELA 14: VIRI FINANCIRANJA CD

⁴ krajše JS ali KUP

⁵ krajše KKP ali DT

TABELA 2: NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI CANKARJEVEGA DOMA

vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2012	rebalans 2013	FN 2014	FN 2014/2012	FN 2014 / reb. 2013	struktura FN 2014
neposredni stroški	3.224.304	3.139.962	2.800.427	86,9	89,2	31,4
splošni stroški	1.868.315	1.781.174	1.818.431	97,3	102,1	20,4
investicijsko vzdrževanje	129.437	102.400	108.500	83,8	106,0	1,2
amortizacija	266.331	170.988	145.915	54,8	85,3	1,6
stroški dela	4.319.477	3.962.000	4.033.829	93,4	101,8	45,3
SKUPAJ ODHODKI CD	9.807.864	9.156.524	8.907.102	90,8	97,3	100,0
MK ZA JAVNO SLUŽBO	5.579.769	5.196.947	5.139.667	92,1	98,9	57,7
prihodki od prodaje vstopnic	1.690.397	1.676.529	1.663.802	98,4	99,2	18,7
pokrovitelji domači	141.345	272.000	255.000	180,4	93,8	2,9
pokrovitelji tuji	346.874	0	59.000	17,0		0,7
donatorji domači	35.500	0	0	0,0		0,0
donatorji tuji	84.731	50.000	50.000	59,0	100,0	0,6
prodaja storitev JS	85.766	29.947	28.000	32,6	93,5	0,3
prodaja storitev DT	1.814.080	1.880.101	1.621.000	89,4	86,2	18,2
obresti	10.511	11.000	8.000	76,1	72,7	0,1
drugi prihodki	46.634	40.000	82.633	177,2	206,6	0,9
NEPRORAČUNSKI PRIHODKI	4.255.838	3.959.577	3.767.435	88,5	95,1	42,3
SKUPAJ PRIHODKI CD	9.889.607	9.156.524	8.907.102	90,1	97,3	100,0
PRESEŽEK PRIHODKOV	81.743	0				

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI PO VIRIH FINANCIRANJA

Vrste odhodkov / po virih financiranja	MK	nejavni prihodki JS	prihodki DT	skupaj viri financiranja	delež MK	delež nepror. virov
neposredni stroški / javna služba	1.276.945	1.173.782	0	2.450.727	52,1	47,9
neposredni stroški / dejavnost na trgu	0	0	349.700	349.700	0,0	100,0
splošni stroški	1.248.658	191.254	378.519	1.818.431	68,7	31,3
amortizacija, investicijsko vzdrževanje	0	93.415	161.000	254.415	0,0	100,0
stroški dela zaposlenih	2.614.064	491.984	927.781	4.033.829	64,8	35,2
SKUPAJ ODHODKI	5.139.667	1.950.435	1.817.000	8.907.102	57,7	42,3
SPLOŠNI ODHODKI	3.862.722	776.653	1.467.300	6.106.675	63,3	36,7
Struktura virov financiranja	57,7	21,9	20,4			
sofinanciranje splošnih odhodkov CD	63,3	12,7	24,0			

TABELA 4: NAČRTOVANI VIRI FINANCIRANJA NEPOSREDNIH STROŠKOV (NS)

Programski sklopi	št. prireditvev	vir MK	drugi viri	SKUPAJ NS	delež MK za NS	nejavni viri za NS
Glasbeni program - resna glasba	110	416.063	492.073	900.136	46,2	53,8
Glasbeni program - druga glasba	58	230.807	173.113	403.920	57,1	42,9
Plesni program	30	123.113	75.260	198.373	62,1	37,9
Gledališki program	78	92.685	105.677	198.362	46,7	53,3
Filmski program	419	103.546	238.927	342.473	30,2	69,8
Kulturna vzgoja in humanistični program / z Bazarjem	325	133.415	74.535	207.950	64,2	35,8
Razstavni program	41	97.330	22.120	119.450	81,5	18,5
Drugi projekti, neposredni stroški in prihodki javne službe	3	79.986	77	80.063	99,9	0,1
SKUPAJ PROGRAM JAVNE SLUŽBE CD (1)	1.064	1.276.945	1.173.782	2.450.727	52,1	47,9
SKUPAJ PROGRAM DEJAVNOSTI CD NA TRGU (2)	700	-	349.421	349.421	0,0	100,0
SKUPAJ PROGRAM CD (1+2)	1.764	1.276.945	1.523.203	2.800.148	45,6	54,4

KADROVSKI NAČRT, STROŠKI DELA CD

V leto 2014 smo vstopili z najmanjšim številom zaposlenih v CD doslej. Predvsem zaradi 12 upokojitev v letu 2012 je bilo resnično število zaposlenih v CD že konec decembra 2012 za 14 manjše kot pred enim letom. Zato načrtujemo ob koncu leta 2014 le 147 zaposlenih, 34 manj kot pred enajstimi leti, ko smo že začeli postopno racionalizirati število zaposlenih v CD.

Načrtovano število zaposlenih po organizacijskih enotah: kulturno-umetniški program 12, kongresno-komercialni sektor 11, poslovni sektor 46, tehnični sektor 77 zaposlenih v letu 2014 in generalni direktor, skupaj **147 zaposlenih**.

Začasno smo naloge delavcev, ki so se v letih 2012 in 2013 upokojili ali odšli iz CD, prerazporedili med preostale zaposlene, del nalog (začasno ali stalno) opravljajo zunanji sodelavci. Dodatno zmanjšanje števila zaposlenih ne bo več mogoče brez zmanjšane obsega, spremenjene strukture in skrbno premišljenega časovnega razporejanja programa.

Načrtovani stroški dela temeljijo na številu zaposlenih, obsegu in strukturi načrtovanega programa, razmerju med načrtovanim obsegom programa javne službe in kongresno-komercialnega programa. Število zaposlenih, ki jih sofinancira MK, ni enako deležu, ki ga MK zagotavlja za sofinanciranje stroškov dela. Za njihove plače CD zagotavlja CD sredstva tudi iz nejavnih prihodkov javne službe in tržne dejavnosti.

TABELA 5: KADROVSKI NAČRT CD

Zaposleni, ki jih (so)financira MK	I.–IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30. 9. 2013	34	44	20	41	0	0	139
1. Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2014 (a+b)	33	39	21	45	0	0	138
a) Št. zaposlenih za določen čas	0	0	0	0	0	0	0
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	33	39	21	45	0	0	138
Št. zaposlenih s krajšim del. časom	0	0	0	0	0	0	0
Število napredovanj znotraj tarifne skupine	7	10	4	6	0	0	27
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)	1	4	2	2	0	0	9
Število premestitev	0	0	0	0	0	0	0
Število upokojitev	0	1	0	2	0	0	3
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	0	0	0	2	0	0	2
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga	0	1	0	0	0	0	1
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 31. 12. 2014, navedite vir: tržna dejavnost CD	0	0	3	6	0	0	9
3. Skupaj št. zaposlenih 31. 12. 2014 (1+2)	33	39	24	51	0	0	147

4. Zaposleni, ki jih (so)financira MK⁶	I.–IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2013	34	45	20	41	0	0	140
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2014	34	44	20	41	0	0	139
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2015	33	39	21	45	0	0	138

Stroški dela CD so za leto 2014 načrtovani v višini **4,033.829 EUR**. Pri načrtovanju so upoštevani aktualni predpisi o plačah. Načrtovan je tudi del stroškov za odpravo tretje četrtine nesorazmerij v skladu z Zakonom o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev (Uradni list RS, št. 100/13). V času priprave Programa in finančnega načrta za leto 2014 še niso povsem jasni viri financiranja teh dodatnih stroškov dela v višini 72.573 EUR (brez zamudnih obresti, ki jih

⁶ Sredstva za njihove plače se zagotavljajo tudi z nejavnimi prihodki JS in prihodki DT.

načrtujemo v sklopu splošnih stroškov CD), načrtovani so kot »drugi prihodki«, ni pa še določeno, koliko sredstev naj bi zagotovilo MK z morebitnim rebalansom proračuna za leto 2014, saj z Odločbo MK za leto 2014 ti prihodki, ki so namenjeni financiranju stroškov, ki so posledica napake Vlade RS v letu 2010, niso zagotovljeni.

TABELA 6: NAČRTOVANI STROŠKI DELA PO DEJAVNOSTIH IN VIRIH FINANCIRANJA ZA LETO 2014

Načrtovani stroški dela	SKUPAJ CD	sredstva MK	nejavni in drugi prihodki JS	skupaj JS	dejavnost CD na trgu	delež MK v %
	1=4+5	2	3	4=2+3	5	
a) plače in dodatki	2.905.753	2.004.487	232.943	2.237.430	668.323	69,0
od tega dodatki	176.000	124.960	10.560	135.520	40.480	71,0
b) regres za letni dopust	62.000	42.100	5640	47.740	14.260	67,9
c) povračila	243.212	172.681	14.593	187.273	55.939	71,0
d) sredstva za delovno uspešnost	217.000		167.090	167.090	49.910	
e) sredstva za nadurno delo	9800		7546	7546	2254	
g) drugi izdatki (odpravnine, solidarnost ...)	47.000	34.560	1630	36.190	10.810	73,5
SKUPAJ (a do g)	3.484.765	2.253.828	429.441	2.683.269	801.496	64,7
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	3.132.553	2.004.487	407.579	2.412.066	720.487	64,0
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	352.212	249.341	21.863	271.203	81.009	70,8
Skupaj prispevki in premije pokojninskega zavarovanja	549.064	360.237	62.543	422.779	126.285	65,6
SKUPAJ STROŠKI DELA	4.033.829	2.614.064	491.984	3.106.048	927.781	64,8
prispevki	504.064	328.287	59.843	388.129	115.935	65,1
premije pokojninskega zavarovanja	45.000	31.950	2700	34.650	10.350	71,0
deleži sofinanciranja stroškov dela v %	100	64,8	12,2	77,0	23,0	

Viri financiranja stroškov dela

Stroški dela, ki jih bomo financirali v sklopu programa **javne službe**, so načrtovani v višini **3.106.048 EUR** (vključno z načrtovanimi stroški odpravnin in jubilejnih nagrad, ki jih bo na podlagi zahtevkov sofinanciralo MK, in stroški za odpravo tretje četrtine plačnih nesorazmerij) ter predstavljajo 77 odstotkov načrtovanih stroškov dela za zaposlene v CD.

Za stroške dela (brez sofinanciranja odpravnin ob upokojitvi in drugih izdatkov, ki jih MK sofinancira na osnovi predloženih zahtevkov) bo **MK** v letu 2014 po odločbi zagotovilo **2.573.940 EUR**, to je **63,8 %** načrtovanih stroškov dela, dobrih **10 % manj kot v letu 2012**. Načrtujemo, da bo na osnovi zahtevkov zagotovilo še 40.124 EUR (za odpravnine ...).

Poleg sredstev MK za stroške dela javne službe, Cankarjev dom načrtuje **491.984 EUR**, vir bodo **prihodki od prodanih vstopnic in drugi nejavni prihodki** v sklopu programa javne službe. Pričakujemo da bo del teh sredstev naknadno z rebalansom v letu 2014 zagotovilo MK (sredstva za odpravo tretje četrtine plačnih nesorazmerij).

Za **23 odstotkov** stroškov dela v višini **927.781 EUR** načrtujemo sofinanciranje iz prihodkov od prodaje storitev dejavnosti na trgu.

FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD

TABELA 7: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV ZA LETO 2014

k	o	d	a	organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
8	00			TEHNIČNI SEKTOR	
8	00	00		Splošni stroški	
8	00	00	01	Splošni stroški	1.500
			02	Pisarniški material	250
			03	Vzdrževanje fotokopirnega stroja	2.000
				Skupaj:	3.750
8	01	00		Izobraževanje in šolanje	
8	01	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	2.000
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	1.000
		00	03	Področje investicij	250
				Skupaj:	3.250
8	02	00		Službene poti	
8	02	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	500
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	500
		00	03	Področje investicij	250
				Skupaj:	1.250
8	03	00		Literatura-strokovne knjige in revije	
8	03	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	450
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	200
				Skupaj:	650
8	04	00		Stroški Telekom in RTV	
8	04	00	01	Telekom Centrex	7.500
		00	02	Internet	11.100
		00	03	Telekom / Mobitel	10.500
		00	04	RTV	850
				Skupaj:	29.950
8	05	00		Področje investicijske dejavnosti	
8	05	00	01	Objave v uradnem listu RS	500
		00	02	Analize, študije, projekti in inšpek. pregledi	1.000
		00	03	Standardi in strokovna literatura	500
		00	04	Fotokopiranje	500
		00	05	Drugi stroški	500
				Skupaj:	3.000
				Področje tehnične izvedbe programa	
8	11	00		Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	
8	11	00	01	Gallusova dvorana-mat. in rezer. deli	3.000
		00	02	Gallusova dvorana-storitve	2.000
		00	03	Linhartova dvorana-mat. in rezer. deli	500
		00	04	Linhartova dvorana-storitve	500
		00	05	Kosovelova dvorana-mat. in rezer. deli	250
		00	06	Kosovelova dvorana-storitve	250
		00	07	Štihova dvorana-material in rezervni deli	250
		00	08	Štihova dvorana-storitve	250
		00	09	Galerija in Mala foto galerija-material	1.250
		00	10	Galerija in Mala foto galerija-storitve	1.000
		00	11	Material in storitve za izvedbo prireditev	3.000
		00	12	Drugi prostori-storitve	250

k	o	d	a	organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
		00	13	Prevozi	200
		00	14	Študentsko delo	500
		00	15	Drobni inventar - potrošni	500
				Skupaj:	13.700
8	12	00		Področje scenske razsvetljave	
8	12	00	01	Vzdrževanje opreme SR - mat. in rez.deli	8.000
		00	02	Vzdrževanje sistemov scenske razsvetljave	12.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	1.000
		00	04	Študentsko delo	250
		00	05	Drobni inventar	200
				Skupaj:	21.450
8	13	00		Področje tonske tehnike in ozvočenja	
8	13	00	01	Vzdrževanje tonske opreme-materijal	1.000
		00	02	Vzdrževalne storitve	1.200
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000
		00	04	Študentsko delo	500
		00	05	Drobni inventar - potrošni	250
				Skupaj:	4.950
8	14	00		Področje video tehnologije in drugih projekcij	
8	14	00	01	Vzdrževanje video in druge opreme-mat.	5.000
		00	02	Vzdrževalne storitve	4.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000
		00	04	Študentsko delo	500
		00	05	Drobni inventar - potrošni	1.000
				Skupaj:	12.500
8	15	00		Področje vodenja prireditev	
8	15	00	01	Vzdrževanje opreme-material	500
		00	02	Vzdrževalne storitve	3.500
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	4.000
		00	04	Druge storitve	450
		00	05	Drobni inventar - potrošni	100
				Skupaj:	8.550
8	30			Področje strojnih sistemov in naprav	
8	30	01		Vzdrževanje strojnih sistemov	
8	30	01	01	Vzdrževanje klima naprav-material	10.000
	30	01	02	Vzdrževanje klima naprav-storitve	1.000
	30	01	03	Vzdrževanje ogrevn.sistemov in naprav-M	500
	30	01	04	Vzdrževanje ogrevnih sistemov in naprav-S	500
	30	01	05	Vzdržev. vodovod.in kanal.sistemov-M	2.000
	30	01	06	Vzdrževanje vodovod. in kanal.sistemov-S	7.000
	30	01	07	Vzdrževanje hladilnih sistemov-M	1.000
	30	01	08	Vzdrževanje hladilnih sistemov-S	5.000
	30	01	09	Splošno strojno vzdrževanje-M	1.000
	30	01	10	Splošno strojno vzdrževanje-S	1.000
	30	01	11	Drobni inventar - potrošni	300
8	30	02		Vzdrževanje odrske tehnike	
	30	02	01	Vzdržev. naprav odrske tehnike-M	2.000
	30	02	02	Vzdržev. naprav odrske tehnike-storitve	1.500
	30	02	03	Drobni inventar	250
8	30	03		Stroški obratovanja	
8	30	03	01	Toplotna energija	280.000

k	o	d	a	organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
8	30	03	02	Gorivo in mazivo	500
8	30	03	03	Vodovod in kanalizacija	17.000
8	30	03	04	Sistem hladilne vode	29.000
8	30	04		Obnova in posodobitev sistemov	
8	30	04	01	Izdelava študij in projektov	500
8	30	04	02	Večja popravila in obnove sklopov	3.000
				Skupaj:	363.050
8	40			Področje upravljalških in nadzornih sistemov	
8	40	01	01	Vzdrževanje varnostnih sistemov-M + RD	500
		01	02	Vzdrževanje varnostnih sistemov-storitve	7.000
		01	03	Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-M+RD	250
		01	04	Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-storitve	500
		01	05	Vzdrževanje telekom.in A/V naprav-M+RD	500
		01	06	Vzdrževanje telekom.in A/V naprav-storitve	500
		01	07	Druge vzdrževalne storitve	250
		01	08	Vzdrževanje pasivne požarne zaščite	250
		01	09	Drobni inventar	250
				Skupaj:	10.000
8	50			Področje elektroenergetike in elektronike	
8	50	01		Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	
8	50	01	01	Vzdrževanje splošne razsvetljave	7.000
		01	02	Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	5.000
		01	03	Vzdrževanje dvigal	6.000
		01	04	Vzdrževalne storitve	1.500
		01	05	Materijal in storitve za tehn. izvedbo prireditev	1.000
		01	06	Drobni inventar	250
		01	07	Servis gostinske opreme	1.000
8	50	02		Stroški obratovanja	
8	50	02	00	Električna energija	320.000
8	50	03		Obnova in posodobitve	
8	50	03	01	Izdelava študij in projektov	500
8	50	03	02	Večja popravila in obnovite podsklopov	3.000
				Skupaj:	345.250
8	60	01		Informacijski sistemi	
8	60	01	01	Vzdrževanje osebnih računalnikov-material	5.000
		01	02	Vzdrževalne storitve za oseb. račun.	12.000
		01	03	Vzdrževanje računalniškega omrežja	2.500
		01	04	Drobni inventar	250
		01	00	Programska oprema	60.000
				Skupaj:	79.750
8	70			Splošno vzdrževanje in čiščenje	
8	70	01		Materialni stroški	
8	70	01	01	Material za čiščenje	5.000
		01	02	Material za sanitarije	15.000
		01	03	Material za vzdrževanje	1.000
		01	04	Material za pleskanje	250
		01	05	Drobni inventar	500
8	70	02		Stroški vzdrževanja	
8	70	02	01	Komunalni odvoz smeti	10.000
		02	02	Splošni odvoz smeti	500
		02	03	Servis vrat	3.500

k	o	d	a	organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
		02	04	Servis in popravila	3.500
		02	05	Tapetniška dela	1.000
		02	06	Gradbeno-obrtniška vzdrževalna dela	8.000
		02	07	Splošna ključavničarska dela	3.000
8	70	03		Stroški čiščenja	
8	70	03	01	Dezinsekcija	5.000
		03	02	Kemično čiščenje in pranje	500
		03	03	Generalna čiščenja	5.000
		03	04	Zimsko čiščenje okolice	4.000
		03	05	Čiščenje steklenih površin	1.000
		03	06	Redno čiščenje objekta	145.000
8	70	04		Prenove in adaptacije	
8	70	04	00	Večja popravila in obnove	1.500
				Skupaj:	213.250
				Tehnični sektor	
8	00	01		Tehnični sektor - splošno	3.750
8	01	00		Izobraževanje in šolanje	3.250
8	02	00		Službene poti	1.250
8	03	00		Literatura-strokovne knjige in revije	650
8	04	00		Stroški Telekom in RTV	29.950
8	05	00		Področje investicijske dejavnosti	3.000
				Področje tehnične izvedbe programa	
8	11	00		Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	13.700
8	12	00		Področje scenske razsvetljave	21.450
8	13	00		Področje tonske tehnike in ozvočenja	4.950
8	14	00		Področje video tehnologije in drugih projekcij	12.500
8	15	00		Področje vodenja prireditev	8.550
8	30	00		Področje strojnih sistemov in naprav	363.050
8	40	00		Področje upravljalških in nadzornih sistemov	10.000
8	50	00		Področje elektroenergetike	345.250
8	60	00		Informacijski sistemi	79.750
8	70	00		Splošno vzdrževanje in čiščenje	213.250
8				TEHNIČNI SEKTOR SKUPAJ	1.114.300
				POSLOVNI SEKTOR	
2	00	00		Vodstvo CD	8.700
2	10	00		Splošni stroški CD (zavarovanja, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, bančne storitve, PTT ...)	163.000
2	10	01		Športna rekreacija, preventivna dejavnost zaposlenih po KP CD, počitniški objekti	8.500
2	10	02		Vozni park CD	28.000
2	10	03		Skladišče	10.000
2	20	00	00	Splošne, pravne in kadrovske zadeve	22.000
2	21	02	01	Izobraževanje in šolanje	9.200
2	40			Računovodstvo, finančno poslovanje	30.090
2	70			Varnostna službe, hostesna služba	145.000
2	70	03		Varstvo pri delu, osebna zaščitna sredstva, zdravniški pregledi	19.500
5	01			Splošni stroški promocije	20.000
5	02			Stroški prodaje vstopnic	88.000
5	03			Stroški za oblikovanje in tisk	14.500
				SPLOŠNI STROŠKI POSLOVNEGA SEKTORJA SKUPAJ	566.490

k	o	d	a	organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
4	00			SPLOŠNI STROŠKI KULTURNO-UMETNIŠKEGA PROGRAMA	78.000
6	00			SPLOŠNI STROŠKI KONGRESNO KOMERCIALNEGA SEKTORJA	59.641
				SKUPAJ NAČRTOVANI SPLOŠNI STROŠKI CD	1.818.431
				splošni stroški CD, ki se delijo v skladu z Navodili o ločenem evidentiranju dejavnosti	1.572.790
				splošni stroški, ki bremenijo le javno službo	181.680
				splošni stroški, ki bremenijo le dejavnost na trgu	63.961
				Razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost CD na trgu	
				splošni stroški javne službe / sorazmerni del v skladu z metodologijo oziroma načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2014	1.439.912
				splošni stroški dejavnosti CD na trgu / sorazmerni del v skladu z metodologijo: načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2014	378.519
				Viri financiranja splošnih stroškov	vrednost v €
				MK za kulturo (69 % sredstev za splošne stroške)	1.248.658
				nejavni prihodki javne službe (prihodki od vstopnic in pokroviteljev) za splošne stroške javne službe (10 %)	191.254
				prihodki dejavnosti CD na trgu: 21 % splošnih stroškov CD	378.519

V letu 2014 načrtujemo splošne stroške v višini **1,818.431 EUR**. Ker je v postopku razglasitev Trga republike in Cankarjevega doma za kulturni spomenik, davek na nepremičnine med stroški (v skladu z zakonom o davku na nepremičnine) ni načrtovan. Če ga bo CD moral plačevati, bomo pripravili rebalans finančnega načrta, saj v tem primeru zaradi povečanih stroškov pričakujemo dodatna sredstva od ustanovitelja.

Ministrstvo za kulturo Cankarjevemu domu za splošne stroške z odločbo zagotavlja sredstva v višini **1,248.658 EUR**. Sredstva MK ne zadoščajo za načrtovane splošne stroške javne službe (1,439.912 EUR), ki jih mora CDsofinancirati iz prihodkov od prodanih vstopnic in drugih **nejavnih prihodkov javne službe** v višini **191.254 EUR**.

Splošni stroški, povezani z opravljanjem **dejavnosti CD na trgu**, so določeni glede na sprejeto metodologijo, ki je v skladu z Navodilom o ločenem evidentiranju prihodkov in odhodkov ter sredstev in obveznosti do njihovih virov ter so načrtovani v višini **378.519 EUR** (21 % splošnih stroškov CD).

Kriteriji za razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost na trgu so:

- načrtovani obseg ter struktura kulturno-umetniškega programa in programa dejavnosti na trgu,
- načrtovana zasedenost dvoran (termini⁷ priprav, vaj, prireditve, pospravljanja) v letu 2014.

⁷ En termin je štiri- do šesturni časovni sklop, v katerem potekajo priprave, vaje, prireditve ali pospravljanje v dvorinah CD.

NAČRT INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME**TABELA 8: NAČRT INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME**

Koda				investicija, nakup opreme	vrednost v €
8	80	01		Gallusova dvorana	
				Odrsko scenska tehnika	
8	80	01	01	Prenova upravljalno nadzornega sistema odrske tehnike	80.000
				Skupaj:	80.000
				Scenska razsvetljava	
8	80	01	05	nakup sodobne opreme za osvetljavo	25.000
				Skupaj:	25.000
				Koncertno ozvočenje	
8	80	01	12	Mikrofoni (žični in brezžični)	30.000
8	80	01	13	Digitalna mešalna miza	25.000
				Skupaj:	55.000
				Skupaj Gallusova dvorana:	160.000
8	80	02		Linhartova dvorana	
8	80	02	01	Digitalni LCD projektor	50.000
				Skupaj:	50.000
8	80	03		Funkcionalna oprema za izvedbo programa	
8	80	03	01	Oprema za vizualne projekcije(projektorji LCD in)	20.000
8	80	03	02	Oprema za reprodukcijo video zapisa	5.000
8	80	03	03	Oprema za obdelavo video zapisa	2.000
				Skupaj:	27.000
8	80	05		Investicijsko vzdrževanje	
8	80	05	01	Obnova poslovnih prostorov v CD	10.000
8	80	05	02	Nujna nepredvidena invest. vzdrž. dela	8.000
				Skupaj:	18.000
8	80	07		Drobni inventar OS	
8	80	07	01	Instrumenti in stroji	1.000
8	80	07	02	Delovne naprave in orodje	1.500
8	80	07	03	Scenska razsvetljava	1.000
8	80	07	04	Ozvočenje in snemanje	1.000
8	80	07	05	Video tehnologija in optične projek.	1.000
8	80	07	06	Pisarniško in drugo pohištvo	1.000
8	80	07	07	Telekomunikacijska oprema	3.000
8	80	07	08	Druga oprema in inventar	1.000
				Skupaj:	10.500
8	80	19		Informacijski sistemi	
8	80	19	01	Strojna oprema	20.000
8	80	19	02	Programska oprema	5.000
8	80	19	03	Projekt ERP	25.000
				Skupaj:	50.000
				REKAPITULACIJA	
8	80	01		Gallusova dvorana	160.000
8	80	02		Linhartova dvorana	50.000
8	80	03		Funkcionalna oprema	27.000
8	80	05		Investicijsko vzdrževanje	18.000
8	80	07		Drobni inventar	10.500
8	80	19		Informacijski sistemi	50.000
				SKUPAJ:	315.500

Cankarjev dom s 27 prireditvenimi prostori, od tega s 6 dvoranami, zagotavlja pogoje za delo javnim zavodom (SF, RTV, SNG ...), številnim nevladnim organizacijam, gostujočim ansamblom in soorganizatorjem prireditev. Ključna »dodana« vrednost CD je odlična tehnična izvedba programa v sodobno opremljenih dvoranah in drugih prostorih. Tega pa ni mogoče zagotavljati brez neprestanega investicijskega vzdrževanja ter posodobitev opreme in odrske tehnologije.

Z letom 2013 se je končal večletni projekt prenove CD, ki ga je v znatnem deležu sofinanciralo MK. Vse dvorane so posodobljene, zamenjani so stoli v obeh največjih dvoranah. Žal pa to ne pomeni, da v naslednjih letih v CD niso potrebni stalno posodabljanje in vzdrževanje predvsem zelo drage, stare in občutljive odrske tehnologije v Gallusovi dvorani, investicijsko vzdrževanje in energetska prenova stavbe ter uvajanje novih tehnologij, povezanih z izvedbo zahtevnih prireditev.

Ob tem, da je izračunana amortizacija za CD pribl. 1.700.000 EUR letno, je zaskrbljujoče dejstvo, da ustanovitelj ne zagotavlja NOBENIH SREDSTEV za investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme v letu 2014. Nekatere posodobitve bodo nujne tudi v letu 2014, ob tem računamo, da se ne bo zgodilo kaj nepričakovanega (okvare ...), saj za te namene nimamo načrtovanih finančnih sredstev.

Za najnujnejše bo CD iz nejavnih prihodkov (od prodaje vstopnic) in iz tržne dejavnosti ter iz drugih virov v letu 2014 zagotovil **315.500 EUR**.

Načrtovani viri financiranja

Ministrstvo za kulturo	/
nejavni prihodki javne službe CD	93.415
dejavnost CD na trgu	161.000
drugi viri (presežek prihodkov ob zaključku 2013, drugi prihodki iz poslovanja CD v letu 2014)	61.085
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	315.500

Če načrtovani viri financiranja ne bodo v celoti uresničeni, se bo v letu 2014 le delno (glede na razpoložljive vire) uresničil projekt prenove upravljalско nadzornega sistema odrske tehnike.

FINANČNI NAČRT KULTURNO-UMETNIŠKEGA PROGRAMA / JAVNE SLUŽBE

Načrt prihodkov in odhodkov javne službe

V letu 2014 so načrtovani **odhodki in prihodki javne službe** v višini **7,090.102 EUR**.

Ministrstvo za kulturo bo zagotovilo sredstva v višini **5,139.667 EUR**, to je 72,5 % načrtovanih prihodkov javne službe, od tega:

- za neposredne stroške 1,226.910 EUR
- za Kulturni bazar 50.035 EUR
- za splošne stroške 1,248.658 EUR
- za stroške dela 2,614.064 EUR
-

V primerjavi z letom 2012 je sofinanciranje manjše za 440.102 EUR.

V sklopu javne službe načrtujemo **nejavne prihodke** v višini **1,950.435 EUR** (brez deleža prihodkov od prodanih vstopnic, ki pripadajo partnerjem CD za njihove stroške v višini 580.000 EUR). Z njimi bomo financirali 27,5 % odhodkov javne službe.

Načrtovani nejavni prihodki so vir sofinanciranja:

- neposrednih stroškov javne službe: 1,173.782 EUR (poleg sredstev MK v višini 1,276.945 EUR),
- splošnih stroškov javne službe: 191.254 EUR (poleg sredstev MK v višini 1,248.658 EUR),
- plač in drugih stroškov dela javne službe: 491.984, poleg sredstev MK v višini 2,573.940 EUR in sredstev MK za druge izdatke zaposlenim, ki se zagotavljajo na osnovi zahtevkov in so načrtovani v višini 40.124 EUR,
- investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme v sklopu javne službe: 93.415 EUR.

TABELA 9: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV JAVNE SLUŽBE

vrste odhodkov in prihodkov	real. 2012	rebalans 2013	FN 2014	FN 2014/13	struktura FN 2014	FN 2014 - 2012, v EUR
neposredni stroški JS	2,551.524	2,573.962	2,450.727	95,2	34,6	-100.797
splošni stroški JS	1,493.167	1,414.064	1,439.912	101,8	20,3	-53.255
investicijsko vzdrževanje JS	97.079	67.369	93.415	138,7	1,3	-3664
amortizacija JS	96.303	32.088	0	0,0	0,0	-96.303
stroški dela JS	3,374.796	3,052.940	3,106.048	101,7	43,8	-268.748
SKUPAJ ODHODKI JS	7,612.869	7,140.423	7,090.102	99,3	100,0	-522.767
MK za NS JS	1,330.000	1,237.836	1,226.910	99,1	17,3	-103.090
MK za projekte JS	56.858	94.469	50.035	53,0	0,7	-6823
MK za spl. stroške JS	1,274.504	1,218.727	1,248.658	102,5	17,6	-25.846
MK za stroške dela JS	2,918.407	2,645.915	2,614.064	98,8	36,9	-304.343
SKUPAJ MK ZA JS	5,579.769	5,196.947	5,139.667	98,9	72,5	-440.102
EPK	54.000					-54.000
prihodki od vstopnic JS	1,596.716	1,580.529	1,578.802	99,9	22,3	-17.914
prodaja katalogov	7210	2000		0,0	0,0	-7210
pokrovitelji JS domači	141.345	242.000	216.000	89,3	3,0	74.655
pokrovitelji JS tuji	0	0	5000		0,1	5000
darovalci JS domači	35.000	0			0,0	-35.000
donacije iz tujine	84.731	50.000	50.000	100,0	0,7	-34.731
prodaja storitev JS	85.766	29.947	28.000	93,5	0,4	-57.766
obresti	10.511	11.000	8000	72,7	0,1	-2511
drugi prihodki JS	30.867	28.000	64.633	230,8	0,9	33.766
SKUPAJ NEJAVNI PRIHODKI JS	1,992.146	1,943.476	1,950.435	100,4	27,5	-41.711
SKUPAJ PRIHODKI JS	7,625.915	7,140.423	7,090.102	99,3	100,0	-535.813

Neposredni stroški javne službe in viri financiranja

Načrtovani kulturno-umetniški program (neposredni stroški) je ovrednoten na osnovi dogovorov ali sklenjenih pogodb z izvajalci programa, predpisov glede obdavčitev ter v cenah, ki veljajo januarja 2014 za vrste neposrednih (programskih) stroškov iz predračunov prirediteljev.

Za leto 2014 so **načrtovani neposredni programski stroški** kulturno-umetniškega programa oziroma javne službe v višini **2,450.727 EUR** (za 100.797 EUR so manjši kot v letu 2012).

Nejavni prihodki (od prodaje vstopnic, pokroviteljev in darovalcev ter drugi) so načrtovani v višini **1,950.435 EUR** (za 41.711 EUR so manjši kot v letu 2012). Od tega je 1,173.782 EUR namenjenih sofinanciranju neposrednih stroškov, 776.653 EUR pa sofinanciranju splošnih odhodkov javne službe.

Tabela 10 vključuje zbir neposrednih stroškov in načrtovanih nejavnih prihodkov javne službe in sredstev MK za neposredne stroške v skladu z odločbo MK.

TABELA 10: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI JAVNE SLUŽBE PO DEJAVNOSTIH

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrt. neposredni stroški NS	nejavni prihodki	sofinanciranje MK	delež MİK za NS v %	delež MK ob upošt. partnerjev v %	prihodki od prodanih vstopnic / brez deleža partnerjev	sponzorstvo, donatorstvo	drugi nejavni prihodki
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	900.136	826.163	416.063	46,2	34,26	701.163	125.000	
1. Glasbena dejavnost druga glasba	403.920	290.670	230.807	57,1	43,7	270.170	20.000	500
1. Glasbena dejavnost	1,304.056	1,116.833	638.870	49,0	36,6	971.333	145.000	500
2. Gledališka dejavnost	198.362	163.782	92.685	46,7	38,0	161.782		2000
3. Plesna dejavnost	198.373	95.727	123.113	62,1	59,5	88.727	7000	
4. Filmska dejavnost	342.473	332.446	103.546	30,2	30,2	212.446	104.000	16.000
5. Kulturnovzgojna dejavnost in humanistika / z Bazarjem	207.950	137.414	133.415	64,2	45,5	125.914	1000	10.500
6. Razstavna dejavnost	119.450	27.650	97.330	81,5	81,5	18.600	8000	1050
7. Drugi NS in prihodki javne službe	80.063	76.583	79.986	99,9	99,9		6000	70.583
SKUPAJ kulturno-umetniški program / javna služba	2,450.727	1,950.435	1,276.945	52,1	42,1	1,578.802	271.000	100.633

Načrtovani viri financiranja neposrednih stroškov javne službe

	2014	2013
Odločba MK; za redni programa javne službe	1,226.910 EUR	1,330.000 EUR
Odločba MK; za Kulturni bazar	50.035 EUR	56.858 EUR
nejavni prihodki; od prodanih vstopnic, pokroviteljev ...	1,173.782 EUR	1,241.657 EUR

TABELA 11: NAČRTOVANE CENE VSTOPNIC ZA PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE

dejavnost	najnižja cena vstopnice	najvišja cena vstopnice	povprečna cena vstopnice	delež vstopnine, ki jo bo sofinanciralo MK
resna glasba	5	65	14	35
druga glasba	7	45	22,4	40
gledališče	7	28	18,2	50
ples	7	34	17	64
film	3,6	8	4,7	31
razstave	2	6	3	90
kulturna vzgoja in humanistika	3	10	6,5	68

Načrtovana povprečna cena vstopnice za kulturne prireditve v programu javne službe v letu 2014 je 12,2 EUR.

FINANČNI NAČRT DEJAVNOSTI CD NA TRGU

**TABELA 12: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI, PRIHODKI IN PKSO⁸
DEJAVNOSTI CD NA TRGU**

dejavnost – vrsta prireditve	število projektov / dogodkov	število udeležencev	neposredni stroški	prihodki	sredstva za splošne odhodke CD / PKSO
kongresno-komercialne prireditve	175/700	120.000	342.700	1.555.000	1.212.300
storitve tehnične izvedbe in najemnine po pogodbah			5000	252.000	247.000
drugo			2000	10.000	8000
SKUPAJ	175/700	120.000	349.700	1.817.000	1.467.300

Načrtujemo, da bo CD z dejavnostjo na trgu v letu 2014 ustvaril **prihodek** v višini **1.817.000 EUR**.

Pomembnejši od načrtovanega prihodka te dejavnosti CD je **prispevek za kritje splošnih stroškov, stroškov dela, za amortizacijo in investicijsko vzdrževanje** v višini **1.467.300 EUR** (za leto 2013 je bil načrtovan v višini 1.450.101 EUR).

Načrtovan prispevek dejavnosti na trgu / vir sofinanciranja splošnih odhodkov CD

	v EUR
za splošne stroške	378.519
za stroške dela	927.781
za amortizacijo in investicijsko vzdrževanje	161.000
SKUPAJ PKSO	1.467.300

⁸ Prispevek dejavnosti CD na trgu za kritje splošnih odhodkov

TABELA 13: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI NA TRGU

vrste odhodkov in prihodkov	real. 2012	rebalans 2013	FN 2014	FN 2014/ 2013	struktura FN 2014	FN 2014 – 2012	FN 2014 – rebalans 2013
neposredni stroški	672.780	566.000	349.700	61,8	19,2	-323.080	-216.300
splošni stroški	375.148	367.110	378.519	103,1	20,8	3371	11.409
investicijsko vzdrževanje	32.358	35.031	15.085	43,1	0,8	-17.273	-19.946
amortizacija	170.028	138.900	145.915	105,1	8,0	-24.113	7015
stroški dela	944.681	909.060	927.781	102,1	51,1	-16.900	18.721
SKUPAJ ODHODKI DT	2,194.995	2,016.101	1,817.000	90,1	100,0	-377.995	-199.101
prodaja vstopnic	93.681	96.000	85.000	88,5	4,7	-8681	-11.000
pokrovitelji domači	0	30.000	39.000	130,0	2,1	39.000	9000
pokrovitelji tuji	346.874		54.000		3,0	-292.874	54.000
darovalci domači	500				0,0	-500	0
prodaja storitev	1,814.080	1,880.101	1,621.000	86,2	89,2	-193.080	-259.101
drugi prihodki	8557	10.000	18.000	180,0	1,0	9443	8000
PRIHODKI DT	2,263.692	2,016.101	1,817.000	90,1	100,0	-446.692	-199.101
PRESEŽEK DT	68.697					-68.697	0

VIRI FINANCIRANJA CD**TABELA 14: VIRI FINANCIRANJA CD**

VIRI FINANCIRANJA CD	real 2012	rebalans 2013	FN 2014	struktura FN 2014	struk. JS in DT 2014	FN 2014– 2012
– MK za programske stroške	1,330.000	1,237.836	1,226.910	13,8	17,3	-103.090
– MK za Prešernovo proslavo		37.611	0	0,0	0,0	0
– MK za Bazar	56.858	56.858	50.035	0,6	0,7	-6823
MK za neposredne stroške skupaj / odločba	1,386.858	1,332.305	1,276.945	14,3	18,0	-109.913
MK za splošne stroške / odločba	1,274.504	1,218.727	1,248.658	14,0	17,6	-25.846
MK za stroške dela / odločba in zahtevki	2,918.407	2,645.915	2,614.064	29,3	36,9	-304.343
SKUPAJ MK (1)	5,579.769	5,196.947	5,139.667	57,7	72,5	-440.102
prodaja vstopnic kulturno-umetniški program	1,596.716	1,580.529	1,578.802	17,7	22,3	-17.914
pokrovitelji kulturno-umetniški program	141.345	242.000	271.000	3,0	3,8	129.655
darovalci kulturno-umetniški program	119.731	50.000		0,0	0,0	-119.731
drugi prihodki kulturno-umetniški program	188.354	70.947	100.633	1,1	1,4	-87.721
SKUPAJ NEJAVNI PRIHODKI JAVNE SLUŽBE (2)	2,046.146	1,943.476	1,950.435	21,9	27,5	-95.711
SKUPAJ JAVNA SLUŽBA (3 = 1+2)	7,625.915	7,140.423	7,090.102	79,6	100,0	-535.813
dejavnost na trgu / vstopnice	93.681	95.000	85.000	1,0	4,7	-8681
dejavnost na trgu / pokrovitelji	346.874	90.000	93.000	1,0	5,1	-253.874
dejavnost na trgu / darovalci	500	5000	0	0,0	0,0	-500
dejavnost na trgu / prodaja storitev	1,814.080	1,806.101	1,621.000	18,2	89,2	-193.080
drugi prihodki	8557	20.000	18.000	0,2	1,0	9443
SKUPAJ DEJAVNOST NA TRGU (4)	2,263.692	2,016.101	1,817.000	20,4	100,0	-446.692
SKUPAJ CD (5 = 3+4)	9,889.607	9,156.524	8,907.102	100,0		-982.505

Najpomembnejše izhodišče pri finančnem načrtovanju v Cankarjevem domu je, da ima vsak (načrtovani) strošek (načrtovan) tudi vir financiranja. V tabeli 14 je načrt virov financiranja (načrtovanih prihodkov) javne službe in dejavnosti na trgu. **57,7 %** prihodkov CD v letu 2014 je **proračunskih virov (MK)**, **42,3 %** so načrtovani **neproračunski viri** financiranja.

Tudi leto 2014 je nepredvidljivo in neugodno za vse dejavnosti CD. Slabe finančne razmere vplivajo na kupno moč prebivalstva (v krizi obisk kulturnih prireditev z vstopnino ne sodi med prioritete in se slabša zaradi manjših dohodkov prebivalcev). Podjetja zagotavljajo vedno bolj skromna pokroviteljska sredstva za kulturne prireditve (in kongrese), več je odpovedi kongresnih in družabnih prireditev, manj je udeležencev, ki plačajo kotizacijo, podjetja so omejila družabne prireditve, ki so bile v preteklosti pomemben segment v sklopu dejavnosti CD na trgu. Dejavnost CD je zelo občutljiva na spremembe v okolju, napovedi za leto 2014 in trendi za kulturno in kongresno dejavnost niso prijazni, zato smo bili previdni in natančni pri načrtovanju stroškov in virov financiranja. Dopuščamo tudi možnost odstopanja od načrtovanega, če se bodo razmere, na katere nimamo vpliva, še poslabšale ali pa (kar je manj verjetno) občutno izboljšale.

Program in finančni načrt Cankarjevega doma za leto 2014 so pripravili:

- Dimitrij Rotovnik, *generalni direktor*
- Jana Kramberger, *direktorica poslovnega sektorja*
- Ingrid Gortan, *vodja programa resne glasbe, opere in baleta*
- Bogdan Benigar, *vodja programa druge glasbe*
- Simon Popek, *vodja filmskega programa*
- Barbara Rogelj, *vodja kulturne vzgoje in humanizma*
- Nina Pirnat Spahić, *vodja programa razstav*
- Staša Mihelčič, *vodja projektov*
- Karmen Klučar, *pomočnica direktorja tehničnega sektorja*
- Brigita Pečovnik, *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
- Saša Kranjc, *direktor tehničnega sektorja*
- Janja Kolenc, *vodja kadrovske službe*
- Dušan Lakner, *vodja službe za finančne in računovodske zadeve*
- Tina Kramberger, *vodja projektov*
- Sonja Košmrlj, *lektorica*

Metodologija, urejanje, koordinacija: Jana Kramberger

Odgovorna oseba:

Dimitrij Rotovnik
generalni direktor

Ljubljana, januar 2014